

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 26-వ తేది శనివారము } సంచిక ౧౭౧
Vol. 17 } MADRAS, SATURDAY, 26th OCTOBER 1929. } No. 171
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ అష్టమి

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

తలనొప్పిల మాన్పును. బాధలు పోల్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పిల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల యాపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పిల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పిలకు
నంజీవివంటిది

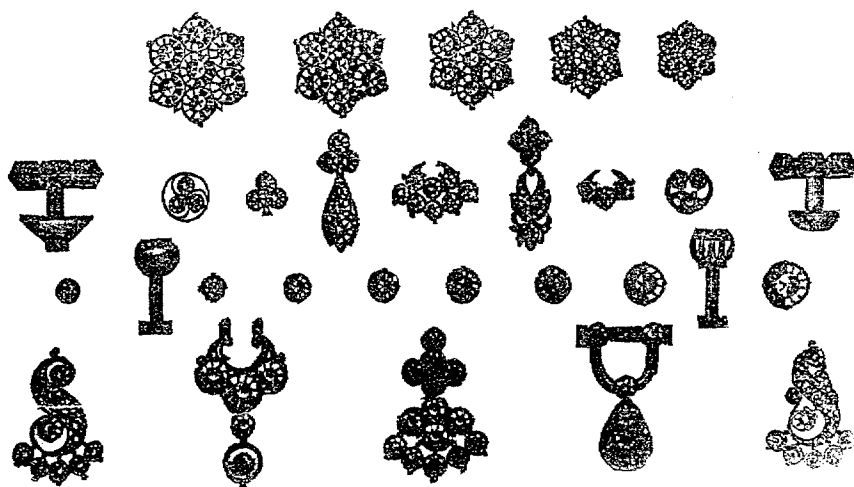
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
జోనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 రంబు శెట్టివీధి, చంద్రానా
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్డు, బొంబాయి

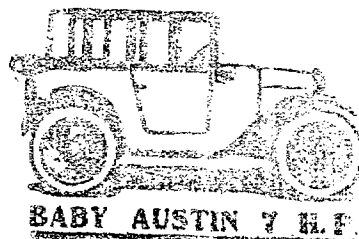
సీమనుంచి నేరుగా సీమకమలములు దిగుమతిచేయబడినవి

గాన సీమకమలముల నగలు
కొనదలచినవారికి యిది
మంచి సమయము. మేల
యిన సీమకమలముల నగలు
చౌకధరలకు యిచ్చి మిమ్ము
లను తృప్తి పొందించువారు.
వివరములకు యీ దిగువ విలా
సమునకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్
జువలరీమార్కు
జయలక్ష్మి బిల్డింగు
బెంగళూరు సిటీ.

ఆస్టిన్ 7 అమోషుమైన కార్లు

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే మూయబడినవి.
ఆస్టిన్ ఫాక్టరీవారీసుండి లై సెన్సును పొంది అమెరికా,
ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు కేవలము
కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ల దూరము అంతకు
పైగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట
చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియాందు వెనకవేలు కారులు
నడుచుచున్నవి.

బెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండల మొదలగు స్థల
ములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట
విజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్ప్రింగింగ్ తో తయారైన మోడె
లులు చెడుబాటలపై తగినవి.

కచ్చితముగా పంతుప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

The South Indian Motor Co.
MOUNT ROAD, MADRAS.

[క్రొత్తకూర్పు]

తెలుగు

[1927 సం॥ పు]

హిందూలా.

రెంటాలవెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు.

వి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథకర్త.

4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు.

వి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తాకర్త.

మంచి అచ్చు, దశసరి కాగితములు, గట్టి కాలికొబైండు, పై అట్టమీద బంగారపుఅక్షరములు,
480 పేజీలు, వెల రు. 6-0-0. పోస్టుఖర్చు నహా రు. 6-8-0. విక్టోరియా డిపో, మైసూరు, మద్రాసు.

సెద్దపైజా

పాఠశాల కథా పటములు.

వెలవరసం

ఈపటములతో పాఠశాల కథను వివరించు బొమ్మపటములు వరుసగా అచ్చువేయించియున్నాము. పాఠశాల పటములను చూచినప్పుడే, కథను గ్రహించునట్టి
యిచ్చును. 24 పటములచేరిన సెట్టు 1-కి రు 2-0-0. స్కూల్ డ్రాయింగ్ చిత్రపటములు:—మృగములు, పక్షులు, వృక్షములు 24 పటములుచేరిన సెట్టు 1-కి రు 1-0-0.
కృష్ణా అందు కో, చిత్రపటములు, బొమ్మపటములు.

మోపాడు ప్రాజెక్టు

వ్యవసాయదారుల కష్టసుఖములు

(నిన్నటి కథవాయి)

1 డి. పి. డబ్లిష్. వారు చేయవలసిన విధానము

ఎ. 1920-1921 మొదలు 28-29 వరకు మోపాడు సెక్షన్ 14-15 సెక్షన్ అఫీసరు అయినాడు. వీరిలో ప్రథమ 4 సంవత్సరములలోనే 10 మందిని మార్చుచేసినారు. యీ మార్పులనుబట్టి చూడగా ప్రతివారికి మోపాటికివచ్చినది మొదలు యంత్రవ్యవస్థగా తప్పించుకొనిపోవు ప్రయత్నము చేయుదుమా అను అభిప్రాయమును వుట్టించు పరిస్థితులు చేర్చబడివున్నట్లు వూహించవలసివున్నది. యీపద్ధతిని తొలగించి ఒకే అఫీసరును మోపాటితమను యిచ్చి (మోపాటి వచ్చువారు అందమాకా నీవులకు చెర నమభివృద్ధివున్నట్లు అనుకొనకుండు పరిస్థితులను చేర్చుచి) సాధ్యమయినంతవరకు వారు రైతులకు అయ్యేవరకు వారిని ఆదేశ చోటులోవుంచి వారి వేతనాభివృద్ధి వారు ఏర్పించుకొనుటకు సాగుచేయుచుదురో ముఖ్యముగా అందుమీద ఆధారపడివుండునని తెలుపవలెను.

బి. వారు కాలమును కనిపెట్టి యంతకాలములో బాన్సి నియంత్రణసయములలో కాలానసారముగాను యేరకము నేలలో యేరకము పయ్యకును మేపయమున గూడువాటును పైరాలను కనిపెట్టి యెంపనీరు కావలయునో అంపనీరును మాత్రమే నడలుచుండవలెను.

సి. నీరు గ్రామములో సాగుచేయు ప్రతిపాలమునకు సప్లయ అయినదా? లేక పెద్దరైతుల పాకిరితనములవలన కొంతరికి అయి కొందరికి కాలేదా అని విచారించి బీదలకు భాగ్యంతులకు దామాషానట్టి సమానముగా పొరుగుట్లు చేయవలెను.

డి. యిచ్చిననీరును క్రమముగా పుష్కయోగించక వంకలకు వలసిన రైతులనుగూర్చి తగుచుయినవరకు వుచ్చుకొని నీటిని స్వభావరహితముండ చూడవలెను.

ఇ. గ్రామ యిరిగేషన్ పంచాయతీవారి సహాయమున కాలమును నీరునునడలుచు మాయముచుండవలెను.

యఫ్. శ్రీ సర్కారువారి పుత్రవలన నడరు పంచాయతీద్వారా రైతులకు సకాలములో తెలియనటులు చేయవలెను.

జి. మోపాడు సెక్షన్ అఫీసరువారి తాచేలతో రైతుల వలన సరిఅయినకండ్లెట్లు వారిమీద వచ్చినయెడల వారినవుకర్లు దక్కవని స్పష్టముగా తెలియచేయవలెను.

హెచ్. యంత్రయేల! మోపాడు అఫీసరువారికి స్వంత చెరువు, స్వంతపాలము వుండి సాగుచేయించుకుంటే యేరకారము పొట్లనుపడి చేయుదురో ఆప్రకారము జరిగించునటులు చేయవలెను.

2 రివిన్యూవారు చేయవలసిన విధానము:—

ఎ. డి. పి. డబ్లిష్. వారు సకాలములో నీరును చాలి నంత రైతులకు సప్లయచేయుచున్నది లేనిది గమనించి లోపములు వున్నయెడల తక్షణం సరిపరుచునెను.

బి. ఫారెస్టు పంచాయతీలను యేర్పాటు చేసినటులు యీ డెబ్బలో ప్రతిగ్రామమునకు ఒక యిరిగేషన్ పంచాయతీని యేర్పాటు చేయవలెను.

సి. సర్వేపల్లి రిజర్వాయరు ఆయకట్టుకు చేసినట్లు అన్ని గ్రామములకు ఒక యిరిగేషన్ పంచాయతీవోర్డును యేర్పాటు చేయవలెను.

డి. యీ పంచాయతీలు కోరినప్రకారం డి. పి. డబ్లిష్. వారు నీరును విడుచుచున్నారా లేదా అని చూడవలెను.

ఇ. ఏరయితులవలన నయినను యీ పంచాయతీల పనులను సక్రమముగా జరుపుటకు అటంకము కలిగినయెడల వారి పాలమును నీరు సప్లయకాలపడ దని వారికి రూఢిగా తెలియ చేయవలెను.

యఫ్. పంచాయతీ అభిప్రాయముప్రకారం నిజముగా రయితు అశ్రద్ధలేని కేసులలో శిస్తు (నీటితీరునను) ముపిచేయవలెను.

జి. పయిర్లుపండి వహనాలు అయినతర్వాత శిస్తు వసూలు చేయవలెను.

హెచ్. ప్రతి రివిన్యూ అఫీసరు తనభీలోను ఇరిగేషన్ పంచాయతీలను సరిగా పనులు చేయుచున్నవారేదా అని చూచి తప్పచేసినవాడని శిక్షించి క్రమపరుచుచుండవలెను.

ఐ. శ్రీ పోలీస్ థారు వారు మొదలయిన రివిన్యూ పునర్విగమము వారు చార్జీని వుచ్చుకొన్నప్పుడు మోపాడు డెబ్బలో వారికి సంబంధించిన గ్రామములలో యంత్ర ఆయకట్టు తప్పుర్యము సాగుచేయబడుచుండెడిదిన్ని, వారి హయాములో యంత్ర వృద్ధిచేసినదిన్ని తెలియజేయుగల పెప్లర్ రిపోర్టులను శ్రీ గవర్నరు మెంటువారికి సంప్రేటులు చేయవలెను. వృద్ధికానుట

పంటి సందర్భములలో యేకాగ్రమువలన వృద్ధికానిదిన్ని యదార్థమయిన నిషయమును గమనించి యేతల్ని వారణోపాయములను వారికి తగుమయినవని, రయితుకు సాధ్యమయిన దని తోచినవాటిని నూచించునెను.

3 వ్యవసాయశాఖవారు చేయవలసిన విధానము

ఎ. డెబ్బలోవుండు చింతలదేవి క్యాటిల్ ఫారమును వ్యవసాయ, పశువుల మిత్రమఫారముగా యేర్పరుచునెను.

బి. యంత్రకాకుండా కోయంబుత్తూరు కాలేజీలో వుత్తీర్ణులయినవారిని జనరెలీ మేనేజర్లుగావుంచి కొంత సాగుకాని భాగలను తీసి స్యాధీనముచేసి నడరు బ్లాకులను సస్యసమృద్ధికి తెచ్చుటకు వలయు ధనమును కావలసిన సమయములలో కావలసినంత అప్పుగా యిప్పించి, పశువులను చింతలదేవి క్యాటిల్ ఫారమునుంచి అప్పుయిప్పించి కార్మికశాఖవారి సహాయముతో నిమ్మజాతుల ప్రజలను నడరు మేనేజర్లకింద పనులనుచేసు నియమించునెను.

సి. యీ మేనేజర్లు తమకుయిచ్చిన పెద్దబ్లాకులను అంత ర్యాగములుగా భాగించి యీ నిమ్మజాతులవారికి వారివారి ఆస్తులకు తగినట్లు పంచియిచ్చి వారికి కాస్తాస్త్ర క వ్యవసాయపద్ధతులద్వారా జాస్తిపంటలను పండించు విధానములను నేర్పించవలెను.

డి. పంటలు వృద్ధిఅయినకాలది కొంచెము కొంచెముగా వైన శ్రీ సర్కారువారు యిప్పించిన రుణమును స్వల్పపెట్టితొటి ముజరా తీసుకుంటూ వుండవలెను.

ఇ. యిటువంటి ఫారములు పిల్లాపేరు అక్విడక్టుటకు యెగువన బొట్లగూడూ మజరాకట్టకింది పల్లెకుతూర్పుభాగమున వకటిన్ని చింతలదేవి, ఫారమునకు దిగువన గుడవల్లూరు నేకువాంపేల భూములలో మరెయొకటిన్ని వుంచిన చాలును.

యఫ్. యీ కెండు ఫారముల ఆనరెలీ మేనేజర్లకు తెలియని సంగతులను వాద్యపున్న చింతలదేవి ఫారములో చూచి వారు గమనించవచ్చును. చింతలదేవి ఫారము అఫీసర్లు వీటిని లెనికీలుచేసి తగుమయిన సలహాలను యిచ్చునటులు చేయవలెను.

జి. పైయేర్పాటులను జరిగించినయెడల యీ ప్రాంతములో నున్న, యీ చుట్టు ప్రక్కలలో నున్న ఉండుకున్న రయితుల బిడ్డలు యే కొంచెమునో చదువుకొని యేమి పనులు లేక నిరాధారముగా నుండువారన్న వ్యవసాయమునందు ఉత్సాహముగల రైతుల యువకులన్న యీ రి ఫారము మేనేజర్లవద్ద వాలంటీర్లుగా వచ్చి పనులను

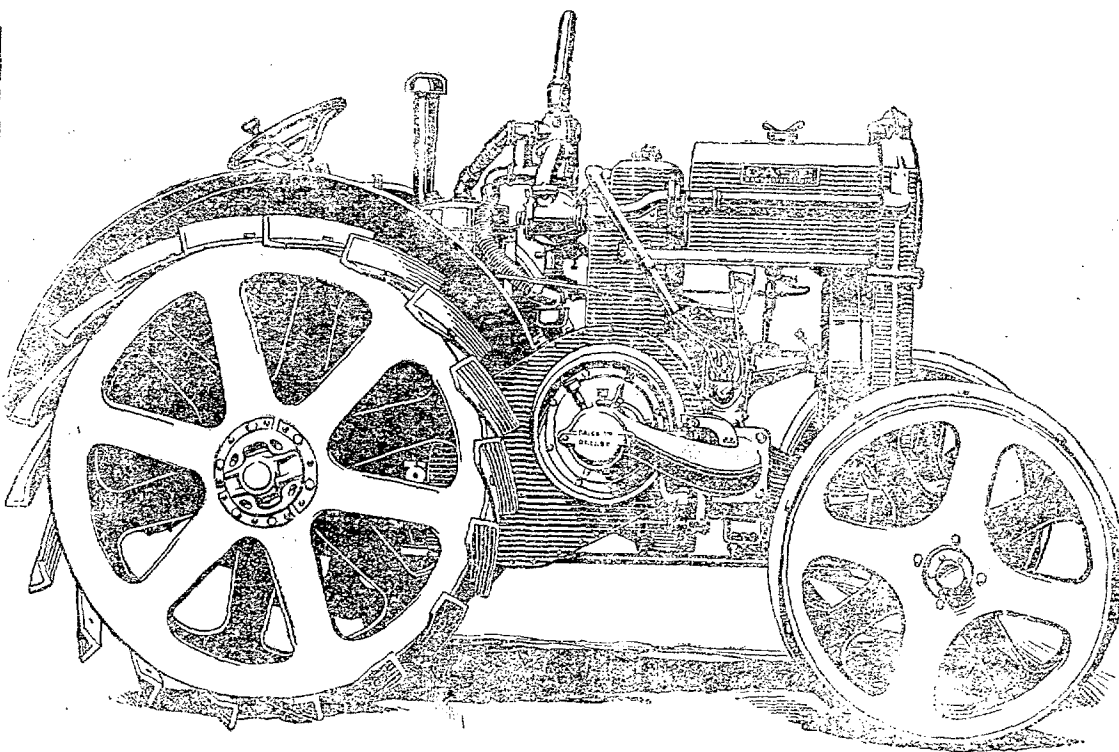
కేన్ ట్రాక్టర్

భూస్వాములకు చాల యునయుక్తమెకని.

ట్రాక్టరు నువయోగించిన ఎక్కువ లోతుగాను త్వరితముగాను చక్కగాను భూమిని దున్నుకొనవచ్చును

కేన్ ట్రాక్టర్ల నువయోగించిన ఎట్టి గట్టి నేల లందైనను సులభముగా దున్నువీలగును

మంచి గిలక నొకదాని నువయోగించిన వివిధ పనుల కువయోగించును.

పూర్తి వివరములు, ధరలు గోరువారలకు చిత్రలిఖితమైన కేటలాగులను పంపనిండు.

మాన్సి అండు కోలిమిటెడ్

ఇంజనీర్లు

పోస్టుబాక్సు నెం 60, మద్రాసు.

ఏజన్సీలు:—బెజవాడ, కాకినాడ.

స్వయముగా చేసి, చూచి, ఉత్తమవ్యవసాయపద్ధతులను నేర్చుకొని వారివారి పొలములలో సాధ్యమయిన మట్టుకు యీ పద్ధతులను సరిపెంచుదురు. కనుక మాబోటి తెలియని రైతులకు ఆదర్శప్రాయములుగా నుండునట్లు సదరు ఫారములను యేర్పాటు చేయించునట్లు, యీ ప్రకారము చేయుటకులన యీ ప్రాంతములలోని నిరుద్యోగసమస్య కొంతవరకు సమసిపొవడమే కాకుండా, యువకులు శాస్త్రోక్త వ్యవసాయ పద్ధతులను నేర్చుకొని ఆచరణలో పెట్టినందున పొడిపంటలు వృద్ధిచేయుటచే దారిద్ర్యహావనము కాగలదని యాశించి చెప్పవచ్చును.

4. కార్మికశాఖవారు చేయవలసిన విధానము

ఎ. వై సుదాహరించిన ఫారములకు కావలసిన వ్యవసాయకాపులను కూలీలను నిమ్మజాతులవారిని గాని యితర జాతులవారిని గాని యీ చుట్టుప్రక్కల తాలూకాలో గాని లేక మొత్తముగా జిల్లాలో యే ప్రాంతములో పనిలేక కష్టముల పాలగుచున్నారో వారిని తీసుకొనివచ్చి ఫారము మేనేజర్లకు బిప్పజెప్పి వారు రయితులమోస్తరు వ్యవసాయపు పనులను చేయునట్లు చూచుచుండవలెను.

బి. జాస్తిపంటలు పండునెడల వడ్లమరలు వగైరాలను పెట్టింది పనిలేని కూలీలకు పనిని కల్పించుచుండవలెను.

5. సహకారసంఘశాఖవారు చేయవలసిన విధానము

ఎ. స్వల్ప వడ్డీలమీదను, జాస్తికాలము వాయిదాల మీదను రైతులకు విత్తనములను కొనుటకున్నూ, శిస్తుల సమయమునను, యెరువులను కొనుటకున్నూ, మరమ్మత్తును చేయించు కొనుటకున్నూ ఋణములను యిచ్చుచుండవలెను.

బి. ఇచ్చిన ఋణములను తిరిగి కనూలుచేసికొను నపుడు రయితుల సంవత్సరపురకు సరిపోను మిగిలితే అంతకుముందు యేర్పరుచుకొన్న వాయిదానున్నూ, లేక కాలవ్యత్యాసమువలన యిచ్చుందులు కలిగిన మరుసటిసంవత్సరములో రయితులపట్టువులకు ధరలు వచ్చి అమ్మియిచ్చినపుడున్నూ ఆపును పాలు పితుకుకొనిన మాదిరి వడ్డీ మొదలు పుచ్చుకొనవలెను గాని పొదురుకొని పాలు త్రాగుపద్ధతి నవలంబించక వుండవలెను.

సి. ఇంతకు పేరు రయితులను గ్రామ సహకారము వద్దకు యొప్పుడున్నూ ఆప్పు తెచ్చుకొనను పోకుండా చేయవలయునను దీక్షపూని ఆ ప్రకారము పోకుండా ఉండునట్లు చేయవలెను.

వైడిపార్టు మెంట్లవారే కాకుండా గ్రామపురోభివృద్ధిని చేయదలచుకొనిన వారలన్నూ, శాస్త్రోక్త వ్యవసాయమును ప్రత్యక్షనిదర్శనములముగా జూపదలచుకొనిన వారలన్నూ, ఆర్థికశాస్త్ర నిపుణులన్నూ, ప్రజలలో సహకారసంఘములను నెలకొల్పి రయితులను సహకారాన్ని పీల్చి పిప్పిచేయుటకు ఉండునట్లుచేయ యత్నించువారున్నూ, ప్రజలలో అన్యోన్యమైత్రి వృద్ధిచేసి గ్రామాభివృద్ధి తన్మూలమున దేశాభివృద్ధిని గోరు మహానుభావులన్నూ వీరు యావన్మంది రయితులకు పొడిపంటలను వృద్ధిచేసికొను సదుపాయములను కల్పించి వాటిని వృద్ధిచేసి అందుములుగా యీ ప్రాంతపుదారిద్రమును హరింప ప్రయత్నించువరని నాప్రార్థన.

ఇంతకాకుండా ప్రతి రివిన్యూ, డి. సి. డివియన్, ఆఫీసుకున్నూ మోపాడు డిల్టాకు సంబంధించిన ప్రతి డిపార్టుమెండా ఆఫీసర్లకున్నూ తమ ప్రభుత్వములో యింత జాస్తి ఆయకట్టును సాగుబడిలోకి తెప్పించివామనిన్ని, అందువలన నింత పంట వృద్ధిఅయి యంతమంది ప్రజలకు మృష్టాహారమును కలుగజేసివామనిన్ని, తమకు జీతభత్యములను యిచ్చునట్లునంటి శ్రీశ్రీ ఇండియా చక్రవర్తిగారి బొక్కసమునకు సాలునకు యిన్ని రూపాయలను లాభము చేసివామనిన్ని అనుకొని తృప్తిపడునట్లు బుద్ధి పుట్టించుటకు శ్రీభగవానుని ప్రార్థించుచున్నాడను.

10. పైన 2 వ పార్టరాలో పిల్లాపేరు అక్విడక్టును గురించి కడపట ప్రాసెడనని చెప్పియుంటిని, అది యేమనగా:-

యీ అక్విడక్టును దిగువను కాలువనాటము అతి తక్కువ మైలు 1 కి 1 అడుగు అయినందున నాచువగైరాలవలనను, చల్లవారిపల్లె, గరిమెనపెంట రయితులు యెండలకాలమున చేపలను చల్లకొనుటకు కాలువలో అడ్డముగా వేసుకున్న కట్టలను తీయవలెననున్నూ నీరు ధారాశక్తిగా పారిపోవలెనందున అక్విడక్టులోకి యొగతోసి పారి పోవుట తటస్థించుచుండెడిది. యిటు వింటి సితిలో దిగువరయితుల మయినమేము సదరు కాలువలోని నాచువగైరాలను తీసినను శ్రీ సూపరువైజుగారు అక్విడక్టును ఏర్పాటు చేసినప్రకారము నీటిని వదలవలచుకొన్నను విడుచుటకు వీలు లేకపోవుట కొన్ని సంవత్సరములలో తటస్థించినది. అది గడిచిపోగా గత 2-3 సంవత్సరములనుండి ఉత్తరపు అంచు నాలుగు అగ్జీలమీద పగులు యిచ్చినందువలన నీరు నేరుగా యేటిలోకి పోవుచుండగా యేదో ఒకమోస్తరు రిశేరు చేయించి క్రింద వారికి కొంచెముకొంచెముగా నీరును విడుచుచుండెడివారు. 1928-1929 సంవత్సరము సదరు పగలి పోయిన ఆర్బీలను బద్దలు కొట్టించి క్రొత్తగా కట్టించినారు. యీ రిశేరు చేయుటవలన గత సంవత్సరము పిల్లాపేరుకు దిగువ రయితులకు ఆకొంచెము నీరుమాదా రాలేదు. గత సంవత్సరములో రిజర్వాయరుకు 8-9 అడుగులకంటె జాస్తి నీరు రాలేదు. శ్రీ సర్కారువారు రిశేరుపనులను యీ సంవత్సరము చేయించు కారణమును బట్టి, కీడులో మేలునుద్దమనటుల,

గమనించి చదివిన లాభము చేకూర్చుచది యిదియే

అనేక సంవత్సరములు దేశాటనమొనర్చి వేలకొలది మహాశయుల సముత్థమున నిద్యావర్తనమొనర్చి

గారి మన్ననలకు బాహులైన వారెవరు?

మీ భవిష్యత్తులోని మంచిచెడ్డలను మహామోగములను తెలిసికొన గోరినవో ప్రశ్నలను వ్రాసి కవరులో పెట్టి యింటింది సిగ్గుచేసి ప్రాసెడనుగారికి బంపించు. యోగాభ్యాస హనుమదుపాసనాశక్తులచే మీకవరు చింపకయే వారు మీ ప్రశ్నలకు సరియైన ప్రత్యుత్తరములను వ్రాసి మీ కవరుతో మీకే వి. పి. ద్వారా పంపివేయుదురు.

1 మొ... 5 ప్రశ్నలవరకు రు 1 4 0

1 మొ... 12..... వరకు రు 2 4 0

మఱియు బాలగ్రహాది దోషములు లేకుండుటకును ఉద్యోగములు లభించుటకును, సిరపడుటకును, చిక్కులు లేకుండుటకును, దీర్ఘవ్యాధులు నివారణయగుటకును, పరీక్షలయందు కృతాగ్రలగుటకును, సత్సంతానము గలుగుటకును, వ్యాజ్యములు న్యాయరీతియై గెల్చుటకును, వ్యాపారము లభివృద్ధినిొందుటకును, భూత, ప్రేత, పిశాచ, బ్రహ్మరాక్షస, శాకినీ, ధాకినీలు మానవులయందును గృహములయందును బ్రవేశించి బాధించుచుండిన నని తొలగిపోవుటకును, మహాసంతాప్తాస్త్రసంబంధ విజాతరసంపుటి మహా యంత్రుల నొసగెదరు. ఏదోయొక యంత్రమును, తయారొనర్చి మీ గోత్రచామములకును, కార్యకారణములకును సంబంధించుకుండునట్లు పంపించువారివలె గాక, మీ గోత్ర చామ నయస్సులను, దేనికొకకో యా కారణమును, వ్రాసి పంపుచు జపహోమ పూజాది ద్రవ్యములకు నిర్ణయించిన కట్టుములను సహా ముందుగా పంపినచెట్టనే మీకు గ్యారంటీగా ఫలితమిచ్చునట్లు తయారుజేసిపంపెదరు.

— కట్టుములు —

సాధారణ రక్షకేసు ౧ కి రు 1. వ్యాపారాభివృద్ధికి యంత్రము ౧ కి రు 3 లు. గ్రహములకు మహామంత్రయంత్రము ౧ కి రు 5 లు. గృహములలోని గ్రహములకు అష్టదిగ్గంధన విజాతరసంపుటి మహామంత్రయంత్రము ౧ కి రు 10 లు.

వీరి విద్యలను బరీక్షించి సంతసింది సదభిప్రాయముల నొసంగిన కొందఱు మహాశయుల శిష్యులు:— శ్రీయుత యస్. జి. సింగోడయాకొ దొరగారు. ఎం. పి. ఐ. సి. ఎస్., సహా కలెక్టర్., కవిరాజు, శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు, శతావధానులు, మోతే నారాయణరావు శ్రేష్ఠిగారు, విస్వన్నపేట, నంజేపల్లి ఎన్టీబి జమీందార్లు, పి. వి. కృష్ణారావు పంతులుగారు, బి. పి., బి. ఎల్., స్వెనల్ డిప్యూటీ కలెక్టర్., దొడ్ల రామరెడ్డిగారు, భూస్వామి, నిధిపతి, దుర్రేటి చిదంబరావు పంతులుగారు, జిల్లాకోర్టు మనసబు, యం. నందరం అయ్యగారు, డిప్యూటీ కలెక్టరు, అమకాల స్వస్థ్యయ్యగారు, బి. పి., డిప్యూటీ కలెక్టరు, గో. కనకరాజు పంతులుగారు, రిటైర్డ్ టెల్లె గ్రాన్ టేటర్ టు మెట్రాస్ గవర్నమెంటు, చింత సోమరెడ్డిగారు, భూస్వామి, మల్లెంటు. (ఇట్లెందఱోని గలరు.)

అడ్రసు:—మాంత్రికచక్రవర్తి, ప్రొఫెసర్ అంజన్, ఎం. ఇ., క్లయర్ వాయింట్, డివైస్ అండ్ అక్సలీటు,

గ వ ర్న రు వే ట, బె జ వా డ.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,

ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు

ఈక్రింద నుదహరించిన షరతులమీద పుచ్చుకొనబడును

రు. 10,000 అంతకుపైన మొత్తములకు

సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5 చొప్పునను

2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5½ చొప్పునను

అంతకు తక్కువ మొత్తములకు

సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 4½ చొప్పునను

2 సంవత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పునను

వడ్డీ యివ్వబడును.

విద్యా సాగర పండ్యా,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు శైకెటరీపేర వ్రాయవలెను.

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

భరణములు

దొరకు నమ్మకమైన దాతగామెదో యిది మీరు నగలను కొనుటకుమునుచే చక్కగా విచారించి, రీర్వకాలమునుండి ప్రజలలోభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి మహాత్ముల నంటి చేరముచేసి, మనకు చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిదొందిన ఈదిగువవర్ణమున కే దయచేయుడు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంచెసి.

9

చగలవర్తకులు, 25, వైసాబాబురోడ్డు, మద్రాసు.

మాకు, నాటు, కలుపు, శిస్తులు, సుస్తీలు వగైరా దండుగలు లేకుండా పోయినవి. పిల్లాపేరుకు ఎవనవారికి మాత్రమే గత సంవత్సరము పంటకు నీళ్లు దొరకునట్లు యేర్పడినది. పిల్లాపేరు దిగువభూములవారికి 'జన్మప్రభృతి దారిద్ర్యం' అననటల నీరు వదలినప్పటినుండి ప్రతి సంవత్సరము ఏదోయొక గండముతో నీరు వచ్చియు, రాకను, అనవసరమందుడెడివారము. గత సంవత్సరము ఆకొంచెము కూడా రాలేదు.

11. ఇటువంటి పరిస్థితులు యేర్పడివుండగా 490 చదరపు మైళ్లలో పడిన వర్షపు నీరు అంతయు పిల్లాపేరు అక్విడక్టుకు క్రిందుగా సముద్రమునకు పోవుచున్నది. పూర్వమువారు యీ పిల్లాపేరుమీద అక్విడక్టును యేకారణములతో కట్టించి

నారో కాని ప్రస్తుత కాలమునకు యిది యెంతమాత్రమున్నూ సరిపడదను విషయము అనభవకాలల కల్లరకు కరతలామలకము. అక్విడక్టును యంత్రముందు యేలోపనువలన యీనోడు పోసిన దిన్నీ శ్రీ పెద్దయింజనీర్లలోనే ఒకరి అభిప్రాయము మరియొకరికి సరిపడలేదని వదంతి. యికును యిప్పుడు క్రొత్తగా కట్టించిన ఆర్బీలు పగులవని యేమిసమర్థము? మనుపటి ఆర్బీలు పగులుటకు కారణము ఫలానిదని తెలిసి దానిని వారించినా... లేక పగిలిన నాలుగు ఆర్బీలను క్రొత్తగా కట్టించి అంతోనే తృప్తిచెందినారో? వెనుకటి పద్ధతే అయినచోడల తిరిగి ఫలించని యేమి గ్యారంటీ? పూర్వము అక్విడక్టును కట్టించుటకు మారు రు 75,000 లున్నూ, గతసంవత్సరము పగిలిన ఆర్బీలను

తిరిగి కట్టించుటకు మూడు రు.25,000 లున్నా కుల్లు రు.1,00,000 ఒకలకు రూపాయలకు పైగా పిల్లాపేరులో పోయవలసివచ్చెను. ఇంతసమయమున భర్తచేసియుండి, పి. డబ్లియం. నిపుణుల సాను ర్భూతును యావత్తు వినియోగించియు, కట్టించిన అక్విడక్టులో పూర్వము కట్టించిన భాగమునకున్నా ప్రస్తుతం కట్టించిన కానికిన్ని అడ్డపగల్గి సరిసమానముగానే ఉన్నవి. యిప్పుడు కట్టించిన భాగమునకు రిపేరుకు మునుపు నిడివిపగులు కుడిచేతి కైపున మాత్రమే ఉండెడిది. యిప్పుడప్పుడో సన్న పగులు నిడి విగా కుడియెడమల రెండు వైపుల ఉన్నవి. యీ పగుళ్లు వగై గాలన నీరు ముడచులను ననుకుంటే వారు ఎప్పుడంటే అప్పుడు ముడచున్నను, యీ పగుళ్లు మొదకు నీరు వస్తేనే కాని నీటి అపొగ్గతీ భయపడదు.

ఈ అక్విడక్టును కట్టించుటకు మూడు కడప కర్నూలు జిల్లాలను అడ్డుముచుచున్న వానలయొద్ద కట్టించినట్లు అడ్డుముగా కట్టను కట్టించి ఉండవలసివచ్చింది. అటుల చేసియుండిన మన్నేరు చాటువున వర్షములు లేకపోయినను పుల్లాపేరు చాటువున ఉండే దిగువ గ్రామములకు నీరును యివ్వవచ్చును. పిల్లాపేరుకు దిగువనే సర్కారు గ్రామములు అన్నీ ఉన్నవి. పిటికే నీటి కరువు, మోపాడు ప్రాజెక్టు పామాయ జమీన్ గ్రామముల రైతులను బాగుచేయుటకే యేర్పడినట్లు భగవదాజ్ఞ. ఈ అక్వి డక్టుకు దిగువనే సర్కారు గ్రామములలో రి సర్కారు చెరువు లున్నవి. 1929 సంవత్సరము జూన్ నెలలోనే 2 వరదలు వృథాగా సముద్రమునకు పోయినవి. ప్రతి సంవత్సరమున్నా పడవరగాలి ఉండు రోజులలో సముద్రమునకు యెంత నీరు వృథాగా పోవునదిన్ని రాళ్ల పాడు ప్రాజెక్టుకొరకు తీయించిన కేజీ కిడింగులనుబట్టి లెక్కలను తేల్చిన తేలియగలదు. ఆన కట్టను కట్టించినయెడల మామూలుగా యెంతకాలములో యేటి లో పారు నీటితోనే (1) ఇసుకదామెర్ల, (2) వెలిగండ్ల, (3) గుడ్లపల్లూరు, (4) నేనునాంపేట, (5) కాయిపేట మొద లయిన సర్కారు చెరువులను నింపవచ్చును. యింతేకాకుండా చింతలదేవి క్యాటితో ఫారమునకు యెడతెగని నీటి సప్లయ చేయవచ్చును. యీ రి-రి సర్కారు గ్రామములకే కాకుండా నలినచో యితర ముత్యాలపాడు జమీన్ గ్రామములకున్నా రాళ్ల పాడు ప్రాజెక్టు ఆయకట్టులోని చెరువులకుకూడా నీటి సప్లయ చేయవచ్చును. కనుక ప్రస్తుతం అక్విడక్టు పున్న ప్రదేశ మునకు మూడు 2 ఫర్లంగులకు పైన పిల్లాపేటికి వక అనకట్టను కట్టించి అక్కడనుండి ఒక కాలను ప్రస్తుతంపున్న పెద్దకాలు మూ 9వ మైలువద్ద పైఫాక్కు మైదుకు త్రవ్వించి కలుపవలయు వని యిందుమాలముగా శ్రీ సర్కారువారికి విన్నవించుకొను చున్నాడను.

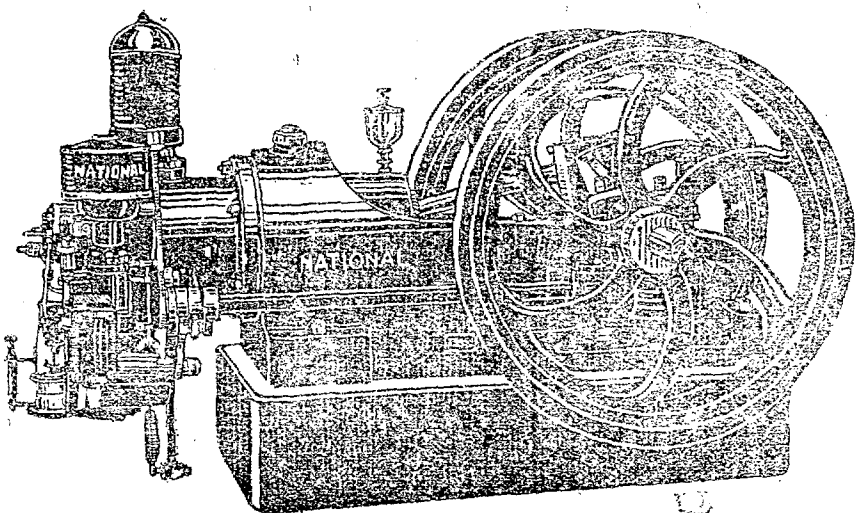
12. సదరు అనకట్టను కట్టించవలెనను ప్రదేశము (అనగా అక్విడక్టుకు మూడు 2 ఫర్లంగులకు పైన తాటితోపు వెంబడి) స్వభావజన్మముగా యేటిఅడ్డుమున ఒక రాళ్ల వరుస వున్నట్లు నంటిచోటు. అనకట్టను కట్టించుటకు కావలసిన యావత్తు ఒన రులు దైవమే యిక్కడ సృష్టించియున్నాడు. రాళ్ల యేనె యేటినిండ పూరాకు (ఒక దరినుండి యింకొక దదవరకు) యేటికి అడ్డుముగా వ్యాపించివున్నది. మరిన్ని కొంతదూరము యేటిపాడుగున వ్యాపించి తర్వాత యేటి అడుగుభాగమున యిసుకలో కలియుచున్నది. ప్రస్తుతం రాళ్ల సందులలోనుంచి పిల్లాపేరులో నీరు వచ్చుచున్నది. పునాదులకు జాప్తికర్తులు చేయకనే యీ రాళ్ల సందులను బిగించి యిక్కడ అనకట్టను అతిసులభముగా నిర్మించవచ్చును. ఈ అనకట్టను కట్టించునెడల కలిగిరి, వోలేటిపాలెంరస్తాకు తూర్పున పెడపవనివరకు నీటిని యెడతెగకుండా సప్లయచేయుటకు వీలు యేర్పడును. ఆ ప్రకా రము చేయునెడల శ్రీ యిండియా గవర్న మెంటువారి ప్రత్యభ మపు వుద్దేశ్యము (అనగా జాస్తినుండి జనులకు కరవులేకుండ జేయుట) పూర్తిగా నెరవేరునట్లు ఏర్పడును. శ్రీ సర్కారు వారికి "నానాటికి తీసికట్టు నాగంభట్టు" కాకుండా యెంతో ఆదాయము తప్పక వృద్ధికాగలదు. ఈ అక్విడక్టుకు పైన అన కట్టను కట్టించునెడల పానులో నమూదుచేయబడిన గండిపాలెం, రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టులకు నీరు వచ్చు ఒనరులు యెంతమాత్రము చెడుట సంభవించదు. పిల్లాపేరువాటము జాప్తి గనుక వాటము తక్కువగావుండు గోదావరి, కృష్ణానదుల మోస్తరు పార్శ్వకట్ట లను చాలాదూరము అనకట్టకు పైన వేయ నవసరములేదు. అన కట్ట పైతూమునుండి ప్రస్తుతం మోపాడు పెద్దకాలువలోకి త్రవ్వించు కాలువపాడవు మూడు రి ఫర్లంగులకు లోపుగనే యుండును.

కనుక శ్రీ దొరతనమువారున్నా, వారిని ప్రోత్సహిం చుటకున్నా సంకతిసందర్భములను తెలుపుటకున్నా, యీ నెల్లూరుజిల్లా తరపున కాన్స్టేబుల్ మెంబర్లుగా ఉన్నవారున్నా, కడుశ్రద్ధ వహించి పిల్లాపేరుకు దిగువ ఉన్న బీదరయితుల నుయిన మామొర లాలించి సదరు అనకట్టను కట్టించి మాయొక్క ప్రస్తుతిగిలును పోగొట్టుటకు శీఘ్రప్రయత్నములను చేయుదు రని, మరి మరి విన్నవించుకొనుచున్నాను.

మోపాటి జెల్లా రయతు,

వనని శేషయ్య,

19-7-29.

నేషనల్ గాస్ ఇంజిన్ కో., లిమిటెడ్., ఆప్టన్ - అండర్ లైన్, ఇంగ్లాండు.
నేషనల్ ట్యూబ్ స్టాండింగు క్రూడ్ - ఆయిల్ ఇంజనులు

నమ్మకమైనవి
మితవ్యయ మైనవి
సులభమైనవి

చౌకరకపు చము
రులు అతితక్కువగా
ఖర్చుగును. పనిచేయు
నట్టి భాగములు
కొన్ని యేకలవు.

నిర్మాణమునందు మిక్కిలి విలువగల వస్తువులే ఉపయోగింపబడియున్నవి.

ఆల్ ఫెడ్ హార్ బెర్టు (ఇండియా), లిమిటెడ్.,

వజంట్లు:— పారి & కో., లిమిటెడ్., ఫస్టు లైన్ బీచ్, మద్రాసు

Sub Agents: THE ANDHRA ENGINEERING Co., BEZWADA.
for Ganjam, Vizagapatam, Godavary, Kistna, Guntur Districts.

అభివృద్ధియే ప్రజాభిమానమును నిరూపించునన్న విషయము
హిందూదేశపు మిక్కిలి గొప్ప లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ,

ఓ రి యం టు ల్

యొక్క ప్రస్తుతస్థితి పల్ల విస్ఫుటముగ ఉదహరింపబడుచున్నది.

అభివృద్ధి

నూతన వ్యాపారము				ప్రీమియం ఆదాయం			
సం॥	రూ.	లక్షలు		సం॥	రూ.	లక్షలు	
1925 ...	రూ. 296	లక్షలు		1925 ...	రూ. 93	లక్షలు	
1926 ...	రూ. 391	"		1926 ...	రూ. 106	"	
1927 ...	రూ. 468	"		1927 ...	రూ. 122	"	
1928 ...	రూ. 585	"		1928 ...	రూ. 140	"	

ప్రజాభిమానమే అభివృద్ధికరమైన లాభములను చేకూర్చుచున్నది.

పూర్తి జీవ భీమాపట్టాలపైన బోనసులు ప్రకటించబడును.

1918 ...	1000	కి సం॥నకు	రూ. 10	1924 ...	1000	కి సం॥నకు	రూ. 22½
1921 ...	"	"	10	1927 ...	"	"	25

X ను క

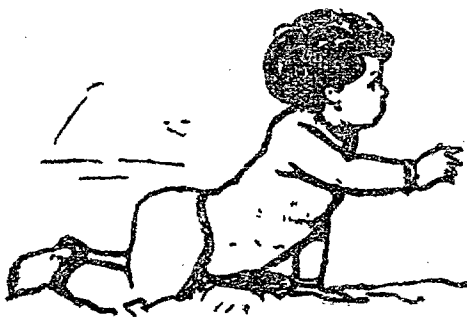
మీరు మీ జీవితమును భీమాచేయుటకై మొదటిదఫా లేక మరియొకసారి ప్రయత్నించునప్పుడు
ప్రజ లామోదమును బడసినట్టియు, అభివృద్ధిలోనున్న ఈ అభీనుకు వచ్చిన

మీకు లాభకర మగును.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు ప్రాయుడు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS,
Post Box No. 8, MADRAS.

Bangalore Branch: No 1 South Parade, Bangalore, Trivandrum Branch: Trivandrum
MGAZAPATIA SUB-BRANCH, VIZAGAPATAM, TRICHINOPOLY SUB-BRANCH, TRICHINOPOLY

ఇన్ ఫెన్ టోర్ (రిజిస్టర్డ్)
చేయబడినది

బిడ్డకు రక్షణోపాయము

పసిబిడ్డలకు పాలు తీర్చించుటకు తోడ్పడును. వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని ఆపివేయును. మిక్కిలి సులభమైన టూనికు. పసిబిడ్డలకు గలుగునట్టివ్యాధు లన్నిటికిని ఇది నిరపాయకరమైన మందు. ఉపయోగించుట కడు సులభము.

ఇన్ ఫెన్ టోర్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీవారిచే తయారొనర్చబడుచున్నది

మిగత వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.—

260, China Bazaar Road,

MADRAS.

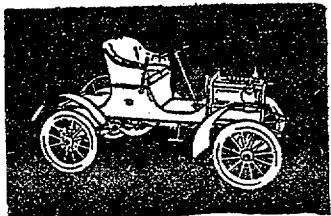
DADHA & Co., Chemists & Druggists,
Mr. Shukur Haji Abdulla, Afriean Shop, Bezwada.

REO*

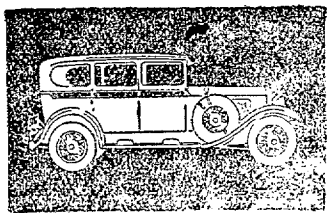
25 వత్సరములనుండి అభివృద్ధి గాంచి, యిప్పటికి
స్థిమితము ఏర్పరుచుకొని ప్యాసంజరుకార్లు, ట్రక్కు
లన్నిటిలోకి విలువైనదని ఒప్పుచున్నది

రియో ఇంజనీర్లు ఎప్పుడు డబ్బుకొరతగాని, అమరకములకొరతగాని
అవస్థనడలేదు. అటోమోటివ్ సం దభివృద్ధి గాంచుటకు విరివిగా డబ్బు
నుపయోగించి ఎంత మంచి లాభమును గాంచిరో విశదమగుచున్నది.

రియోచే ప్రవేశపెట్టబడిన నూతన అభివృద్ధి తదితర కార్లవారితో
నుపయోగించబడెను.

1904 లో తయారైన మొదటి రియోకారు

రియో ఇప్పటి స్టేయింగ్ క్లాడ్
సార్వత్రిక పెడక్

డ్రైడిస్క్ క్లచ్, మిడ్ ఛాసిస్
ట్రాన్సిమిషన్ మాంటింగుమాదిరి
రేడియేటరు కోర్మెల్ అను కెం
డుచే తయారొనర్చుట నూతన
విషయము.

కంట్రోల్ లివర్లను డ్రైవింగ్ రూము
నందు మధ్యభాగమున నమర్చుట
ఎలక్ట్రిక్ ప్లాటింగ్, లైటింగ్ పద్ధతి
ట్రక్కుల కుపయోగించుట
యిదియే మొదటిసారి.

ట్రక్కులకు నెమాటికే టైర్ల నుప
యోగించుట, ప్యాసంజరుకార్లకు
బెల్మాన్ టైర్ల నుపయోగించుట
రియో మొదలుపెట్టెను.

ఓవల్ ట్యూబ్ రేడియేటరు, ట్రాన్స్మిషన్ స్పీడమీటరు, రియో
అమరకములందు ప్రవేశపెట్టబడినది. సైరల్ బెనల్ గేర్ ఆక్సిల్ నుప
యోగించుటకు రియోయే ముఖ్యకారకుడు.

ఇంజనీరింగ్ సం దభివృద్ధి గాంచినంతవరకు రియోయే ప్రాండర్లుగా
నున్నది. కొన్ని వేళలందు విశతీతసిద్ధాంతముల ప్రవేశపెట్టి తక్కువ
పెట్టుచుండిరి. 25 సంవత్సరములలో అసంతృప్తి గలిగించు మాదిరిలను
యింతవరకు తయారొనర్చి యుండలేదు.

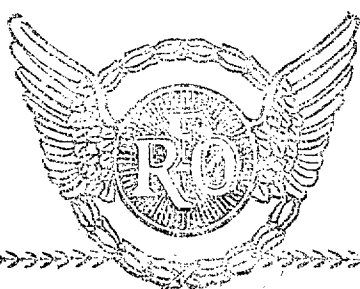
నేడు రియో స్టేయింగ్ క్లాడ్ ట్రాన్స్మిషన్, స్టేయింగ్ క్లాడ్ మేట్ అందము
నందు, ఆకృతీయందు. డబ్బును గలిగించుటయందు చక్కగా
ప్రయోగము సాగించుటయందు నూతన ఘట్టాలను త్రొక్కి పేర్లించి
యున్నది. బలిష్ఠమునందు, తక్కువ ఖర్చును గలిగించుటయందు,

ఎక్కువవరకు గలిగియుండుటయందు స్వీడ్
వాగన్లు స్లోగాన్ మాదిరి విశేషజ్యోత్స్వ
మునకు కారణభూతమై యొప్పుచున్నవి.
“రియోతో మీరన్నియు చేయవచ్చును.”

ఆర్. ఇ. ఓ. అను అక్షర
ములు రాన్ సమ్ ఇ. ఓ. ఓ. ఓ.
అనువాని పేరులోని పాడి
అక్షరములు రియో కంపెనీ
స్థాపకుడు ప్రస్తుతం కంపెనీ
డైరెక్టర్ల బోర్డు సభ్యుడు.

మదరాసు వేర్ హౌసు, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు

రియోప్యాసంజరుకార్లు 5 మాదిరిలు
స్టేయింగ్ క్లాడ్ మాస్టర్. 3 మాది
రిలు స్టేయింగ్ క్లాడ్ మేట్, ఎవరి
యిష్టము చొప్పున బాడీల నున్నవి
యివ్వబడును.

రియోస్వీడ్ వాగన్లు పాథారముగా
నూటికి 35 మిళులు అన్ని పనుల
నుపయోగించును. ఎక్కువ బరువుల
నుపయోగించును. వివిధ నైజాలు—
అనేకమాదిరిల వేక్యురు ధరలు. 102

అతిబాల్య వివాహములు శాస్త్రసమ్మతములా?

(నన్నవనేని వెంకటసుబ్బయ్యచౌదరి)

ఇప్పటికి దాదాపు సంవత్సరమునుండి యీవిషయము
మహర్షి తీవ్రవాదోపవాదములు జరుగుచు నేయున్నవి.

నామూలము నాథునిక సంస్కర్తలగుట నామ
మాత్రావశ్యములైన శిష్టాచారములబట్టికొని ప్రాకులాడుట
కంటే వెట్టి మరియేమున్నది?

22-10-29 వ తేదీన మార్కండేయశర్మగారిచే ఆంధ్ర
పత్రికలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసమును జూచి దీనిని వ్రాయుట
కుంఠించితిని. దానియందు రజస్వలానంతర వివాహములు శా
స్త్రసమ్మతములు కావనియు సనాతనధర్మవిరుద్ధములనియు, చ
ట్టము నతిక్రమించి రివాజులు చేయుటకంటే గత్యంతరము
లేదనియు, ఆంధ్రదేశమున కూడ కాకినాడ, బందరు, బెజవాడ
సెల్లూరు, గుంటూరు నగరములందు సభలొనర్చబడి శాసనాతి
క్రమముపై శరణ్యమని తీర్మానించినదియు మనసంస్కర్తలు
ముందుముందు యంతకంటే ఘోరములను తీసికొనిరాగలరని
యు, వ్రాసియుండిరి. ఈబూటకపు తీర్మానములజూచి దొర
తనమునాయ మోసపోకుండుదురుగాక మని విశ్వసించుచున్నాను.

రజస్వలానంతర వివాహములు శాస్త్రసమ్మతములు కా
నినుండల అతిబాల్యవివాహములు యెట్లు శాస్త్రీయములో నా
కర్థమగుటలేదు.

ఇంతకుపూర్వము రాయబారవర్గమువారి రిపోర్టు ఎంత
ప్రాముఖ్యత వహించెనో యీతీర్మానములుగూడ సంతకంపై
ప్రాముఖ్యత వహింపజాలని చుననికేయుచున్నాను. మనసంఘ
దురాచారముల రూపుమాపుటకై సంస్కర్తలు తేచ్చినవట్టము
వీరికి ఘోరముగా గన్పట్టుట కడుంగడు విచారము.

ధనమునకాశించి ముక్కుపచ్చలారని ముద్దుబిడ్డలను కాటి
కి కాళ్ళజాచుకొనియున్న వృద్ధుని కంటగట్టి కళ్యాణమైన మ
రుసటిదినమునుండియే నాబాలికలు వైధవ్య మనుభవింపవలసిన
దని శాస్త్రములు బోధించుచున్నవికాబోలు.

అఘటనలునానమర్చుట విధాత ప్రజలందరికిని సమా
నమగుట బ్రసాదించెనుగాని పుట్టినదినమునుండియే నాబాలిక
లు వైధవ్య మనుభవింపవలసినదని వ్రాసియుండలేదు. ఇచ్చవ
చ్చిన భర్తను చేబట్టుటకు వారికధికారములేవు.

అభిము కుభిము దెలియక దను పెండ్లియొన దనుమాటగూడ
నెరుగనిసితియందే కుంటియైన, స్రుడ్డియైన, దాళిగట్టినంతనే
యాజన్మాంతము దుర్భరదుఃఖాలనునబడి పలుమై పోవలసినదే
కాబోలు!

ఈ సంఘదురాచార పితాచములకు, యీ సంఘకట్టుబా
టులకు కట్టుబడి తమ జీవితమును చెంపుకొనవలసినదేకాబోలు.

మేయొకనన్యనంటి విదేశస్త్రి నేడు మనదేశపుస్త్రిలను
వేలుబెట్టి చూపుచుండెనను జొమ్మినలేక కులాధిక్యతను బెం
పాందింపజేసికొనుటయే పరమాపరాధిగా నెంచి చట్టసమ్మతములు
కావనియు సనాతనధర్మ విరుద్ధములనియు చెప్పట కడుంగడు
విచారము.

విద్యాధిగులుగూడ అనర్థదాహకములైన సూర్యవిశ్వాస
ములబట్టి నై యుచునుకానికాని పెంపొందింపజేసికొనుటకై
నాగు స్వార్థపురులై చేరుచుతిష్ఠుటకు ప్రాకులాడుచు రాజకీయ
స్వాతంత్ర్యముని బల్లన్రుడ్డి యువస్వాసము లిచ్చునాకేకాని
సంఘ దురాచార నిర్మూలనావశ్యకతను గమనించువారు లేరు.

సత్యమూర్తిగారినింటి ప్రజానాయకులుగూడ సంఘ
మొక మహావిప్లవమునకు సరియైయున్నదని నెరింగియు సంఘ
దురాచారముల రూపుమాపుటకు మారుగా వ్యతిరేక ప్రచారము
జేయుట శోచనీయము. ఇట్టి నాయకులు మనదేశమునందుండు
టచేతనే మనకు స్వతంత్రత కలుగవచ్చును.

పైకిమాత్రము సర్వజన సౌభ్రాతృత్వమును గోరుచు
యువస్వాసములిచ్చి మతసంబంధ విషయములందు మాత్రము
కులమునే ప్రధానముగా నుంచుకొని తానుబట్టిన కుండేలునకు
మూడుకాళ్ళేన్నట్లు తమపట్టే గెలువలెనని ప్రాకులాడు పూ
ర్వాచారపరాయణుల కృత్రిమస్వభావము గనిపెట్ట నేకితరము
ఎంతకాలము సంఘమున సంస్కారరీతిజములు మొలకలై
చిగురింపవో అంతదనుక దేశ ముచ్చవశకు రాలేదు. కావుననో
యాధునిక సంస్కర్తలారా! సనాతనధర్మములని పూర్వాచా
రములనుబట్టుకొని వ్రేలునక బాతిమరె వర్ణవివక్షతలలేక సంఘ
దురాచారపితాచముల బారదోలుట కున్యమింపుము.

భారతీయుల వ్యక్తిస్వరూపమును నిలువబెట్టుటయే
దేశభివృద్ధి కర్తవ్యముగనుక ప్రజానాయకులుగూడ సత్య
మూర్తిగారివలె ధర్మవిరుద్ధములని తలంచక రాజకీయ స్వాతం
త్ర్యముతోపాటు సంఘదురాచారముల బ్రజలకు బోధించి వారి
నామార్గమునుండి మరల్చునలసినదని వాపోవ.

నోటీసు

గుంటూరు కాటక్, నాలుగు అండ్

చేపరుమిల్లు కంపెనీ లిమిటెడు

ఈ కంపెనీ తాలుకు జనరలు బాడీ మీటింగు

6-11-29 వ తేది (బుధవారము) సాయంత్రము 2 గంటలకు రిజిస్టర్డ్ అఫీసులో జరుగును. నడరు మీటింగులో 1930 వ సంవత్సరముకు మిల్లును కంట్రాక్టు, కంపెనీవారు యేర్పరచినచరతుల ననుసరించి యుమ్మటకు బహిరంగవేలము జరిగి నిర్ధారణ జరుగును కాన పాటపాడదలచినవారు అందరు దయచేయ వ్రాథితులు. పరతులకు కంపెనీవారికి వ్రాసిన బడయగును.

గుంటూరు, మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య, పోటిస్వామి 22-10-29, బాయింటు సెక్రటరీసు అండ్ ప్రెజిడెన్టు.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదముగు శిమందులను

బ్రాహ్మ ముందుకొనుడు

ప్లాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

కంటి వ్యవస్థలు

గ్లూనియాలిన్ వ్యాధుల కువయోగించును. శివదయిన వ్యాధులకు ఉపయోగించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

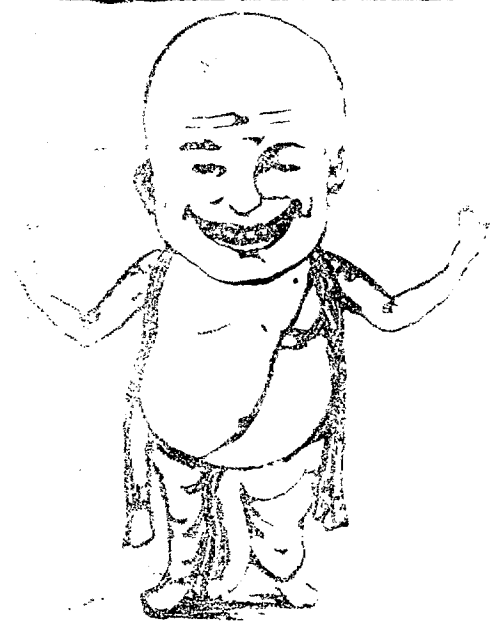
కంటి నివారిణి గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి

కంటి కిల్లలను మిక్కిలి శుభవయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madra

అభిప్రాయములు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

అభిప్రాయం

ప్రీతి:—ఈ కేసులో నేను మనస్ఫూర్తిగా చెప్పే వ్యవస్థ అభిప్రాయం ఏమంటే.

పార్టీ:—మీ స్వంత అభిప్రాయం నా కక్కర్తలే దండీ. మీరు ప్రీతిగా ఏం అభిప్రాయం చెప్పాతానో చెప్పండి.

ప్రార్థన

స్నేహితు:—నా సామ్యు ఎవరు తీసుకున్నారో, చెప్పమని బేపుడిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

పుల్లయ్య:—అదేలాభం?

స్నేహితు:—నా సామ్యు నల్లకోకి జెల్లి వప్పుడు పోయింది.

జీతం

కొత్తరమాప్తా:—నా జీతం ఇస్తారా?

యజమాని:—నువ్వు పనిలో ప్రవేశించి రెండువారాలే అయింది. నెలకానిది ఎట్లా ఇచ్చేది?

గుమాస్తా:—నేను మిమ్మను రెండువారాలు నమ్మకము. మీరు నన్ను రెండువారాలు నమ్మలేరా?

ఏడుపు

బాబుసారులు సక్రంలో దిగిరి.

మొదటిబాబుసారి:—అర్ధరాత్రివేళ ఎందుకయ్యా అట్లా ఏడుస్తావు? ఏమయినా పట్టించా?

రెండో బాబుసారి:—నేను సంగీతం పాడుతున్నా నయ్యా, ముఖారిరాగం పాడేవేళ యిదే.

పని

యజమాని:—ఏంపని చేస్తున్నావు?

కాకదు:—ఏం చెయ్యడం లేదండీ.

యజమాని:—ఎంతసేపటికీ, ఇట్లాంటిపని ఆఖరపు సుందీ?

నమ్మడం

స్నేహితు:—చిన్నప్పుడు ఎప్పుడో నమ్మడంచూశాను. ఇప్పుడు మళ్ళీ చూశాను.

పుల్లయ్య:—అప్పటికన్న ఇప్పుడు నమ్మడం చాలా మారిపోలేదా?

ఆలోచన

ప్రీతి:—మీరు ఆలోచించండి, మాట్లాడవద్దు. మీరు మాట్లాడబోయేటప్పుడు నూరునరకు లెక్కపెట్టండి.

బాబుడు:—అయ్యా, అట్లాగే లెక్కపెట్టానండీ. ఇంకా మాట్లాడుతాను. మీకోటుకు నిప్పుంటుకుంది, చూసుకోండి.

నవల

ఒకరు:—మీనవల చివరభాగం చదివానండీ.

గ్రంథకర్త:—మొదలు ఎందుకు చదువలేదు?

ఒకరు:—చివరచదివేటప్పటికి, మీరు ఎందుకు మొదలుపెట్టారో, అనిపించింది.

సున్నం

యజమాని:—సున్నం ఇంటికంతా కొట్టావా?

పనివాడు:—కొట్టానండీ.

యజమాని:—గోడలమీద తెల్ల గావున్నవి, అజేమిటి?

పనివాడు:—పటాలుతియ్యడం మరిచిపోయానండీ.

మీరు ఎట్టి రకము
నుద్దేశించినను సరియే

వేగము

నిరపాయము

మితవ్యయము

వటుత్వము

అక్షయత్వము

నమ్మదగియుండుట

తక్కువ ఖర్చులో భరింప వీలగుట

వెట్రోల్ వ్యయము తక్కువగుట

మొదలగు అన్ని విషయములందు

మీకు సంతృప్తి గలిగింపదగినవి

పెడరల్

ట్రక్కులే

సింప్లీస్ అండ్ కో. లిమిటెడ్.

మద్రాసు,

ఉదకమండలం

తిరిచినాపల్లి.

అనుమానం

ఎల్లప్పుడు—మేడకింద బల్లలు కుర్చీలు తలకించుకొని
గా చప్పుడయితే, ఎందుకు కిందికి వెళ్లి చూడలేదు?

నాకరు—అక్కా, మీరాయన కాలుజారి కిందపడ్డాడే
మో ననివూరుకున్నాను.

అరవం

ఒకడు—ఈపూర్ణో అరవంలో నోటిసులు కేసారేం?

ఇంకోడు—నాకు తెలియదు. అక్కడ నిబ్బనిమాట్లాడు
నాళ్లకు ఎవరికీ అరవంరాదు. అరవం తెలిసిన ఒకరికీ చదువడం
రాదు.

విమానం

విమానంలో ఎక్కిన పెద్దమనిషికి, అందులోని విశేషా
లన్నీ, డ్రైవరు చెప్పెను.

డ్రైవరు—ఇప్పుడు మీకంతా తెలిసిందా?

పెద్దమనిషి—ఒక్క-సంగతిమాత్రం తెలియలేదండీ.

డ్రైవరు—ఏం సంగతి?

పెద్దమనిషి—విమానం పై కెట్లా ఎగురుతుందో తెలియ
లేదండీ?

ఆకలి

శీదవాడు—అయ్యా, తమరు ఇక్కడి కందుకు వచ్చా
కండి?

ధనికుడు—నడీస్తే, ఆకలి అవుతుందేమో అని వచ్చాను.

సుప్త్య ఎందుకు వచ్చావు?

శీదవాడు—ఆకలి అవుతుంటే, అన్నంబోరుకుంటుంటే
మోనని వచ్చాను.

జోల

యజమానురాలు—పిల్లవాడు ఏడుస్తుంటే, జోలపాడ
రాదా?

దాడి—జోలపాడుతా నని భయపెట్టినా, పిల్లవాడు
ఏడుపు చూడలేదండీ, ఏం చెయ్యను?

కోతి

ఎల్లయ్య—మనుష్యులు కోతులలో నుంచి ఏదాడంటూ
కు, నిజమేనా?

పుల్లయ్య—అసంగతి నాకు తెలియదుగాని, మనుష్యు
లు కోతులలోకి ఎక్కుతున్నారని, నాకు తోస్తుంది.

చెవుడు

ఎల్లయ్య—డాక్టరుగారూ, నాచెవుడు పోవడానికి,
మందియ్యండి.

డాక్టరు—నీకు పెళ్లి అయిందా?

ఎల్లయ్య—అయింది.

డాక్టరు—అయితే, నీకు చెవుడు ఉంటేనే, నుంచి
ఏదా?

కుక్క

ఒకడు—నన్ను మీయింటికివస్తే, మీకుక్క నన్ను
జూసి మొరిగిందండీ.

ఇంకోడు—అందుకు నే నేంచేసేది? నేను మొరగలేదు.
నానవుకరులు మొరగలేదు.

కారణాలు

గుమాస్తా—నాకు జీతం ప్రమాదమ కావాలేనండీ.

యజమాని—ఎందుకు ప్రమాదమ కావాలేనో, తెండు
కారణాలు చెప్పు.

గుమాస్తా—కమిస్సెల్లు పుట్టారండీ.

ఋణం

ఒకడు—ఈనర్తకుడు వేసిన మేలుకు ఇతని ఋణం
ఎన్నటికి తీర్చుకోలేదు.

నర్తకుడు—అసంగతి నా కిదివరకే తెలుసును.

వెట్టి

నాటకంమేనేజరు—నాటకంలో సుప్త్య వెట్టివాడి
కేవలం వేస్తే, ఖర్చు కలిసిపెట్టుంది.

ఎల్లయ్య—అది ఎట్లాగండి?

మేనేజరు—వేషం లేకుండానే, సుప్త్య వెట్టివాడవు
వుంటావు. అందుచేత, వేరేవేషం అవసరంలేదు.

తప్పులు

భార్య—పాకశాస్త్రం పుస్తకంలో చాలా తప్పు
లున్నాయి.

భర్త—అసంగతి నేనూ కనుక్కున్నాను. అందుకనే,
అక్షింతో బాధపడుతున్నాను.

శ్రీ పురుషసాఖ్యరహస్యమార్గములు

త్వరపడు!

వెంటనే వ్రాయుడు

వివాహముల మార్తెలు!

వెల 0-4-0 మాత్రమే. ముందుగా అయిదజాలు పోస్టు చీట్ల నంపినచో వి. పి. చాక్లెట్ల శేష.
జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు అమెరికాదేశ పద్ధతు లీగంధములో వివరింపబడినవి.

మనోల్లాసినిడిపో పోస్టుబాక్సునెం 407రు తిరువళ్ళికేడే, మద్రాసు

ఇది వ ర లో మా లో లావా దే వి
చేసినవారి అభిప్రాయమును గమనించితిరా?

మేము తయారుచేయుచున్న పలుకకముల పత్తరమెంట్లు విదేశీపరకలకు
మించినవియు, అమెరికామైనవియు, ప్రజల ఆమోదము బడసినవని తెలిపి
పడేపడే పెద్ద ఆర్డరుల నిమిత్తమందుటయే మాపరకు శ్రేష్టతకు ప్రబల నిదర్శనము.
ధరలు తగ్గించబడినవి. స్వదేశాభిమానమును క్రియారూపముగా చూపుడు.

డిపో:—508, బందరువీధి, మద్రాసు.

ది ఈస్టర్న్ కన్ ఫెక్షనరి మార్టు, 16 ఆదియప్పనాయక వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

న్యూ ఇండియా అన్యూరెన్సు కంపెనీ., లిమిటెడ్.,

(స్థాపితము బొంబాయి 1919)

చే ర్మన్

నర్ దోకబోజె. తాతా, కెటి.

మూ ల ధ న ము

అనుమతి బొందినది	రు. 6,00,00,000
చందాలు వేయబడినది	రు. 3,56,05,275
చెల్లించబడినది	రు. 71,21,055

“ఇండియాలోగల కంపెనీలలో అతిగొప్ప”

“జనరల్ ఇన్ సూరెన్సుకంపెనీయని మూల”

“ధనము ననుసరించిమాచిన ప్రపంచముందు”

“న్న ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలలో ఇది గొప్పదని”

“తెలుపుటకు ఆధారముగలదు.”

ఇండియన్ ఇన్సూరెన్సు అక్ట్ 1929

జీవితముభీమాచేయుట, అగ్ని, మారిన్, హెటారుకారు, ఆపాయము మొదలగు తరగతులవలెనైన ఏజెన్సీలు
గలవు. లేనిసమయందు ఏజెన్సీలు చేర్చుటచేయబడును.

బ్రాంచి మేనేజరు,

నెం. 4 ఫస్టులైనువీచ్, మద్రాసు.

ఫోటో

ఫోటోతీసేవాడు—అయ్యా, తాము కొంచెం రవ్వ
ముఖం పెట్టాలెనండీ.

పెద్దమనిషి (భార్యతో)—కొంచెము ఆగరలకుపో.
నువ్వు ఎదురుగావుంటే, నవ్వురాదు.

సూర్యగ్రహణం

టీచరు—సూర్యగ్రహణం పట్టినప్పుడు ఏం జరుగుతుంది?
బాలుడు—ఇంట్లోనుంచే అందరు వైటికి వచ్చి
చూస్తారు.

కాలేజీ

ఎల్లయ్య—మీ పిల్లవాడు కాలేజీలో ఏం తీసికొ
న్నాడు?

పుల్లయ్య—నాడబ్బంత.

వంట

యజమాని—నువ్వు బాగా నంటచెయ్యగలవా?
కొత్తవంటవాడు—ఆ సంగతి అట్లావుండనీయండి.

వంటకోసం, నేను అడిగేవస్తువులన్నీ మీరు ఇయ్యగలరా?
సీరా

భర్త—అయ్యా, పిల్లవాడు సీరా అంతా మింగేశాడు.
భార్య(పరభ్యాసంతో)—అయితే, పెన్నుతో వ్రాసు
కోండి.

చుట్టం

ఎల్లయ్య—రాత్రి మాయంటికి ఎవరో చుట్టం వచ్చాడు.
అతనిని నే నెప్పుడూ చూడలేదు.

పుల్లయ్య—అతని శేకేమిటి?

ఎల్లయ్య—తెలియలేదు. ఇక శేకుపెట్టాలిని వస్తూ
దేమా?

అబద్ధం

ఒకడు—హాకీంగ్లడుంటే ఎవరు?

ఇంకోడు—వినకేదా? ఆయన ఎన్నడూ అబద్ధ మాడ
లేదు.

ఒకడు—ఎందుచేత, మాటలురావా?

కొయ్యకాళ్లు

దాసిడి—అమ్మా పాపం ఎవరో కొయ్యకాళ్లవాడు
వచ్చారు.

యజమానురాలు—నాకు కొయ్యకాళ్లు అక్కరలేదు
వెళ్లి పొమ్మని చెప్పు.

బదులు

ఒకడు—ఒక రూపాయి బదులు ఇయ్యి.

ఇంకోడు—నాదగ్గర పదిపాను అణాలన్నర మాత్రమే
వున్నది.

ఒకడు—అదిచాలే. మిగిలిన అర్థశాను నీమీద నాకు
నమ్మకం వున్నదిలే.

లెక్క

ఏడింట్లో అయిదుపాతే ఎంతో బాలుడు చెప్పలేక
పోయెను.

టీచరు—నీవద్ద అయిదుపండ్లు వున్నాయనుకో. దాల్చి
నుంచి ఏడుపండ్లు నేను తీసుకోగలనా?

బాలుడు—తీసుకోలేదు.

టీచరు—ఎందుచేత?

బాలుడు—మీవికావు కాబట్టి.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రియిట్ సెటిల్ మెంట్స్) (ఇంగ్లాండులో
ఇన్కార్పొరేటెడ్ చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయమాగు పోలీస్ పోలీసి రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండా చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగ నేయున్నది.

ధారాశ్రమైన పద్దులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,
రిటర్డ్ డాక్టర్ చాన్, నేతేరి, మద్రాసు

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ శేట, ప్రొద్దుటూరు
సుందరరాజు అయ్యంగార్,

ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాకు గణపతిమొదటిది,
తిరువల్లి క్లెయి, మద్రాసు.

ముఖ్యమనింపు:—శ్రీ యు త క. సౌందర్యరాజ
యజ్ఞంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు.
చారికి వుత్తరము ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/గ
జిల్లామునిసిఫ్ కాకినాడ.

స్వామి యోగానందాశ్రమం

యోగమువలన వర్తమాన, భూత, భవిష్యత్ ఫలితము
లు తెలుపబడును. ఒకసారి పరీక్షించిన, మీకు సమస్త గలుగు
ను. మాసలహా పొంది, మీ భవిష్యత్తును తెలిసికొనుదు. 4 ప్ర
శ్నలకు రూ 1, సం॥ ర ఫలితమునకు రూ 2, వార ఫలితములకు
రూ 5. జీవితపర్యంతము ఫలితమునకు రూ 10, జనన కేరి,
లేక రమారమియగును, ఉత్తరము వ్రాయుకాలము వై
రాలను అంగీకరించును తెలుపవలెను.

SWAMI YOGANANDA ASRAM,
82/1, Upper Circular Road, Calcutat

ఇర్విను ప్రభువు రాజప్రతినిధి ఛార్జి పుచ్చుకొనుట

ఎక్విక్యూటివు కొన్ని సమావేశమున
తనపర్యటనపు పర్యవసానముగురించి
ప్రకటన గావించెదరు

బొంబాయి, అక్టోబరు 25:—ఇర్విను ప్రభుదంపతులు
నేటిదినము ఉదయము ఇంగ్లండునుండి వచ్చిన స్టీమరులో బొం
బాయి చేరిరి. కవువద్ద బొంబాయి గవర్నరు సర్ ఫ్రెడెరిక్
వైస్స, వారిసతి, ఆక్స్ ఫర్డ్ రాజప్రతినిధి గోషమప్రభువు, గోషమ
ప్రభువు వారికి స్వాగతముపలికిరి. సాయంకాలము 5-30 గంట
లకు పెషవలుబండిలో థిల్లీకి ప్రయాణమై వెళ్లిరి.

ఇర్విను ప్రభువుగారి కెలవు ముగిసినదనియు వారు నేటి
దినము గవర్నరు జెనరలు రాజప్రతినిధి ఉద్యోగముల ఛార్జి
పుచ్చుకొనిరనియు ప్రత్యేకగ జేటు ప్రకటన గావించబడినది.

పర్యటనపు పర్యవసానము

ఇర్విను ప్రభువుగారు తన ఇంగ్లండు పర్యటనపు పర్యవసా
నము విషయమై థిల్లీలో రాజోవువారమున జరగనున్న ఎక్వి
క్యూటివుకొన్ని సమావేశమున ఒక ప్రకటన గావించెదరు తన
తెలియుచున్నది.

గోషమ ప్రభుదంపతులు కేపటిదినము థిల్లీని వలెదరు.
(ఆ. ప్రె.)

కరాచి హోర్బరుపనిపారినమై అంత మొందుట.

కరాచి, అక్టోబరు 25:—నిన్నటిదినము జరిగిన రాయ
వారములు ఫలింతులచే నేటిదినము ఉదయము 8 గంటలకు
శేవుపనివారందరు తమ పనులకు వచ్చిరి. సమై సమయమున
హోర్బరు ఆవరణమున కాపలాగాయున్న సైనికులు నేడు
అచ్చటనుండి వెడలిపోయిరి. సమై సమయమున వారు పని
వారు పనిచేయవలసిన గంటలను నిర్ణయించు విషయమై నేటి
దినము సుధ్యాహ్నము పాట్లబట్టు కమిషనరులు సమావేశ
మయ్యెదరు.
(ఆ. ప్రె.)

చీరాల

శ్రీయుత నూనె పానకాల శ్రేష్ఠిగారు మునిసిపల్
అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి

చీరాల, అక్టోబరు 25:—ఈ దినము గం 8½ లకు మునిసిపల్
మిటింగు, హైస్కూలు నందు జరిగి శ్రీయుత నూనె పానకా
నకాలు శ్రేష్ఠిగారు ఛైర్మన్ గా యేక గ్రీవముగా నెన్నుకొనబడి
పుష్పమా లాలంకృతులుగా చేయబడిరి. కవున్నిలులోని వివిధపక్ష
ములవారి ఆభివందనమును బడసిన తరువాత హెటారునందు
బాండునాయిద్యముతో పురవీధులందు వుత్సవముతో తీసికొని
వెళ్లి వారి స్వగృహమున విడిచివచ్చిరి.

బహిరంగనభ

సాయంత్ర గం 5 లకు మునిసిపల్, చాలికా పానకాల
యందు శ్రీయుత జూలగంటి వెంకటసుబ్బారావుగారు అధ్య
లుగా నెన్నుకొనబడి పుష్పనూలా లంకృతులుగా చేయబడిరి.
సభాధ్యక్షుని చెంపను శ్రీచైర్యన్ గారైన పానకాల శ్రేష్ఠిగారిని
పుష్పనూలా లంకృతులుగా జేసి యుచిరాసన మొసంగిరి.
వైప్రార్థన జరిగినతరువాత శ్రీయుత వూటుకూరి రామయ్య
శ్రేష్ఠి, శ్రీకాకుళం ముబ్రహ్మగంగు శ్రేష్ఠి, పి. నాగేశ్వరరావు,
చీరాల రంగయ్య, టి. చెంచుపున్నయ్య, వి. ముబ్రహ్మగంగు,
సిద్దిపాపాయి, కె. రంగనాయకులును ప్ర. రా. శీతారామయ్య,
రా. లోకనాథంగారు మునిసిపల్ పరిపాలనగురించియు,
యెన్నికలను గురించియు, శ్రీపానకాలుగారి గణగణములను
గురించియు మామారు రెండుగంటలకాలము వుపన్యాసములు
జరిగినవిదప అధ్యక్షులకు సందనములతో సభ ముగింపబడినది.
శ్రీకాకుళం పట్టాభిరాములు గుప్త.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
గకములన్నాయి తర తర, పున్న, పత్రజాతులు అమృతము
ను సిద్ధముగా నున్నవి. క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్స్,

గాయల్ హిల్స్, కడిగిరి, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

మీ ఆరోగ్యమును
వృధా పరీక్షల
కందజేయకుడు

మీరు కులాసాగా నుండగోరుట కేదైన అవసరమని తోచినట్లయిన, ఆరోగ్యమును పొందు
టకు రాజమార్గమును త్రొక్కుము.—నిత్యము ఒకగ్లాసుకు “ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్” నీటిని
పుచ్చుకొనుటయే.

60 వత్సరములనుండి ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ కడుపునొప్పులు, మలబద్ధము పోగొట్టుటకు,
రక్తశుద్ధిచేయుటకు లివర్ ఆవస్థలను తప్పించుటకు, మంచి నిద్రను పొందుటకు చాల మేలొనర్చు
చున్నది. నేడే ఒకసీసాను కొని ఉపయోగించుట తారంభించు. వారమురోజులు తర్వాత మీరు
ఎంత కులాసాగా నుందురో మీరే గ్రహించుకొనుడు.

ENO'S FRUIT SALT
అమృతప్రతినిధి:—
టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్,
1-17 ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.
తయారినవర్తనపుడు చేతులతో తాకబడదు.
రెండు వైజులలో విక్రయించబడును.

ఒక ఆదర్శనీయమైన సహకారపద్ధతి

నివాసము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య
యెట్టియు మున్నగువాని నిమిత్తము
వడ్డీలేకుండా ఋణములు

రు. 5,000 వరకు.
ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు
చేయవచ్చును

ప్రతివారమునకు 1/- మాత్రమే

ఈ తరఫునకు ధర్మానిధిగా నాయనలెను.

ఉద్యోగము పొరముకొరకును, తదితర వివరములు

కొరకును అ. 0-4-0 తపాల బిళ్లలను పంపవలెను.

Messrs A. P. VINE & Co.,

Managing Agents,

Perorepore Cantt

(Punjab.)

తంజివిలాసము:-

మొసర్పు ఏ.పి. వైన్ అండు కో

గ్లోబ్

మేనేజింగ్ ఏజెంట్సు

హిఫోను నెం. 222.

ఫిరోజ్‌పూర్, పంజాబ్.

టిన్‌వెట్టు కంపెనీ పనివారి నమ్మె

బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు గాంధీమహాత్ముని
సందర్శించెదరు

జైహింద్, అక్టో 25:- ఈనెల 28వ తేదీన బాబు
రాజేంద్రప్రసాదుగారు ఇచ్చటికి వచ్చి కార్మికుల సమ్మె విష
యమై ఇచ్చటి నాయకులతో కలసి మాట్లాడిరి. ఈవిషయమై
ఇకను అవలంబింపవలసిన విధానముగూరించి మహాత్మునితో కలసి
అలాచించుటకు నిష్పత్తిసము సబరత్తి ఆశ్రమమునకు ప్రయా
ణమై వెళ్లిరి.

నిన్నటిదినము ఒక కార్మికులసభ జరిగెను.

వి. వి. గిరిగా నామగిరిమారు నీహారు ప్రభుత్వమునకు

కార్మికుల విషయమై మాపుమన్న నిరాధారణను నిరసించిరి.

భారతశాసనసభవారు ఈసమ్మెవిషయమై తీర్మానము గావించిన

పిమ్మటవాడ వీహారు ప్రభుత్వమువారు టిప్పని చేయకుండుట

ఆశ్చర్యకరమనిరి. గిరిగారు ఇతర కార్మికుల నాయకులు నిన్నటి

దినము డిప్యూటీకమిషనరుగారితో కలసిమాట్లాడిరి. గిరి, మిక్ర,

నాయుడుగార్లు కేపటిదినము ఢిల్లీకి ప్రయాణ మయ్యెదరు.

ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆధికారులతో ఈ విషయమై మాట్లాడ

వీరు ఢిల్లీకి వెళ్లుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

సర్ అతులచంద్ర చటర్జిగారు

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 25:- భారతదేశపు మై కమిషనరు
సర్ అతులచంద్ర చటర్జిగారి ఉద్యోగ కాలపరిమితి 1930 సంవ
త్సరము జనవరినెల 5 వ తేదీతో అంతమొందును. వీరు ఆ తేదీ
మొదలు మరల 15 మాసములు మై కమిషనరుగా పనిచేయు
నియమింపబడి రని ఈవారపు ఇండియాగ జేటునందు ప్రకటించి
పబడినది. (అ. ప్రెస్.)

ముత్యాలపేట ఉన్నత పాఠశాలకు ఆంధ్ర
సారస్వత సంఘము:- ఈ సంఘమువారి తరఫున మ.
రా. రా. శ్రీ బాగ్యరత్న ఆదివారాయన కృష్ణిగారు రాబోవు
మంగళవారము (1929 సం॥ అక్టోబరునెల 29 తేదీన) సాయం
కాలము 4-35 గంటలకు భాష్యకవికృత 'రామాయణ' అను
వివరముగూర్చి ఉపన్యాసము చేయుదురు. కాంగ్రెసుగి.

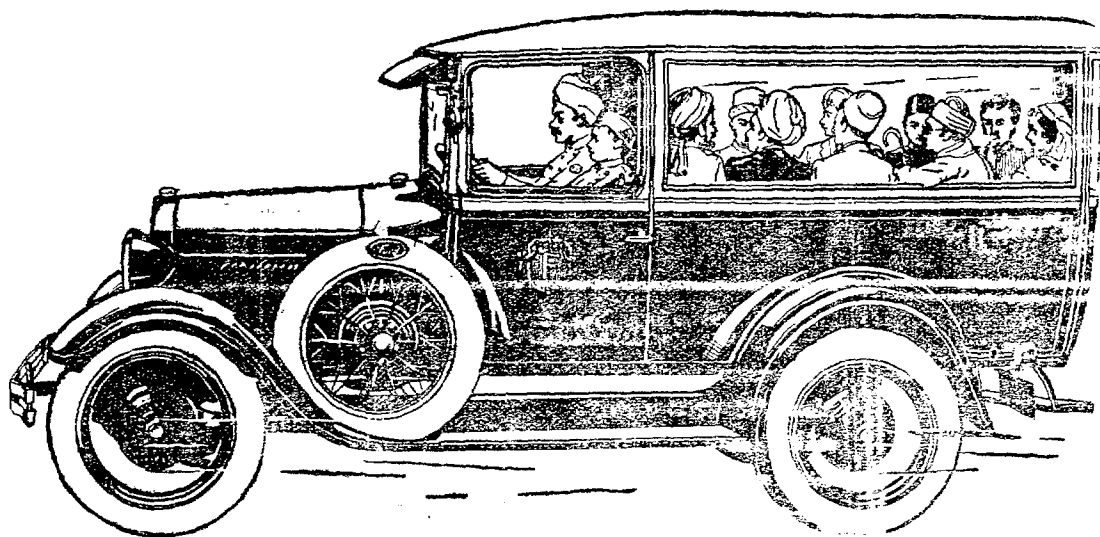
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభా ప్రతినిధులు

ఈనెల 31 వ తారీఖునగా జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘముల
వారిజిల్లాలనుండి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సమావేశం. వచ్చే
ప్రతినిధులరీతును తయారుచేయించి పంపవలయును. ఏకార
ణముచేతనూడ 61 వ తారీఖునవార వచ్చేది ప్రతినిధులరీతు
అంగీకరింపబడవు.

భా॥ సుబ్బరామయ్య,

కార్యదర్శిగాను ఆహ్వానసంఘము,

11 వ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసమావేశం.

3/4 టన్ను బరువునుమోయు తేలిక బస్సు

ఎక్కువ వేగముగా పోవుటకు—త్వరగా బయలుదేరుటకు—

వెంటనే ఆగిపోవుటకు—కదలికలేకుండా పోవుటకు—

6 బ్రేకులు—హైడ్రాలిక్ పాక్ అబ్జార్బర్లు గలవు.

దేశమం దెల్లడల నమ్మకమైన నేవ యొనర్చుచున్నది.

ఈబస్ మీకు సొమ్ము చేర్చిపెట్టును.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:- ఓర్పు అండు కో., లిమిటెడ్, మద్రాసు.

గార్డన్ డిజిల్ రఫీ (మోటార్స్) లిమిటెడ్, తదితర డిలర్లు.

నిర్మలత, సరళత, సౌందర్యము

ఇవి అన్నియు మా వర్కషాపునందు తయారైన ప్రతి పెరివస్తువునందు గాంచనగును. ప్రతివస్తువు చేతితో తయారైనదే. స్వచ్ఛమైన వెండిచే తయారైనది. అందుమీద మా రిజర్వర్స్ డైమండ్ ప్రైజ్ మార్కు గల్గియుండును. అదియే ధాని నిశ్చలత్వమును గూర్చించును. పనితనము బహు చక్కగా నుండును.

దీపావళిమహోత్సవమునకు మీ గృహమును మా వెండిసామానుతో నలంకరింపును. మీయింటికి నూతనప్రకాశమును, మీకు క్రొత్తవికాశము గలుగును.

మార్కెటునందు దొరుకు యిడేమాదిరి వస్తువులకంటె మాచే తయారొనర్పబడినవి శ్రేష్ఠమైనవని మీరే కనుగొనెదరు. తుకమునకు తగ్గ పరిమాణములు గల్గియుండును.

సురాజుల్ లల్లుభాయి అందు కో.,

బాగాడు, వెండినస్తువులు తయారొనర్చెదవారు,
313, ఎస్టేటేజ్, మద్రాసు.

బొంబాయి,
359 కాల్బాడేవి, రోడ్డు.

కలకత్తా,
12 లాల్ బజారు వీధి.

రంగూన్,
184 మొగల్ వీధి.

తిరుచునాపల్లి,
135 బిగ్ బజారు వీధి.

కృత్రిగ్రహము

బాలర విద్యాభివృద్ధి కోరి మత్కుత శ్రీరామకథా లహరీ ప్రధనుభాగమును బాలకాండమును కృత్రిగొనిన శ్రీమోతే నారాయణరావు జమీందార్, యం. యల్. సి. గారికి నాకృతజ్ఞత.

శ్రీ శ్రీరమాభిషేకమయై శ్రీసతియను
మారుతిప్రియుఁడైన రమావిభుఁడను
వీరిదయచేత గానన్నవిధియుఁ గూడి
మోతే నారాయణాకాశ్యని బ్రోచుఁగాక!!
శ్రీ ఇంట నున్నప్పు డెల్లను గంటఁబడుచు
నిచ్చు బూజింపుమని నిన్ను హెచ్చరించు
హనుమ నినుఁ బ్రోచునారాయణాకాశ్యవర్య
మోతే పంకజలక్ష్మిపండ్ల నితిసాండ్ర!!
శ్రీ పదపు గలవాడవని నిన్నుఁ బ్రస్తుతించు
ధనముకొఱ కిచ్చకం బని తలఁపఁబోకు
రాయచరితముఁ గృత్రిగొని రాజ్యవైభ
వముల గొనుచున్న శ్రీరామకృత్రిగ్రహము!!
కలి మోతే నారాయణరా
వే తగు నాకృతి కటంచు నెంచియె నీతో
దూతపతి నిన్నుఁ జేరఁగ
బ్రీతిం బంపించెనన్నుఁ బ్రయముగ ననఘ!!
శ్రీ వికుటుంబమువల్ల నేలూఁపురలక్ష్మి
దానధర్మములఁ దల్లియయ్యె
నేకుటుంబముచేత నేలూరుపురమున
బహుజనముతో భుక్తిఁ బడయుచుండు
రేకుటుంబపు మేడ చేపు గాంచుటచేత
నేలూరు కనులకు నింపు గూర్పు
నేకుటుంబమువల్ల నేలూరుపుర మిల
భక్తివైరాగ్యముతో నడయనయ్యె
శ్రీ అట్టిమోతే సుధాంబుధిఁ బుట్టినట్టి
సుగుణములపుట్ట కాంతికిసూటిగట్టు
ఆంధ్రదేశవేదం జేయ నాటపట్టు
నైనారాయణుండు కృత్రి కధిపుఁడయ్యె.
(గంభీర).

బాలకళానిధి,
కొమ్మూరి బాలబ్రహ్మానందం దాసుగారు.
శ్రీ వాణివివాదలై బ్రో వారితే సంపాదితము,
1/84 గొడవున్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

కృష్ణాపార్థసంబంధవాద

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే నమస్తాయస్యే దావధములు తయారుచేయబడుచున్నది. అతి చాక. కోరినచో పి. పి. గ పంపబడును. కేటలాగు ఈ చిత్రము 25 6

పూనాలో అస్పృశ్యుల సత్కారము

సత్కారహాసంఘపు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకోబడిన జయకరుగారి ప్రకటన

పూనా, అక్టోబరు 24:—పూనా సత్కారహాసంఘపు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకోబడిన యం. ఆర్. జయకరుగారు ఉద్గో కరుగారికి ఈక్రింది లేఖ వ్రాసినది:—సత్కారహాసంఘమునకు నేను సెంటులకు అధ్యక్షుడుగ ఎన్నుకోబడితిని నాకు తెలియదు. దేవాలయములయందు ప్రవేశించి ప్రార్థనలు చేయు మై హిందువుల కందరకు నుండు హక్కులు అస్పృశ్యులకుమాడ నుండవలయు నని నా అభిప్రాయము. కాని ఈ హక్కులను స్థాపించుసందర్భమున సత్కారహాసంఘము గాననుగ మహాయోగిం గిట్ట శ్రేయస్కరము కాదని నాకు తోచుచున్నది. పాశ్చాతీ దేవాలయము ప్రవేశించు విషయమై అస్పృశ్యులు జరుపుచున్న సత్కారహాసంఘము నేను కొంతవరకు మోయున్నాను. నా ఆనుభవము నావాదమునకు బలము కలుగజేయుచున్నది. కావున ఈ సత్కారహాసంఘపు ఉద్దేశములు కార్యక్రమము మన్నగు విషయములకు సంబంధించిన విషయములు తెలిపినగాని నేను అధ్యక్షపదవిని అంగీకరించు విషయమై ఎట్టి ప్రయత్నము ఇవ్వజాలను. మీరను ఇతరులు త్వరపడి బొంబాయిలో ఎట్టి కార్యము చేయరని నమ్ముచున్నాను. బొంబాయి ప్రజలకు అస్పృశ్యులపట్ల ఎక్కువ సానుభూతి గలరు. కావున ఆలోచన లేక త్వరపడి చేయుకార్యములవల్ల ఈ సానుభూతిని కోల్పోయిన విచారించవలసిన స్థితి ఏర్పడును. ఈ విషయమై బొంబాయిలో ఇటీవల జరిగిన పౌరసభయందు నేనే జనుషులూ బహుభాగారు నూచించిన సలహాలను ఆరంభింపవలయునని భావించుచున్నాను. ఇతరస్థలములందు అనుబంధింపవలసిన కఠినవిధానములు అన్నివిధముల అభివృద్ధిపెట్టియందున్న బొంబాయి నగరమున ఉపయోగించుట అనవసరము.

సనాతనధర్మసదుల సభ

పూనా, అక్టోబరు 25:—కులసీబాగు దేవాలయమున నిన్న రాత్రి ఆహిత్వాన్ని రాజ్యాడిగారి అధ్యక్షతన సనాతన ధర్మసదులసభ జరిగెను. పాశ్చాతీదేవాలయమును ప్రవేశించు విషయమై అస్పృశ్యులు జరుపుచున్న సత్కార హాసంఘము ఖండించుచు అస్పృశ్యుల ఆక్రమకార్యములను ప్రతిఘటించుచున్న దేవాలయాధికారులను అభినందించుచు తీర్మానములు గా వింపబడెను. అస్పృశ్యులకును దేవాలయాధికారులకును రాజీమదుర్ప రాయబారములు సలుపుచున్న యన్.సి. కేల్కాడు, యల్. వి. భోపల్కూర్ గార్లు సనాతనధర్మసదులు గారని మరయొక తీర్మానము గా వింపబడెను.

హిందూసాంప్రదాయముల ననుసరించి అస్పృశ్యులు దేవాలయములోనికి ప్రవేశింపగూడదనియు అట్లు వారు ప్రవేశించిన దేవాలయము అపవిత్ర మగుననియు ఉపన్యాసములు చేసిరి. (శ్రీ వెస్.)

యావనము : ప్రాణాధారమైన శక్తి వీనిని పొంది, నిలుపుకొనుడు.

యావనము, ప్రాణాధారమున చతుర ఎంతవరకు రక్తముయొక్క స్థితిగతులపై నాధారపడియున్నదను విషయమును రక్తముయొక్క స్థితి దుర్భాగముగా నుండెంత యవనము కోసి యున్నవో దానిపై నాధారపడియున్నదనియును కొలదివలసి మాత్రమే తెలిసికొనుట. మీ యావనమును, ప్రాణాధారమున నున్నదని నిలుపుకొనట కల్గి వ్యక్తుడు మీరు మీరక్తమున ఇనుము విస్తారముగా కలియజేయు చేతనవలయును. ఇందులకు నులభమైన మార్గపాదం మీరన్నవివృత్తును విరట్ జేలావచ్చు నేనించుటచే.

రక్తముని ఇక్కితముగా కీర్ణముచేసికొనగలగు యావనము ఇనుము విరట్ జేలావచ్చుచో చేర్చబడియున్నది. విరట్ జేలావచ్చును నేనించుట యవనా యావనమునకను, ప్రాణాధారమున చతురతతో అవసరమైన రక్తమున కినుము లభింప చేయుట.

ప్రతివోటకు నేనింకటకు ముఖ్యము. చాకయైన రక్త విక్రయాంశములనుండి, ఏడువొట్టు పిన్ములతో పరిశీలనీసా ఖులరు 1, 40 గిన్ములతో పరిశీలనీసా ఖులరు 2-12-5. యావనమున, ప్రాణాధారమున బలమును మీరు మరల పొందవలసియున్నను, కలుపుకొనవలసి యున్నను మీకిది ఆశీర్వాదము. 141-2

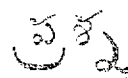
మద్రాసులోనరకుగలవారు మార్కెస్ అండ్ హాల్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

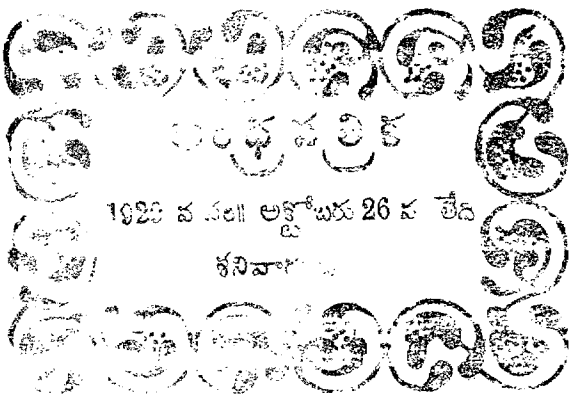
మేలైన రకము

మోటారు నమునలు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమునలు, ఇన్జిన్ నమునలు, ఇంజను నమునలు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.
THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,
జి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరసర్కారులకు సోల్ ఏజెంట్లు.

భవిష్యత్తును గురించిన 5 శత్యాలను బదులు వ్రాయుటకు ఖర్చు 1-0-0; వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కామములు తెలుపవలెను.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తూరు.

1929 వ సం॥ అక్టోబరు 26 వ తేదీ
శనివారము

మద్యపురాబడి

1928-29 సంవత్సరపు మద్యపురాబడి రిపోర్టు ప్రకారము, మద్యపాన నిషేధము పట్ల ఎక్కువ అధికారులకు సానుభూతిలేదని తెలుస్తున్నది. ఎక్కువ మిషనరీలుగా కడచిన శాసనసభలో మద్యపానాన్ని పట్ల సానుభూతి జూపి, కష్టపడి పనిచేయు గారికి కొంతము త్రాగుడు తప్పదని తెలిపిరి. వీరి ప్రోత్సాహమున ఇట్టి యభిప్రాయమే వ్యక్తమగును. మద్యపు సప్లయని వెన్వెంటనే తగ్గించుటవలన చాల ముప్పు గలదనియు, ఇందువలన నీతి కెక్కుడు భంగము కలుగుననియు, పరిస్థితులు చెడిపోవు ననియు, కమిషనరుగారు తమరిపోర్టులో వ్రాసిరి. అతి పానము బనికరాదని సభిప్రాయము త్రాగడివారి లో గూడ బాగుగ వ్యాపించినగాని, మద్యమును తగ్గింప విలులేదని వారు చాటుచున్నారు. ఇట్టి యభిప్రాయం సహాయముతో ప్రభుత్వమువారు మద్య పాన నిషేధమున కెటుల తోడ్పడగలరో ఊహింప గలుగలేదు. ఒకవంక కల్లుపాటలను ప్రోత్సహింపర మను, వేరొకవంక నిషేధప్రచార మొనర్చుట వలన, ఎట్టి లాభము గలుగునో తెలియకున్నది. సారాయి అంగడులను మూసివైచి నందువలన కమిషనరు గలుగలేదనియు, నీలగిరులలో పద్య విక్రయమును నిషేధించుటవలన, కొండ తులవారికి, వైతికముగగాని, ఆర్థికముగగాని, శారీ రికముగగాని ఎట్టి లాభము గలుగలేదనియు, ఇంత కన్నను తక్కువ నిర్బంధ పద్ధతుల నవలంబించిన బాగుండెడిదనియు, ఎక్కువ కమిషనుగారభిప్రాయ పడిరి.

వీరి యుద్దేశ్యము నిషేధము బోలు నిర్బంధ పద్ధతులు బనికరావనియే. పెంపరన్న సంఘములు పరియగు దారుల త్రొక్కకుండుటచే, అనుకూల శిల్పములు గలుగలేదట. స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘ ములవారు కల్లుగీతకు చెట్లనీయకుండుటవలనను, కమిషనరులలో కల్లంగడుల నుంచనీయకుం డట వలనను గూడ లాభము గలుగలేదట. ఈ మద్య హిందూమత ధర్మాదాయ సంఘమువారు, దేవాలయములలోని కొబ్బరిచెట్లను కల్లుగీత కీయ లదని, నలహానిచ్చియుండిరి. ఇదిగూడ మంచినలహా కొదని, ఎక్కువ కమిషనరుగారి యభిప్రాయముబట్టి లును. నివేదన సంవత్సరమున పలురకములమద్య ముల వాడుకయు వృద్ధియయ్యెను. మందీరకపు గంజాయిని పండించుటవలన, దీని వాడుక వృద్ధిజెందె నని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. విదేశపు సారాయి వాడుక అధికమగుటకు, ఉత్తమజాతులవారు దీని ను యోగించుటయు, కల్లు సప్లయ తగ్గుటయు కారణమని సూచింపబడెను. కడచిన

ఆటసంవత్సరములకన్నను నివేదన సంవత్సరమున దేశీయపు సారాయివాడుక పెరిగెను. నివేదన సం వత్సరమున దీనివాడుక 1438524 గ్యాలనులనుండి 1596998 గ్యాలనులకు పెరిగెను. త్రాగుడునీరము లసంఖ్య రానురాను వృద్ధియగుచున్నది. ఇందుకు మద్యపాన నిషేధము కారణమని జెప్పట కెంత మాత్రము విలులేదు. ఈవిషయమై ఎట్టికృషి జరు గలేదు. త్రాగుడు తగ్గువో, అక్రమ వ్యాపార మధి కమగునట, వట్టియూహదప్ప వేరుగాదు.

ఏజెన్సీ రిపోర్టులు జూచిన, మద్యపాననిషేధ మువలన కొండజాతివాండ్రకు చాలలాభము గలిగె ననియు, తెల్లమగుచున్నది. మద్యపురాబడిపై నాశ ను విడువనంతవరకు, నిషేధము కలలోనివార్త య గును. దేశీయపు సారాయి వలన చేకూరిన రాబడి 206 లక్షల 94 వేలనుండి 224 లక్షల 73 వేలకు పెరిగెను. కల్లురాబడి 24184791 రూపాయలనుండి 256, 63,521 రూపాయలకు పెరిగెను. విదేశపు సారాయిలలో స్పిరిట్సు, బీరు ఎక్కువగ వాడబడెను. విదేశ సారాయముల దిగుమతి 585734 గ్యాలనుల నుండి 725658 గ్యాలనులకు పెరిగెను. వీనిమూల మున చేకూరిన రాబడి 1325970 రూపాయల నుండి 1509633 రూపాయలకు పెరిగెను. నల్లమందువాడుక 34639 సేర్లనుండి 35186 సేర్లకు పెరిగెను. తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో నల్లమందు సాగుకముగ వాడుటకు గల కారణములను కను గొనుట కొక విచారణ సంఘము వెనుక నియ మింపబడెను. ఈ కమిటీ వారు రిపోర్టుజేసి చాల కాలమయినను, యంతకాలము నుండియు ప్రభు త్వమువారి రెట్టి చర్య దీసికొనరయిరి. వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల విచారణల ఫలితమును గూర్చి విచా రించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సమా వేశమును గూర్చెదరట. అంతవరకును మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఎట్టిచర్య దీసికొనరని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది.

విచారణ సంఘములవలన, నిసుమంతయు లాభము గలుగకున్నది. నల్లమందు రాబడి, 41 లక్షల 86 వేల నుండి 45 లక్షల 24 వేలకు పెరి గెను. నల్లమందు నిషేధమును జనీవాలో జరిగిన సభ తీర్మానించి యుండ, చెన్నరాజధానియం దింకను నల్లమందు రాబడి పెరుగుట ఎంత వింత యో యూహింపవచ్చును. గంజాయి పంట విషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహింప వలసిన యవసరము గనుపింపదు. నిషేధమును ఆదర్శముగ గైకొనిన పిమ్మట, దీనిని మానివైచుట యవసరము. ప్రత్యేక పరిశోధనల జరిపి మంచి రకపు గంజాయిని తయారుజేయవలసిన యవ సరము గనుపింపదు. గంజాయి పన్ను పెంచబడినను, దీని వాడుక 45755 సేర్లనుండి 48766 సేర్లకు పెరి గెను. దీనివలన గలుగు రాబడి 16 లక్షల 94 వేల నుండి 18 లక్షల 81 వేలకు పెరిగెను. మత్తుపదార్థ ముల మొత్తపు రాబడి 52574457 రూపాయల నుండి 563,46,178 రూపాయలకు పెరిగెను. మద్య పాన నిషేధ ప్రచారము తలపెట్టబడిన సమయ మున, ఎక్కువ రివిన్యూ యంతగ పెరుగుట శోచనీయము. ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన నిషేధ ప్రచారమువలన, నిది తగ్గునను నాశ గనుపింపదు.

సెతల్ వాడుగారి విన్నపము

సెతల్ వాడు బోలు మితవాద నాయకుల విన్నపము నయినను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు గమనించుట యుక్తము. దేశమునందు నిజమగు నాయకులెవరును సైమనుకమిషనుకుతోడ్పడలేదను సంగతిని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు గుర్తింపవలయు నని, సెతల్ వాడుగారు కోరుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో పై మను కమిషను రిపోర్టు పై నాధారపడక, రాండుటేబిలు సమావేశమును గూర్చి దేశనాయకులతో సంప్రతింప వలయునని, సెతల్ వాడుగారు వేడుచున్నారు. ఈ సమయ మున వెనుకముందాడుటగాని, అతి జాగ్రూకతతో మెలగుటగాని పనికిరాదనియు, హిందూదేశాశయ ములు విద్యుద్వేగముతో ముందుకు పరుగిడుచున్న వనియు, తెగు వరకు విగించుట ఇంగ్లండుకు పాడిగా దనియు, ప్రస్తుత సమయమును విడనాడిన యిట్టి అను కూలసమయము మరల లభించుట సంభావ్యమని యు, ఆపిమ్మట పశ్చాత్తాప పడి లాభములేదనియు, ప్రజాశయప్రతిపక్షుల హితవాక్యములను విని వెను దీయవలదనియు, సెతల్ వాడుగారు లేబరుప్రభుత్వము వారిని ప్రార్థించుచున్నారు. సెతల్ వాడుగారు అతి వాదులుగారు. వీరు మితవాదులలోగూడ మితవాదు లు. మితవాదులను చీలదీయుటకుయత్నించుచుండుట అధికారులకు పరిపాటియయినది. అట్టితరీ, వారి హిత వునయినను పాటించుట యవసరముగద. రాబోవు వారమున ఏదీయో ప్రకటనము వెలువడునని, ప్రబల మగు వదంతి గలదు. ఈ ప్రకటనము, కేవల ఆదర్శ మును మాత్రము ప్రకటించువో, ప్రజలు తృప్తి జెంద జాలరు. సత్వర కార్యఫలసిద్ధివిషయమై వాగ్దానము జరుగవలయును. నిర్బంధవిధానము తొలగవలెను. రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల జరుగవలయును. నూతన స్వరాజ్యవిధానమునకు అనుకూలముగు వాతావరణము ఏర్పడవలయును. ఇర్విను ప్రభువు గారు, భారతీయ సంకల్పసిద్ధికి మిగుల తోడ్పడినటుల డాక్టరు బిసెంటుగారు చాటుచున్నారు. ఇది ఎంత వరకు సత్యమో త్వరలో వెల్లడిగాగలదు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా మహాసభ

నేటిదినము సామర్ల కొటలో సమావేశమైన తూర్పు గోదావరిజిల్లా మహాసభకు ఆహ్వాన సంఘా ధ్యక్షులయిన యార్లగడ్డ నారాయణస్వామిగారు చక్కని ప్రసంగము గావించిరి. క్లిష్ట రాజకీయ సమ స్థల గూర్చి ముచ్చటించక, వీరు ప్రజల కర్తవ్యము ను చక్కగ తేటపరచిరి. నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహింపవలసిన యవసరమునుగూర్చి ముచ్చటిం చుచు, ప్రజలకు తినుటకు తిండియు, కట్టుటకు గుడ్డ యు కావలయుననియు, యీరెంటిని సమకూర్చు నెడల స్వరాజ్యసమస్య పరిష్కార మగు ననియు, వీరుచాటిరి. కద్దరును ప్రోత్సహింపవలసిన యవ సరమును వీరు తేటపరచిరి. ఇతియగాక, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యావశ్యకతను, బ్రాహ్మణ బ్రా హ్మణేతర సఖ్యావశ్యకతను బాగుగ తేటపరచిరి. అస్పృశ్యతను నివారించి, త్రాగుడు విశాచమును పారద్రోలుట, ఎంత యవసరమో వీరు వివరించిరి. స్వరాజ్య ప్రణాళికలతో వీరంతగ అవధిపడలేదు.

శాసనసభలవలనగాని, మంత్రిపదవుల వలనగాని, ఎట్టిమేలు చేకూరలేదని వీరి నమ్మకము. లాహోరు కాంగ్రెసుసభవారు భావికర్తవ్యమును గూర్చి ఎటుల నిర్ణయించిన, నటుల ప్రజలు నడుచుకొనవలయునని, వీరు ఎచ్చరించిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులగాంచిన, నైహూనివేదికను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు లాహోరు కాంగ్రెసు సభ జరుగులోపల అంగీకరించెదరను ధీమృతము, వీరికి గలుగకున్నది. వీరి ప్రసంగము, సనసామాన్యమును ప్రేరేపించుచున్న భావములను చక్కగ వ్యక్తపరచెను. ఇప్పుడు ప్రతిపాదించ దగినది కార్యాచరణమార్గముగాని, సిద్ధాంతములు గావు గాన, ఆహ్వాన సంఘావ్యక్తులు ప్రజల కర్తవ్యమును తేటపడములతో విదితము గావించినందులకు పారి నభినందించెదము.

వృత్తివిద్యలు : ఆంధ్రులు

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ మేర్పరచిన విశ్వ విద్యాలయపు కమిషనువారు, "లా" విద్యను నేర్పుట కిప్పుడు చెన్నపురిలోను త్రివేండ్రమునందును ఉన్న కళాశాలలు చాలుననియు, మరియొకచోట క్రొత్త కళాశాలను స్థాపించవలసరము లేదనియు, నిరూపించిరి. వీరియూహ బట్టి ఆంధ్రదేశమునందు లా కాలేజీ నేర్పరచుటకు వీలులేదని, తోచును. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక కళాశాల యుండుచో, చెన్నపురికి రానవలసరము లేకుండ సరిపోవును. రత్న స్వామిగారు మాత్రము, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ మువారు గాని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు గాని, "లా" కళాశాలలను స్థాపించ నెంచుచో, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు వారికి అడ్డు పడగూడదని, తెలివిరి. వీరి యభిప్రాయము న్యాయ మయినదనుటకు సందియములేదు. కమిషనువారు సూచించిన నిషేధమును, ప్రభుత్వమువారు రామో దింపరని నమ్మెదము. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ప్రధానకార్యవహుగ నేల యుండగూడదో తెలియుదు. కొన్నివిద్యల కొరకు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయముపై ఆంధ్ర విద్యార్థు లాధారపడవలసిన యవసరము దొలగింప లాభకరము. ఇటుల నే కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాలతో రాజధాని యంతయు తృప్తిజేంద వలయుననుట భావ్యముగ దోషదు. ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేక కళాశాల యవ సరమనుటకు సందియములేదు.

విలేజికోర్టులు

1928 సంవత్సరపు విలేజికోర్టుల రిపోర్టు గాంచిన, గ్రామముననబు కోర్టులకన్న పంచాయతి కోర్టులే ప్రజలయదరమున కధికముగ పాత్ర మగు చున్నట్లు గనుపించును. గ్రామ పంచాయతుల కోర్టులసంఖ్య 3441. గ్రామముననబు కోర్టులసంఖ్య ఆంధ్రపేట. అయినను, గ్రామముననబు కోర్టులలో 78,48 వ్యాజ్యములుమాత్రము దాఖలైయుండగ, పంచాయతికోర్టులలో 134524 వ్యాజ్యములు దాఖలయ్యెను. ఇట్టిస్థితిలో పంచాయతి కోర్టులను మాత్రమే నిలిపియుంచి, వానిని మంచినీటిలోకిదెచ్చుచో, ప్రజల కెక్కుడుమేలు గలుగును. రామనాథు కలెక్టరుగారు గ్రామముననబు పంచాయతి కోర్టు సభ్యుడుగ నుండుటకు అధికారరీత్యా వీలుండవలయునని సూచించిరి గాని, ప్రభుత్వమువారి సూచన నంగీకరింప రయిరి. చట్టముకొండ, ఎన్నికలు జరుగవలయును.

అట్టితరీ, గ్రామముననబు సభ్యులుగ నుండుట కెటుల వీలుగును? పంచాయతి న్యాయస్థానములను చక్కబఱచుటయేగాక, సర్వాంగ సౌష్ఠవముగ గ్రామపంచాయతి నేర్పరచి, గ్రామ పరిపాలనము నంతను వీరునిర్వహించునట్లు ఏర్పాటుజేయుచో, స్వపరిపాలనమనకు గ్రామపంచాయతులు పునాదులుగ నుండగలవు.

ఇంగ్లండు : మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు

హిందూదేశమునందు స్థానికస్వపరిపాలనసంఘ వ్యవహారములలో రాజకీయకక్షలను జొప్పించగూడదని తరుచుగ చెలుపు చుండురు. కాని, స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెడి దేశముల సందర్భము లెటులున్నను, పరాధీన దేశములలో స్థానికసంస్థలలో రాజకీయ పక్షములు చేరక తప్పవు. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెడి ఇంగ్లండులో గూడ, యిట్టిస్థితి దప్పటలేదు. రాబోవుమ్యూనిసిపలు ఎన్నికలలో బ్రిటిషు లేబరుపక్షమువారు అధిక స్థానములను సంపాదించుటకై దృఢ ప్రయత్నముల గావించుచున్నట్లు చెలియుచున్నది. ఈ సంవత్సరము 343 పట్టణములలో ఎన్నికలు జరుగును. పార్లమెంటుసభకు జరిగిన ఎన్నికలలో ఎల్.ఎస్. డి. స్థానిక సంఘముల ఎన్నికలలో వీరు విజయము గాంచ నంతల్పించిరి. కడచిన మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలలో, లేబరుపక్షము విజయము బడసెను. ఈమారు వెనుకటికన్న నదృశ్యమగు జయము బడయ గలదని నమ్మెదము.

బ్రానుగారి నియామకము

భారతదేశ యజమానుల తిరపున బ్రానుగారిని యూరపియనును, జినివానభకు ప్రతినిధిగ నియమించుట పాడిగాదను సత్యమును, అక్కడ నియమించ బడిన కమిటీవారుగూడ అంగీకరింప వలసి వచ్చెను, కాని, తాము భారతి జాతీయతకు సంబంధించిన సమస్యను నిర్ణయించజాలమనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి రికమిడ ఎక్కుడు జాగ్రూకతతో మెలగవలయుననియు, యూరపియను వాణిజ్యసంఘమువారి యంగీకారమును, భారతీయ వాణిజ్య సంఘమువారి సమ్మతినిగూడ బడసినగాని, ప్రతినిధులను నియమించ గూడదనియు, యీ కమిటీవారు సూచించిరి. వీరిసూచన, భారతదేశ ప్రతినిధులకు విజయచిహ్న మనుటకు సందియములేదు. హిందూదేశ దుస్థితి అంతర్జాతీయసభవారికి గోచర మగుట, లాభకరమేయని చెప్పవచ్చును.

ఆస్ట్రేలియా దృక్పథము

నూతన ప్రధానమంత్రియగు స్కలినగారు ఆస్ట్రేలియా దృక్పథమును స్పష్టపరచిరి. ఆస్ట్రేలియాలో తయారగు మాదిరి వస్తువులను బ్రిటిషువారు పంపుచో, అట్టివస్తువులపై తగ్గు సుంకములను విధింప వీలులేదనియు, ఇంగ్లండుపై సభిమానముజాప వీలు లేదనియు, స్కలినగారు తేటపరచిరి. ఆస్ట్రేలియాలో దొరకని బ్రిటిషు సరకులపై మాత్రము, ఆస్ట్రేలియా తక్కువపన్నును విధించునట. ఆస్ట్రేలియా పరిశ్రమలకు భంగకరముగ బ్రిటిషు నివాసుల సభికముగ రాసీయ వీలులేదని, స్కలినగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. తనకు మించిన స్థానమును, మాతృదేశము కొరకయినను, ఆస్ట్రేలియా గావించబోదని, స్పష్ట మగుచున్నది.

వంత ఏర్పాటు

ఇంతకుపూర్వము దక్షిణాఫ్రికాలో మంత్రిగ నున్న టైల్ మెను రూసుగారు, పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి వివిధ రాజ్యములకును ప్రతేక రాజాక రుండవలయుననియు, బ్రిటిషు రాజసంశయమివా రొక రీ స్థానము నాక్రమింపవలెననియు, అట్టి ఏర్పాటు జరుగుచో, అధినివేశరాజ్యములకును ఇంగ్లండుకును మధ్యగల మనస్పర్థ అంతరించుననియు, నుడివిరి. ఇట్టి సూచన నిదివర కెవరును గావించియుండలేదు. దక్షిణాఫ్రికాకు, అక్కడివారే యొకరు గవర్నరు జనరలుగ నుండవలయు నను సూచనమాత్రము వెలువడెను. రూస్ గారి సూచన దీనిని మించినది. ఇది అమలులోకివచ్చిన, సామ్రాజ్యబంధమంతరించి, ప్రతిభాగమును వేరగుటకు మార్గ మేర్పడును.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

రాబోవు ఎన్నికలలో, ఈజిప్టు బ్రిటిషు ఒడంబడికను ముఖ్యప్రశ్నగ గైకొనుటకు, వధదు పక్షము వారు యత్నించెదరని తెలియుచున్నది. దీనిని బట్టి క్రొత్త ఒడంబడికను దేశమంగీకరించునోలేదోయను సందియ మొకను గలదని తోచును. లిబరలుపక్షము వారు, ఒడంబడికపట్ల తమ యామోదము తెలుపుటచే, ఎన్నికలలో నీవిషయమును బైకిదెచ్చుచో దీని కెక్కడ భంగము వాటిల్లునో యని భయపడుట నహజము. అందుచే, వీరు రాబోవు ఎన్నికలలో పాల్గొన నిరాకరించుట వింతగాదు.

కుంభకోణం తాలూకాబోర్డు

ఎన్నికలు

మంత్రిగారు తంత్రిద్వారా ఆపుదలచేయుట సంభకోణం, అక్టోబరు 25:—కుంభకోణం తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలు శేషమైనను జరుగునట్లు ఏర్పాటులు చేయబడెను. కాని ప్రధానమంత్రిగారు ఎన్నికలు నిలుపవలయునని అధ్యక్షునకు నేటికనము తంత్రిద్వారా ఉత్తరువులు పంపిరి. మంత్రిగారి ఉత్తరువు వోలురులకు ఆశ్చర్యముకలుగజేసినది. (శ్రీ తె.)

లాహోరు కుట్రకేసు

ఫైదీలను హింసించుట

ఆక్షేపణసభ

లాహోరు, అక్టోబరు 25:—లాహోరు కుట్రకేసు ఫైదీలను హింసించుటకు ఘండించుటకై లాహోరులో నిన్నరాత్రి పౌరసభ జరిగెను. డా॥ కిష్టు, పర్వారు కిషనుసింగు, జఫరు అలీఖానుగార్లు ఉపన్యసించిరి. నిందితుల బంధువులను ఇరువురు డెంగాలిస్త్రీలు, విజయస్థి నగారి సోదరితల్లి గార్లు ఈసభయందుపన్యసించిరి. (శ్రీ తె.)

డాక్టరు హరికరుగారు

హుస్సై, అక్టోబరు 25:—డాక్టరు హరికరుగారు 27 వ తేదీన హాసకప్పూ జాతీయపతాకోత్సవము జరిపి ననంతరము మొదటివారము ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూస్థానీవానిక మహాసభకు అధ్యక్షతవహించి బెజవాడ వెల్లెవరు. (శ్రీ తె.)

24 తేదీని క్రొయిడనునంటి బయలుదేరిన ముగ్గురువైమానికులు సజీవులై యున్నారు. పాల్గొనుటలో నిష్ప ప్రవేశించిరు.

అమెరికను వైమానికుడు అర్చక్టాటెలు రుకాగా శేమెనడి తెలియలేదు.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు ఎలక్షన్లు : తీవ్రము

అక్టోబరు 24:- గత వేళ కాలములో కావల్సినట్లుగా నుండి మరల నరసన్నగారు రాజమహేంద్రవరములో ఎన్నికలలో పాల్గొన్నారు. ఈ ఎన్నికలలో కొన్ని అక్రమములు జరిగిన వనియు యీ యెన్నికలను రద్దుచేయమనియు కోరుతు ఉల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు జూలయి నెలలో జిల్లా కోర్టులో, ఒక పిటిషనును దాఖలు చేసిరి. ఈ పిటిషనుపై జిల్లా జడ్జిగారు మ. ర. రా. ఆర్. ఎస్. శంకరశర్మగారు తీర్పుచెప్పిరి. పిటిషను కొట్టివేసిరి. పిటిషను కొట్టివేయబడిన కారణమున నరసన్నగారి ఎన్నిక ఖాయపడినది.

విడుగురు చనిపోవుట

నిన్న రాత్రి బొమ్మగూడ రోడ్డుమీద ఒక పాకలో దీపా పలి సామాను పేలుటచేత వియ్యదుగురు చనిపోయిరి.

గౌతమీ గ్రంథాలయము

ది 22-10-29 తారీఖున జరిగిన పాతకార్యనిర్వాహక సభలో పది సంవత్సరములనుండి గ్రంథాలయములో సహస్థాగా నున్న మ. రా. రా. జేలూరి జగన్నాథంగారు తమ రాజీనామా కాగితమును అందజేసిరి. అంతట సభవారు జగన్నాథంగారి రాజీనామాను అంగీకరించిరి.

ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారిగారి ఉపన్యాసము

ఇదివరలో వందరిగానున్న మి. రా. రా. ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు ర జాతీయ పార్టీలను గూర్చియు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చియు నిన్న సాయం కాలము 8 గంటలకు పురమందిరములో నువ్వనించిరి. ఈ సభకు మ. రా. రా. వ్యాపతి సుబ్బా వ్రుపంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. స్వరం జ్యోసంపాదనయే ప్రతిభారతీయునియొక్క ముఖ్య ఆదేశమని మొదలి మాడుగారు పేర్కొనిరి. భారతీయులు నిరాయధులైరయ్య, ఇది ఎంత అనవసరమో ఆలోచింపుమనియు సభ్యులను కోరిరి. నిరాయధులగు ప్రజలు పనిమాలిన వారనుట సులభమనిరి. ఈ ఒక్క విషయముగూర్చి ఆలోచించినను స్వరాజ్యసంపాదనయొక్క అవశ్యకత బోధపడునని తెల్పిరి. దొరకనమువారి వైశిష్ట్యపద్ధతులను తీవ్రముగ విమర్శించిరి.

40 సంవత్సరములుగా సవరముబంగారమునకును మంచివెండికిని పరిశుభ్రమైనరత్నములకును నాణ్యమైనపనితరమునకుప్రసిద్ధికెక్కిన

VEECUMSEE **CHABILDASS & SONS**

ప్రకంసి చిబిల్ దాస్ & సన్స్

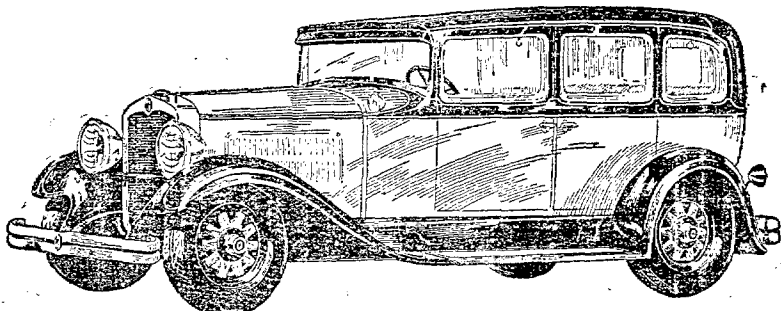
DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS GOLD & SILVER SMITHS

నెం. 112-113 చీనాబజారురోడ్ మద్రాసు

112-113, CHINA BAZZAR ROAD MADRAS.

బ్రిటీషు దొరతనమువారిచే ఏర్పాటు చేయబడిన నైస్యములో భారతీయుల స్థానమును ఉగ్గడించిరి. చిట్టచివరకు అన్ని రాష్ట్రపు ప్రజలు మాడ నైస్యములో తేరుటకు పిలువబడిరి. భారతదేశ ధర్మకర్తల మనియ, భారత ప్రజల గార్హియనులనునియు బ్రిటీషు దొరతనమువారు చెప్పు సిద్ధాంతమును ఖండించిరి. భారతదేశ ధర్మకర్తలుగా, భారత ప్రజల గార్హియనులుగా బ్రిటీషువారి నైస్యము ఏర్పాటు చేయలేదనియు తమంతటామే ఆ ఉద్యోగమును పులుసుకొని తీసికొనిరనియు తెల్పిరి. ధర్మకర్తలను చెప్పుచు, గార్హియనులను సుడువుచు బ్రిటీషు దొరతనమువారు భారతీయులకు చేసిన మేలును గమనించుననిరి. భారతదేశ ప్రజల ఆరికసితిని గమనించినచో బ్రిటీషువారి గార్హియను సిద్ధాంతము చక్కగా బోధపడుననిరి. బ్రిటీషువారి అవ్యాజ్యమేమనగా మన దేశమున నశించిన వనియ, అందువలన పలువురకు మరణము జరుగవలసినదనియు నడిపిరి. ఎల్లరకు వ్యవసాయమే దీక్షు అగుటచే బీదతనము దేశములో ఎక్కువయినది. సగటున భారతీయుడు 50 రూపాయలు మాత్రమే సంపాదించుచుండ, ఆంగ్లేయుడు 1400 రూపాయలను, ఆమెరికాదేశస్థుడు 1800 రూపాయలను సంపాదించుచున్నాడని తెల్పిరి. ప్రజల ఆరోగ్యమునుగూర్చి మాట్లాడుచు 1918 సంవత్సరములో విషజ్వరము

వలన 10 మిలియనుల భారతీయులు చనిపోయినదియు, ప్రతి సంవత్సరము స్తేన వలనను, మన్యపుజ్వరమువలనను చనిపోవు వారిసంఖ్య అమితముగా నున్నదనియు తెల్పిరి. గ్రామసీమల అనారోగ్యమునుగూర్చి మొదలియారుగారు విశదముగా తెల్పిరి. ప్రజల కుపయోగపడు ఆరోగ్య, వ్యవసాయ కాఖిలనుగూర్చి దొరతనమువారు చూపుచున్న మాంద్యమును ఖండించిరి. ఇరిగేషనుకు 700 కోట్లును, రైల్వేలకు ఏడువేల కోట్లును సొమ్ము ఖర్చు పెట్టుటలో గల అర్థమేమియో తెలిసికొనమనిరి. రైల్వేలమీద సొమ్ము ఖర్చుపెట్టినచో బ్రిటీషు ప్రజలు బాగుపడుదురనియు, ఇరిగేషనుమీద ఖర్చుపెట్టినచో భారతీయులు సాఖ్యపడుదురనియు తెల్పిరి. ఈ కారణమువలననే రైల్వేలమీద ఎక్కువగాను, ఇరిగేషనుమీద తక్కువగాను, దొరతనమువారు ఖర్చు పెట్టుచున్నారని నుడిపిరి. భారతదేశ ప్రజల కష్టములు స్వరాజ్య సంపాదనవలనగాని నిర్మూలము గావని నుడిపిరి. స్వరాజ్య సంపాదనకై ఎల్లరు వికమత్వముతో పనిచేయట ముఖ్యమనిరి. తరువాత మన రాజధానిలోనున్న రాజకీయ పార్టీలను గూర్చి ముచ్చటించిరి. వీనిలో పెద్దదియు, పలుకుబడి గలిగినదియు కాంగ్రెసుపార్టీ యనిరి. దేశముకొరకై సమస్తము నర్పించిన ప్రముఖులు పలువురు యీపార్టీలో గలరనిరి. వీరి మొదటి నూత్రముతో స్వరాజ్యసంపాదన ఆశయుతో ఎల్లరు ఏకభవించురనిరి.

టీన్ ఇగ్నిషన్ వుండుటవల్ల లాభమేమి?

మూమూలుగా ప్రతి సిలండరునకు ఒక్కొక్క బిరడా యుండుటకు బదులు న్యూ నాష్ టీన్ ఇగ్నిషన్ మోటారు నందు సిలండరునకు వెలుగునిచ్చు రెండు గొప్ప గాలి బిరడాలు గలవు.

రెండు ఒకేసారి మండును. పొగ ఆవిరి మామూలు చోట కాకుండ మరి యింకొకచోటకూడ వెలుగును. అందు వలన ఇంజను త్వరలో వేడియై, ఎక్కువ శక్తిని బహుత్తీవమైన ఆక్సిల్ రెషన్ గల్గి, మిక్కిలి వేగముగా పోవును. అది కాకుండా మొదటినుంచి చివరవరకు ఒకేవిధముగా మండుచుండును. శబదనుగూర్చుముగా నాష్ కార్లు దుడుకుతనము లేకుండా నిశ్శబ్దముగా పోవును.

టీన్ ఇగ్నిషన్ యుండుటవల్ల పూయల్ హెచ్చుగా పారుపోకుండ చక్కగా మండును.

ఒకటి బదులు డబుల్ ఇగ్నిషన్ వల్ల ఒత్తిడి ఎక్కువై మామూలుకంటె 22% ఎక్కువ హార్స్ పవరు గలిగి, గంటకు 5 మైళ్లుచొప్పునను, గాలన్ కు 2 మైళ్లుచొప్పున అధికముగా పోవును.

THE NEW NASH "400"

మా తరపున సబ్ ఏజెంట్లు కొలదిజిల్లాలలో మాత్రం గలరు.

వివరములు యీ చిరునామింద్ తెలుసుకోవలెను.

మద్రాసు రాజధానికి సోత్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:-

బెంగళూరు, మైసూరు, కూర్గనకు సబ్ ఏజెంట్లు:-

బొంబాయి రాజధానికి డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:-

మోటారు రికండిషనింగ్ స్టేషన్,

161, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

మెనర్స్. యం. హనుమంతప్ప అండ్ కంపెనీ,

20, సోత్ కేరేడ్, బెంగళూరు.

మెనర్స్. ఏమిలా ఆటోమొబైల్ అండ్ కో.,

క్యేన్రోడ్డు, బొంబాయి 2.

కాని శాసనసభాబహిష్కారములను, ఉద్యోగస్వీకార విషయములను కొందఱకు అభిప్రాయములు, గత పది పది సంవత్సరములలో కాంగ్రెసువారు భావింపబడినవి, ఈ దౌర్జన్యకారమునకు వ్యతిరేకముగానున్నందున రాజధానికి వెళ్ళుచున్న వాటిల్లినవనిరి. కాంగ్రెసువారి లోటువలన జన్మింపజేయు ప్రాముఖ్యత విహించినవనిరి.

రాజధానిలో రెండవ రాజకీయకక్షయకు జన్మింపజేయుచున్న మాట్లాడుచు కొన్ని కుట్రలవారికి ఉద్యోగమును ప్రేరేపించుటయే యీ కక్షవారి ఆశయమనిరి. ఉద్యోగవాంఛ ఆశయమునాయనిరి, ఇది చాల నీచమునాశయమనిరి. ఈ ఆశయముతో జన్మింపజేయుచున్న స్వరాజ్యవాంఛను చూచి ఉద్యోగముగొరకై తంటాపడుచు సంభించినవని తెల్పిరి. ఈ ఆశయమున రాజధానిలో కుట్రలు ప్రబలింపనిరి. జన్మింపజేయిన రాజధానివాటిల్లిన గట్టమును గమనించుచు, కోయంబత్తూరు సభనుండి, నల్లూరు సభను జప్తుచున్నామని తెల్పిరి. ఈ యధ్య దొరతనమువారు ఉద్యోగముల సందర్భమున ప్రచురించిన టి. ఓ. తో జన్మింపజేయుచున్న ఆశయము నెరవేరినదియు, అంతటితో సంతృప్తిచెంది స్వరాజ్యసంపాదనకై జన్మింపజేయుచున్న తమదృష్టిని మరలప్పుట అత్యంత ఆవశ్యకమనియు నుచిరి.

ఈయన్లు నెల్లూరులో జరిగినసభలో కుట్రలనుగూడ జాతీయసంరంధములో జేరుటకు జేసినప్రయత్నములను దుర్లభించిరి.

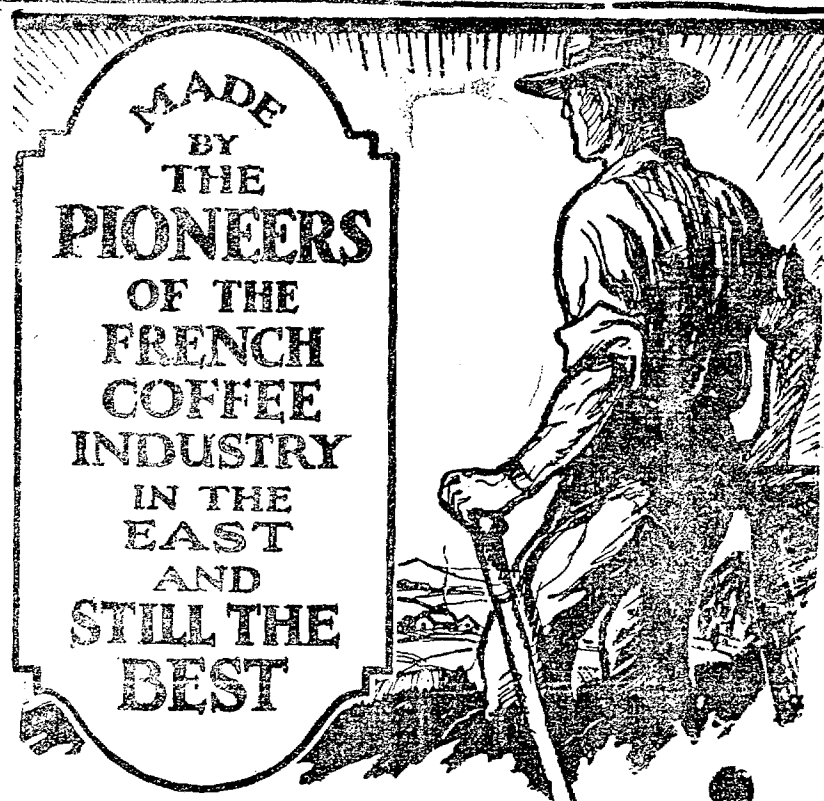
రాజధానిలో మూడవకక్షయకు నేపథ్యముదెలిపివచ్చినది గురించి తరువాత మాట్లాడిరి. ఈపార్టీ పాతదేశాని కొత్తదేశానిని, పాతజాతీయపక్ష మిదియేయనిరి. కాంగ్రెసుపార్టీకిని, జాతీయపక్షమునకు అంతగా భేదములేదనిరి. శాసనసభలను బహిష్కరించుటకు జాతీయపక్షమువారు అంగీకరింపరనిరి. జాతీయపక్షమువారు అవసరమయినచో ఉద్యోగములను స్వీకరింపుననిరి. తప్పక స్వీకరింపవలెననెడి నీయములేదనిరి. జాతీయపక్షకార్యక్రమమున అనుబంధముగా పట్టుటకు వీలున్నచో ఉద్యోగములను స్వీకరింతుననిరి. స్వరాజ్యమును, దేశమును ఉద్యోగములకొరకై దొరతనమువారికి అమ్మేడిపక్షమును అధికారము లోనికి రాకుండ జేయవలసినవచ్చినచోకూడ ఉద్యోగములను స్వీకరింతుననిరి. తక్కినపక్షములవారు ఉద్యోగములను నిరాకరించినచో తమపక్షమువారుకూడ నిరాకరింతురనిరి. ఒక్కసంవత్సరములో పుక ఎన్నికలు రానున్నవనియు, విశాలభావముతో దేశక్షేమమును గమనించుచున్న సభ్యులను కోరిరి.

సభను ముగించుచు, అధ్యక్షులగు మల్లాదిరాజు న్యాపతి కుబ్జారావుపంతులుగారు శాసనసభా బహిష్కారసందర్భమునను, ఉద్యోగస్వీకారమునకు వ్యతిరేకముగానున్న సందర్భమునను కాంగ్రెసుపార్టీవారిని ఖండించిరి. ఉద్యోగములవిషయములలో దొరతనమువారు ప్రచురించిన జి. ఓ. లను ఖండించిరి. ఈసారి అయినను కాంగ్రెసువారు శాసనసభలను బహిష్కరింపక ఉద్యోగములను స్వీకరించి దేశక్షేమమునకై పాటుపడుదురని నమ్మకముతో సభను చాలించుచున్నానని శ్రీ కుబ్జారావు పంతులుగారు తెల్పిరి.

టవున్ హాలు కార్యదర్శిగారగు మల్లాదిరాజు అడవిశంకర రావు బి. ఏ. యల్. టి. గారు అధ్యక్షులకును, ఉపన్యాసకులకును వందనము లర్పించినపిమ్మట సభ రాత్రి 7-30 గంటలకు ముగిసెను.

లక్ష్మీవారపుపేట ఇంగ్లీషు ఆసుపత్రి, ప్రజలలో అసంతృప్తి

ఈయన్లు లక్ష్మీవారపుపేటలో అనుపత్రి నొకదానిని నెలకొల్పుటకు మా పురపాలకసంఘమువారు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానము మా చైరుమన్ గోవిందరావునాయుడుగారి నూచనపై ఆమోదింపబడెను. కాని ప్రజలలో యీ విషయమై చాల అసంతృప్తికల్గినది. పట్టణములో దొరతనమువారిచే స్థాపించబడిన ఇంగ్లీషు ఆసుపత్రి పెద్దదికలదు. లక్ష్మీవారపుపేటలో నొకటి, ఇన్నీ కుపేటలో నొకటి, మునిసిపల్ సంఘమువారిచే స్థాపించబడిన ఆయుర్వేద ఆసుపత్రులు గలవు. రాజమండ్రి గోడ్డూరు చూడ దుర్గరముగానున్నది. ఎక్కడచూచినను పెంట పువ్వులే, నీళ్ల మోటారు వీయినచో తెలియజున్నది. మునిసిపల్ సంఘమువారిచే నడుపబడుచున్న హైస్కూలునకు స్వంత భవనము లేదు. నీళ్ల కొరతనుగలదు విధింపబడిన పన్ను తాలూకు అప్పు పెట్టిపెనున్నది. మునిసిపల్ సంఘములో నాడబ్బులేదు. లక్ష్మీవారపుపేట ప్రజలూ ఇంగ్లీషు ఆసుపత్రిని కోరియుండలేదు. దొరతనమువారు అంటుగోసులకొక కొక ఆసుపత్రిని నెలకొల్పుట మంచిదని నూచించిరి. ఈవిషయము తెలిసియును గమనింపకయే మునిసిపల్ సంఘ అధ్యక్షులగు పోలగోవిందరావునాయుడుగారి సలహాననుసరించి సభవారిందులకు అంగీకరించిరి. ఈ విషయమై ప్రజలలో అసంతృప్తి చాల ఎక్కువగానున్నది. ఈ విషయములను తెల్పుచు జిల్లా కలెక్టరుగారి కొక అగ్రీ పంపబడినది.

POLSON'S
THE ORIGINAL
FRENCH
COFFEE
Insist on -
—having it!

ప్రాకే దేశములందు ఫ్రెంచి కాఫీ పరిశ్రమను మొదటగా కనిపెట్టిన వారిచే తయారైనదగుచున్నది. అయితే చాల శ్రేష్ఠమైనది. పోల్ సన్స్ బరిజన్ ల్ ఫ్రెంచి కాఫీ కావలెనని కోరుడు.

భీమా వ్యాపారములో నుండు నకలవిధములగు సౌకర్యములను, మిక్కిలి చవుకలో మీ కొనంగిన యూనిక్ భీమా కంపెనీ (కలకత్తా)లో మీ ప్రాణములను భీమా చేసుకొనుడు. రు 1000-కి రు 50 లాభము పంచబడెను. ముందు మదింపునందు ఎక్కువ సూచనలు పొడచూపుచుండెను వివరములకు:—నూప రెన్ టెంజెంటు, బ్రాంచి, బెజవాడ, లేక ఆర్గనైజరు, వాడేవు బదర్సు, పితాపురం.

సంయుక్తరాష్ట్ర పంటలస్థితి
ప్రభుత్వ సభ్యుని ప్రకటన
లక్ష్నో, అక్టోబరు 25:—నేటిదినును సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభలో బి. ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు రాష్ట్రమునందలి పంటలస్థితి విషయమై ఆధికపర్యవేషకుల బృందం లాంబర్డుగా రీక్రిందిప్రకటన గావించిరి:—నీతాకాలమునందు పండు సమయము జిల్లాలలో ఎక్కడగనె పెరుగుచున్నది. ఇటీవల కురిసిన వర్షములవల్ల జేసవికాలపు పంటయగు రాగిపంట మాడ బాగుగ పండునని చెప్పవచ్చును. కాని బుడతకండు, ఆగ్రా, మిరట్టు, జిబిజలయందు మాత్రము వర్షములు లేనందునను మిడతలవల్లను పంటలు నెడిపోయినవి. అనాలుగు జిల్లాలలో పశువుల మేతకు పూడ ఇచ్చుచు కలుగునూ మరొకన్ని జిల్లాలలో చీదవల్ల కొంత పంటచెనినది. ఈ విషయమై గవర్నరుగారు ఆగ్రా, మిరట్టు, జాన్సి, జిబిజల కమిషనరులతో కలిసి ఆలోచించుచున్నారు. అవసరమైనచో రైతులకు తగు సహాయము చేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఖాదామసాలా స్వర్ణకేతకి
బజారులో విక్రయింపబడు అన్నిరకముల కన్న ప్రశస్తతమైనది. మహాసన, రుచి, పరిశుభ్రతలకు గ్యారెంటీ యివ్వబడును. మహాసన సరిశుభ్రముగా కాస్త్రాక్షముగా శుభ్రపర్చియున్నాము. తు 40 ల పాను 1 కి రూ 1-0-0 ఎక్కువగ, కుగంధస్నానపూడి, మితామసాలా. మా వద్ద దొరుకును. ఇట్లవలకునుంచి కమిషన్ యివ్వబడును. కాస్త్రాక్ష సీతారామస్వామి. స్వర్ణ భారతగౌరము, బరంపురం. (గంజాం)

మాదీఫలరసాయనము
సర్వవైద్యములకు సందేహి వంటిది. గర్భిణీ స్త్రీలకు చాల మంచిది. నోట నీరుగుట, వీరము, గుండెలో మంట, తల తిరుగుట, ఇత్యాదుగ్గుణములను బోగొట్టును. వెల బుడ్డి 1 కి 1-0-0 ఆరరసాయనశాల, ముత్తూరు, (కృష్ణా)

అనంతపురం రాజకీయోన్నత బోధనాభ్యసన
మహిళాపాఠశాల విద్యార్థినుల విహారము

ఈనెల 5 వ తేదీ మైసూరులోని పాఠశాల ప్రధానో
పాధ్యాయునిగా రను శ్రీమతి ఆ. కొలమ్యు బి. ఏ. ఎల్. టి.
గారు, ఉపాధ్యాయులు లిద్దరూ, వాదాపుగ నిరుపది
మంది విద్యార్థినులు గలిగి విలాపారాధను మహిళా (మై
సూరు) నగరమునకు వెళ్లిరి. అనంతపురం వదిలినది మొద
లెనిమిది రెండులవఱకు బుల్లెములు, నవ్వుముత్యములు నగు స్థూ
ముల గమ్యులవిందుగా గాంచి, క్రమశిక్ష వికసిత హృదయముల
తో స్వగృహములు చేరిరి.

మర్నాళ్ళందున్న బెంగళూరి పట్టణమున ముఖ్యము
గా విద్యార్థినులు చూడదగిన బహిరంగ భవనములు వస్తుదర్శన
శాలయ నతిమనోహరములగు, వృక్షములతో సమన్వితముయి
ప్రత్యేక భవనము నందలి చలనచిత్రయోగల సమభవించుటకు రండు
నందలి సినిమానున్నది. యనవట్టు తమ చిలు కొమ్ముల నల్లల
వాడించుచు, చూపర మనోరమిందముల సంగ్రహ మాశ్చర్యనంద
కరంగాలు నోలూడింపజాలిన యుద్యానవనముకు 'లాల్ బాగు'
న గమంగని నయనముల ధన్యత నొందించిరి.

మహారాజు చెన్న పట్టణమునకు బోయి యా పురమునకు
గమరమి ముప్పది మైళ్ళ దూరము దర్శయోగ్యములును గేవలము
గమనియకములును నగు దృశ్యములును ప్రేక్షకుల నాశ్చర్యసం
భ్రమ సమన్విత స్వాంతలను నోవచ్చు ప్రకృతిసౌందర్యమును దిల
కించి, సృష్టికర్తనుమీను నేనోళ్ళ భగోషించు చుం డె దు
కావేరి జలపాతము జూచి యందలి భగవ ద్విలాసను న కుప్పొం
కుచు, దానికి సమీపమున నున్న పద్మవాలయములను సంద
ర్శించి, యనిర్వాచ్యానందాన భవము బొందుచు బసకు జనిరి.

అనునందుండి చరిత్రప్రసిద్ధిగాంచి యొకప్పుడు టిప్పుసు
ల్తానుని రాజ్యరమకు మరాయును నగు గ నొసంగి పరనాయకు
ల కావానియు విలసిల్లియుండిన శ్రీరంగపట్టణముకు వెళ్లి,
యచ్చటి చారిత్రాత్మకములగు స్థలములన్నిటిని పీక్షించి, శ్రీరం
గనాగుని నేవించి సానముఁ జేసిరి.

తదుపరి నవ్వుముత్యములను వర్ణ నాతీతములును నగు నారా
మములతోడన, విద్యుద్దీప్తికావహములతోడను విరాజిల్లు
మహిళా పట్టణమునకువెళ్లి, యందలి ప్రకృతిసౌందర్యమును,
మనోరాజ సిద్ధివిశాలోత్సంగ సాధనతగ్గును, దాని బోకే
ష్ఠించు గగన్ములగు రాజమర్దములగు, సమన్విత భవనరాజము
లను, మొదలెడదోతెంచు శృంగారములనుగాంచి, మరల చేప
నిర్మాణము కాని నా సుకల్పితములు కావను ప్రముఖ లోనైరి.
8,499 అడుగులెత్తిన నన్న చాముంకి కొండలనుండి రాగ్రులం
దు మైసూరుపట్టణము గాంచిన, అనగరముండును నక్షత్రరూ
పంతో బ్రకాశించుచుండు నాకాశమండల మనుకొనుటలో
నావంతయు సతితయో క్తియుండదు. పట్టణమునుండి చూచినచో
బర్హతాగ్రమానందలి దీపమాలికలెల్ల నక్షత్రప్రకృతిలవలె మైసూ
రు పట్టణమునకు 80 లేక 40 మైళ్ళదూరము నటకు బ్రకాశించు
చుండును.

విహారానివృత్తులగు నిట్టిస్థలముల నన్నింటిని పీక్షించి
యమంచానందకంఠశీత హృదయారవిందలగుచు, తమకు
మైసూరున నుచితసౌకర్యముల గలుగజేసిన మహారాజిగారి
ఉన్నతపాతశాలోపాధ్యాయులగును గేవలముపు ప్రకమాత్రమున
గాక, బాలికలు స్వయముగ బ్రకృతిని పీక్షించి నేర్చుకొన
వలసిన విషయముల నేకముల ప్రత్యక్షమునగ గమంగొని ప్రకృతి
తత్త్వమును గ్రహింప నవకాశముగిన తమప్రాధానోపాధ్యాయ
ుని గారికిని, మనః పూర్వకములగు నందన శతముల నన్నింట
ను, విద్యార్థినులు స్వగృహములు చేరిరి.

ఎ. నాంచారమ్మ.

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

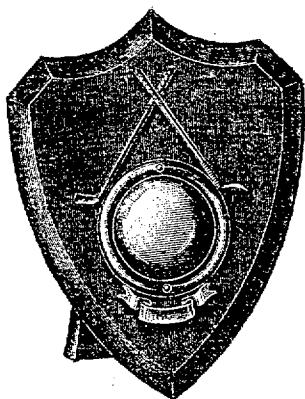
ఒక నేటిపు డాక్టరు వ్రాసినది:—మీ జీవామృతము.....
ముదలగు డౌమగములు ఆనేక రోగులకు వాడితిని. ఇదివరకా
నాచే తయారగు డౌమగములన్నా యింత త్వరితముగ
గులుపు యవ్వలేదు. పై మందులు అత్యుత్తమముగ పని
చేసినవి. కేవలము పై మందులవలన గత రి మాసములలో
గు. 800 లు సంపాదించితిని. వెల సీసా 1-కి గు 8-4-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

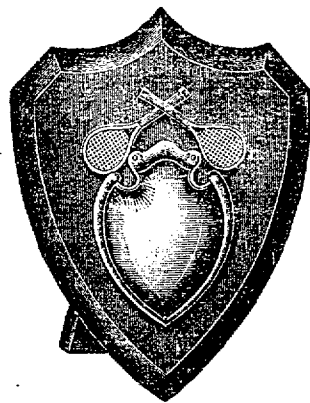
151, గోవిందప్పనాయకవిధి, మదరాసు.

అచ్చమైన వెండి

చిత్రమైన డాల్సు, మెడల్సు,
పోటీ కందజాలని ధరలు

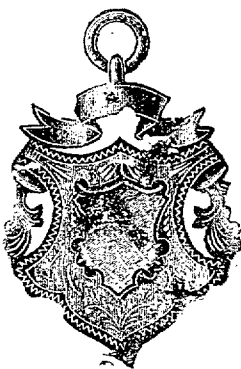
E 1671 అచ్చమైన వెండి చిత్రములైన
హాకి, గల్ఫ్ డాల్సు. రు. 12

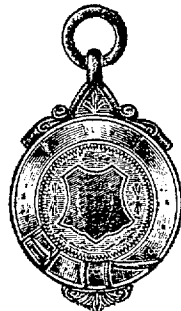
E 1673 అచ్చమైన వెండి చిత్రప్రతి
మలు తెన్నిస్ అండ్ నూటింగ్
డాల్సు రు. 12

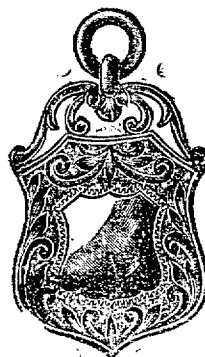
E 1616
అచ్చమైన వెండి రు. 2-8
మధ్య బంగారం రు. 3-8

E 1617 అచ్చమైన వెండి
మధ్య బంగారంతో రు. 5
రు. 6

E 1628 అచ్చమైన వెండి మధ్య
బంగారం కలది. రు. 3-8
ఎస్ గ్రెవింగ్ -24 అక్షరములకు రు. 1
డిటా మధ్యవెండి కలది.
రు. 2-8

E 1620 అచ్చమైన వెండి రు. 7
మధ్యబంగారం గలది. రు. 8

జనరల్ కేటలాగులోనివి కొద్దిమాత్రం యిందు చూపబడినవి.

కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

1

P. ORR & SONS., Ltd.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

వ్వెర్న్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము - సతారా

13 వత్సరములో హిందూదేశపు కంపెనీలలో కెల్ల ఉన్నత స్థాన మాక్రమించినది.

ఎక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగినది.

1000 కి సం॥ నకు రు 22/8 చొ॥ హాల్ లైఫ్ పాలసీల బోనస్, మీద యివ్వబడినది.

చురుకుగా పని చేయగల అనుభవనీయులైన వారులకు మంచి లాభము కలదు. గ్యారంటీగా పని
చేయువారులకు మంచి సదుపాయము కలదు,

వివరములకు:—

మేనేజింగ్ డైరెక్టరునకు వ్రాయుదు.

మీరు కేసు విచారణ

ఆపుదల చేయవలయునను పెట్టిననును

హైకోర్టువారు నిరాకరించుట

అలాబాదు, అక్టోబరు 25:—నేటిదినిము అలాబాదు

హైకోర్టు గ్యాయనూర్తి చాయసుగారియొక్క మీరటు
కేసు విచారణను ఆపుదల చేయవలయు నని డాక్టరు కట్టుగా
రాక పెట్టిననును దాఖలుచేసిరి. ఈ పెట్టినను నిందితులగు
స్పౌట్, డాబ్బి, డి.కారి, మిరాజ్ కర్ గార్ల పక్షమున దా
ఖలు చేయబడెను. ఈ కేసును మీరటు మాజిస్ట్రేటు ఫైలు
నుండి మరియొక మాజిస్ట్రేటు ఫైలునకు మార్చవలయునని నింది
తులు మీరటు జెయిలు నూపరింతుండెట్లు ద్వారా హై
కోర్టు వారికి పెట్టినను పెట్టుకొనిరి. ఈ పెట్టిననుపై హైకోర్టువారు దీర్పు చెప్పనంతవరకు క్రింది
కోర్టులో విచారణను ఆపుదల చేయవలయు నని నిందితులపక్ష
మున పక్షం కోరెను. న్యాయమూర్తి చాయసుగారు పెట్టిన
నును నిరాకరించిరి. (అ. వె.)

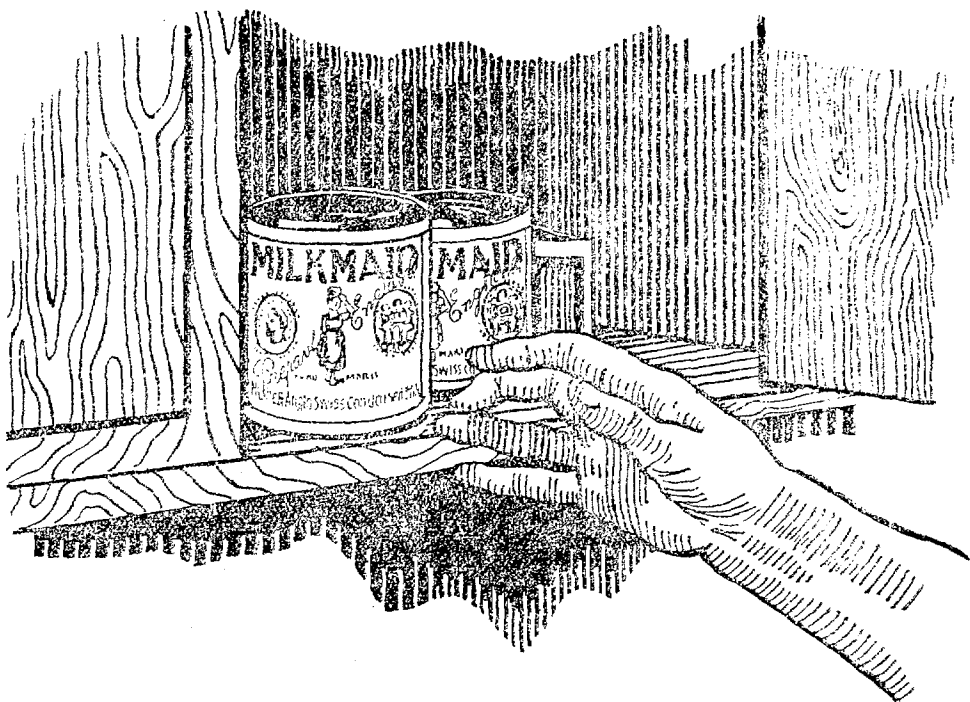
బ్రహ్మశ్రీ మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారి మలేరియామాత్రలు

చలిజ్వరమునకు అద్భుతచికిత్స

బ్రహ్మశ్రీ మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారి మలేరియా
మాత్రలు కేసు గత డిసెంబరులో గంజాంజిల్లా దిగుపాండిగ్రామ
ప్రాంతములలో డిప్టీ సర్వేయరుగా నున్నప్పుడు ఇతర సర్వే
యర్లకును మిత్రులకును గ్రామస్థులకును నుమారు ఇరువదిఅయిదు
మందికి వాడియున్నాను. అందరికిని అద్భుతముగా గుణమిచ్చి
ఆరోగ్యము కల్గినది. ఆలోపతిలో గాని, హోమోపతిలోగాని
యూనానీలోగాని, ఆయుర్వేదములోగాని, ఇంత అమోఘ
ముగాను అద్భుతముగాను మలేరియాను నివారించుచుండు లేదని
గట్టిగా చెప్పగలను. యీ మాత్రల మహిమ వెల్లడించి లోకోప
కారము చేయకోరెదను.

చింతలపూడి మానుమంతరావు,

ద్రాప్టస్ మెను నం 1 రు సర్వేపాట్రి, విశాఖపట్టణము

ఎల్లప్పుడు సిద్ధము.

అన్నిటికన్న మిక్కిలి అప్పటమైనదియు నిర్భయముగ ఉపయోగింపదగినదియునేగాక

గొల్లభామగుర్తుగల గడ్డ పానీ

అవసర ఉపయోగమునకు సిద్ధముగనున్నది. మీ వంట శాలలలో కొన్ని దృవ్యాలను సిద్ధముగ చేత నుంచుకొనుడు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము బెజవాడ

సంవత్సర 2 వ తేది మధ్యాహ్నం 12-30 లగాయకు 8 గంటలవరకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ బెజవాడ లో దుర్గాకామంధిరమున జరుగును. కావున సభ్యులైనవారు తప్పక దయచేయవలయును.

విషయములు

1. అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనుట.
2. అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు పంప వలసిన సామువిషయమై 3. రాష్ట్రసభలో పెట్టబోవు తీర్మానములు చర్చించుట.
4. ఇతరవిషయములు.

మకాం బెజవాడ, } కా. నాగేశ్వరరావు, }
25-10-29. } అధ్యక్షులు.

సిక్కుల విభేదములు

మహాత్ముడు రాజీకుదర్పు విషయమై ఆలోచించుట

లాహోరు, అక్టోబరు 24:—సిక్కు కేంద్ర సమితి సమావేశము విలాపూరులో ఆల్ల గలతో మగియగనే, విషయనిర్ణయ సంఘమువారు గావించిన తీర్మానములను, అధ్యక్షుని ఉపన్యాసములను ఇతర వినరములను సద్గారు మంగళశింగుగారు గాంధీ మహాత్మునకు పంపిరి. సిక్కు సమస్యను పరిష్కరించు విషయమై తన సలహా ఇవ్వవలయునని సింగుగారు మహాత్ముని కోరిరి. ఈ విషయమై శ్రీనాథ్ ఆలోచించి భగవంతుని నొసగునట్లు మహాత్ముడు మగళ సింగుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. (ఫ్రీ.ప్రె)

శ్రీ మణిక్యోతిమాలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచిత్యాతి వహించిన గొప్ప శ్లోతిమూలచే స్థాపింపబడినది. ఇందు గొప్ప బహుమతులు, సర్టిఫికేట్లు, కప్పు సాందినవారున్ను గలరు. వీరి ప్రశ్నోత్తరములూ ఆమోధములు, ముహూర్తములూ నిర్ణయములు. జాతకములూ విశవములు, నిరాఘాటములు. లగ్న స్థుట, గ్రహస్థుట, భావస్థుట, పాదకవర్ణ, అష్టకవర్ణ, షడ్బలాది సాధనలతో శాస్త్రసమ్మతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

రేట్లు:— 3 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ 1. ముహూర్తములకు రూ 2. బూకీ జాతకములు వాడిమాదిరిని రూ 5. ప్రశ్న నుబట్టిగాని జన్మకోటినిబట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ 3. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరంవారీ రూ 20. అంతర్దేశ వారీ రూ 30. విదేశవారీ రూ 60.

ఆధునిక సాంఘిక రాజకీయ చలనములు

మనదేశమునందున్న ఆధునిక రాజకీయ చలనములు అంతర్జాతీయ రాజకీయ చలనములకు అనుగుణముగా ఉన్నాయి. ఇవి మనదేశమునందున్న ఆధునిక రాజకీయ చలనములకు అనుగుణముగా ఉన్నాయి.

ఇట్లు చెప్పినప్పుడు మనము గమనించుకొనుచున్నది ఏమనగా ఆధునిక రాజకీయ చలనములు మనదేశమునందున్న ఆధునిక రాజకీయ చలనములకు అనుగుణముగా ఉన్నాయి.

సంఘముల పెట్టు ముందుకు త్రోసికొనిపోవుమున్నో మాయ చున్నపుడు, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము ఖండములకు విడిపోయిన కాలము దృఢత్వము గలిగియుండుటచే మన రాజకీయమిత్రులు గమనించినయెడల, వారేటికి యెదురుగుటకు ప్రయత్నించుదు.

మతమును దానిని, సాంఘిక రాజకీయ విషయములతో ముడిపెట్టవలసి నా ప్రార్థన. హైందవ మత మనునది యెన్నడును మనదేశమందులేదు. మనగీతయు ఉపనిషత్తులలో మన్నజ్ఞానకాండయే విదేశీయుల నాకర్షించుచున్నది.

కారదావిల్లు చట్టమైన తరువాత మన ఆపిల్లులు తమ అన్నదమ్ములతో సమానముగా తమకు విద్య చెప్పించవలసినదని తప్పక కోరెదను.

వాహములకును చట్టములను హక్కుచేయించుకొనుటకు కానన సభిల కేటగ్గించుదు. వరకట్నములు కోరునారము, చిన్నపిల్లలను వివాహమును చేసికొనవలచిన వృద్ధులకును లోకముందురు.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

ప్రకటన

నుప్రసేద మొనటియు, సలభముగా అమ్మకమునకట్టచేతి మగ్గులచే మనచే తయారు కాబడిన నూలు, పట్టుజువీరకములకు, చిల్లరగా ఆర్ద్రులను కన్పాకుచేయుటకు మాకు చురుకుదనము.

K. P. NEELAMBI & SONS. Weaving Factory, Celicut.

ప్రైమా ఫోనులు

మంచి ధ్వనిగల మొదటితరగతి ఫోనులు

ప్రైమాఫోను టేబిలు గ్రూపు తమ ఆ వశిహతమున నధికారము నిలుపుకొనుచున్నవి. ఆదర్శ గృహములందుంచుకొనుటకు తగిన ఆదర్శ నీయమైన ఫోనులు అనేకులే అంగీకరింపబడినవి.

డబుల్ స్ప్రింగు నెం. 10; మోడలు ర్యు. 100.

పెద్ద గ్రామాఫోను డిలర్లందరివద్దను, స్టోరులందును స్తావనమందుచున్నవి.

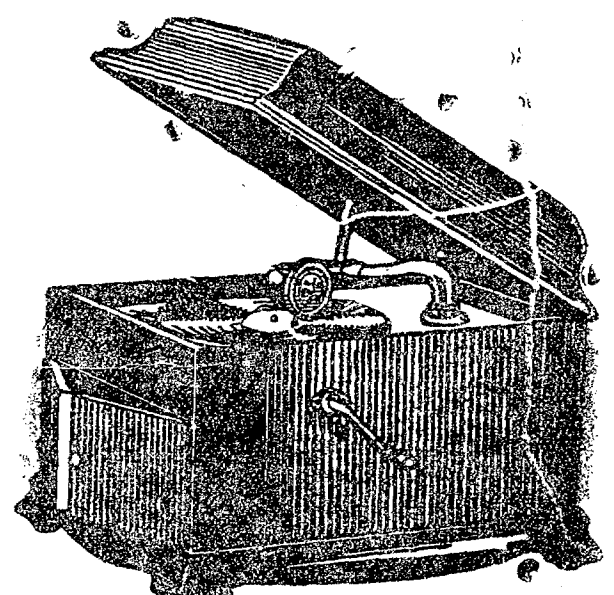
సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:-

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో జరుపవలెను.

BOMBAY PHONO & GENERAL AGENCY,

బొంబాయి ఫోన్ అండ్ జనరల్ ఏజన్సీ, 520-22-24 కాల్యాదేవి రోడ్డు, బొంబాయి.

0-22-24, Kalbadevi Road, Bombay.

Telegraphic Address "PRIMAPHONO" 103-1.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గవేరియా క్యాపుయెల్లు

భయంకరమైన పెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్న రోగముయినను 8 ట్యూబులతో ఆరోగ్యవంతులుగా చేసి యెక్కువలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును.

80 క్యాపుయెల్లు అమరియుండు పెట్టె ర్యు 2-9-0, 8 పెట్టెలు రు. 6-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రము ప్యాకెట్టు 20, రు. 2.

Dr. A. S. MURTY COY., Chicacole City, Ganjim Dt.

భూమిసమితులు

ఆంధ్రులకర్తవ్యము

భాగ్యోలి యుద్ధము విజయానంతరమున దేశీయులు భూమిసమితుల సేర్పాటుచేయుటలో మిగుల శ్రద్ధవహించుచున్నారు. భూమిసమితుల ఆదర్శము లీక్రిందివిధముగ వివరింపబడెను. (1) భూమిస్వామ్యము రయితులదే యని ప్రకటించుట (2) లాండు రివెన్యూ వ్యవసాయములపై విధించుపన్నుగ నుండునట్లుచేయుట (3) లాండు రివిన్యూ అడ్వేమో, పన్ను స్పష్టముగ నిర్వచించునట్లు చేయుట, (4) లాండు రివిన్యూ విధానమును నిర్ణయించుటకు శాసనసభల కధికారమునుట. ఇవి భూమిసమితులయొక్క ముఖ్యకర్తవ్యాలు. భారతదేశప్రభుత్వమువారి రాబడిలో మాడుమంతులు లాండురివిన్యూలననే చెప్పునన్నది. భారతదేశము ముఖ్యముగావ్యవసాయదేశము. నూటికి తొంబదిమంది ఈవృత్తివలననే జీవించుచున్నారు. అట్టిరయితులజీవితపరిస్థితులభివృద్ధినిొందినగాని యీదేశము అభివృద్ధినిొందజాలదని వేరుగ చెప్పవక్కరలేదు. రయితుల అభివృద్ధియే దేశాభివృద్ధి రయితులదార్మిద్యమే దేశదార్మిద్యము. కావున అట్టి రయితుల పోషణల యభివృద్ధికోరకై సర్వవిధములను తోడ్పడుటయే భూమిసమితులయొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

ప్రస్తుత లాండు రివెన్యూపద్ధతి దౌర్బల్యపూరితముగనున్నదో భారతప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన పన్నుల విచారణ సంఘమువారు చక్కగ నిరూపించిరి. ఈసంఘమువారి విషయమున మాత్రసపద్ధతినిరూప నూచించిరి. వారిమాటనలు వివిధరాష్ట్రీయప్రభుత్వములకును పంపబడెను. కాని ఏ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమును ఇంతవరకును ఎట్టిచర్యయు నీవిషయమున గావించుటలేదు. వారింకను మినపేషములు లెక్కపెట్టుచున్నట్లు తోచుచున్నది. ఇటీవల మద్రాసు శాసనసభలో నీవిషయమును సురంచి యడుగబడిన శ్రేష్ఠులకు ప్రభుత్వమువారు సరియగు జవాబు లొసంగుటలేదు. వారిజవాబులవలన నొక విషయము మాత్రము విశేష ముచున్నది. అది దోగున లాండురివెన్యూ పద్ధతి నిగురించి పై పానుక విషయ సంస్కరణములు రాబోవు ముందెట్టి నిశ్చయము గావించవలెనో ప్రభుత్వమువారికే తెలియనట్లున్నది.

భాగ్యోలి యుద్ధము విజయానంతరము జొంబాయిలో శ్రీయుత సర్దారు నల్లభాయి పటేలుగారు అధ్యక్షులుగను ఎన్. సి. కల్యాణుడుగా రుపాధ్యక్షులుగను ఒకభూమి సమితి యేర్పాటు చేయబడెను. ఈ సమితియందుజాతి, సుత, నర్త, రాజకీయ, సాంఘిక భేదములు లేకుండ ప్రజలందరూను సభ్యులుగ చేరవలెనని ప్రకటించబడెను. కాని జొంబాయిలో బ్రాహ్మణభేదపక్షమునా రీసమితియందు చేరుటకు నిరాకరించి మిక్కిలి ప్రాస్పెక్టివ్తో వెలగిరి. ఇటీవల నల్లభాయిపటేలుగారు మద్రాసున కే తెంచినపుడు వారిసమక్షమున మద్రాసు వాయకు లొకసభను గావించి యీ రాజధానిలో నొక భూమిసమితిని యేర్పరచుటకు నిశ్చయించిరి. వీరు త్వరలో నీవిషయమై తమ చర్యనై కొనెదరని నమ్మనచ్చును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయులను భూమిసమితి సేర్పరచు విషయమున రయితుల మహాభిరుగావించి తమ చర్యలను జరుపుటకోక యవసంభవము నియమింపబడెను. ఈయవసంభవమువారు నాంబరు మొదటివారమున తెజనాడలో జరుగు వివిధ ఆంధ్రచూడలతో బాటు రహితుల మహాభయమును జరుపుటకు నిశ్చయించినటుల తెలియుచున్నది. ఈనెల 27 తేదీని చామగల్గోటలో తూర్పుగోదారి జిల్లా రహితుల మహాభయమును వెల్లూరునందు వెల్లూరు జిల్లా రయితులసభయను జరుగనున్నది. ఈ జిల్లాలనా రీ విషయమున ఆంధ్రరాష్ట్రీయులకు మార్గనిర్దేశము లగుచున్నార. ఇటులనే ఆంధ్రరాష్ట్రీయులందంతయును మండలభూమి సమితులను రాష్ట్రీయకేంద్ర భూమిసమితిని యేర్పాటుచేసి తమ్యులను ఆంధ్రదేశరయితుల కష్టములను నివారించుటకు, ప్రస్తుత ల్యాండు రివెన్యూ చట్టమును మార్పులకును తమ ప్రయత్నములను ఆంధ్రరాష్ట్రీయై శుల మహాభయవారు పలిపెదరుగాక.

జోశ్యుల నారాయణమూర్తి

చంద్రా నర్సరీతోటలు- సేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, వారింజి, చక్కెర, టిఫిన్, బాను, దాల్చి, అలజారు, ఆంగూర్, రులాచి, క్రొబున్ను, పూలచెట్లు డిజిటల్ 5. స్వదేశీ తిక్క, పూలచెట్లు, స్వదేశీ తిక్క, ఫలవృక్షవిస్త్రము, ప్రతిదినము 24 పాకెట్లు రు 2.5. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1.5. క్యాబులూరు ఇగాం.

Chandra Nursery, P. O Salem Junction.

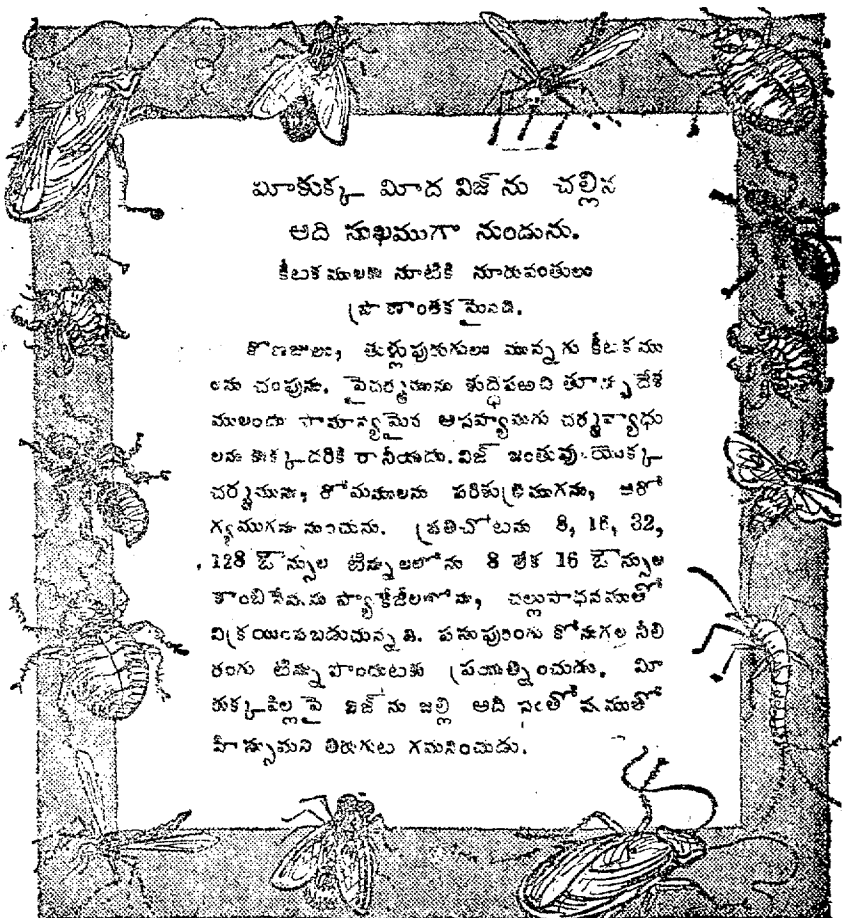
ఆరోగ్యముగా పెరుగు
బాలుని కెప్పుడును
ఆకలికలుగుచుం
డును.

ఆహారపదార్థములు కోకో
జములో నండుట తెలియుట
చేతనే యిందులకు కారణము.

ఆహారపదార్థములు
కోకో జములో వండిన
వాటియొక్క సహజ
రుచ్యము చెడకయుండును.
మీ ఆహారపదార్థము
లన్నిటిని కోకోజముతోనే
వండునట్లు దృఢనిశ్చయము
చేసికొనిన లాభకరముగా
నుండును.

Cocogen

కోకో జములో వండిన వాటియొక్క సహజ రుచ్యము చెడకయుండును. మీ ఆహారపదార్థములన్నిటిని కోకోజముతోనే వండునట్లు దృఢనిశ్చయము చేసికొనిన లాభకరముగా నుండును.

మారుక్క మీద విజ్ఞాన చల్లిన
అది నుఖముగా నుండును.
కీటకములను నూటికి నూరుపంతులు
(నానాంతక సైనిక)

కొంజాజు, ముచ్చుగులు మున్నగు కీటకములను చంపును. వైద్యులును తుదిదశలో తూర్పుదేశములందు నామస్యమైన అసహ్యమును చర్మవ్యాధులను తిక్కదరికి రానీయదు. విజ్ఞాన చంతువు. యొక్క చర్మమును, తోమములను పరిశుద్ధిచుగను, ఆరోగ్యముగను నూరును. (తొమ్మిది 8, 18, 32, 128 డ్రామ్స్ లు టిమ్మలలోను 8 తక్ 16 డ్రామ్స్ లు కాంచి నేను. ప్యాకెట్లలోను, చల్లుచాడనుతో విక్రయించబడుచున్నది. పనుపురింగు కోకుగల నీలి రంగు టిమ్మ పొందుటకు ప్రయత్నించుడు. మి తక్కువెల్లపై విజ్ఞాన చల్లి అది గుఱివనుతో మీ శుభముని తిరుగులు గనుపించుడు.

ఆర్. యమ్. హాలింగ్స్ హెడ్ కంపెనీచే తయారుచేయబడినది.

కామెడెన్ యన్. జె., యు. ఎస్. ఎ.

మదరాసులో సరకుల వారు మార్బిన్ అండు హారికంపెనీ లిమిటెడ్.

ఇప్పుడే భీమా చేయుడు!

1929 సంవత్సరపు బోనసుతో భాగస్థులు గండు.

1929 డిశంబరు 31 వ తేదీలోగా అమలులోనున్న లాభములతో కూడిన పాలసీలన్నిటికి 1 సంవత్సరపు బోనస్ యివ్వబడును. క్రొత్తగా చేర్చిన పాలసీలమీద కూడ మొదటివాయిదా సొమ్ము చెల్లించినవారందరకు యిది వర్తిల్లును.

PRUDENTIAL

తో భీమాయోనర్పడు.

పూర్తివివరములకు

THE PRUDENTIAL ASSCE. CO., LTD.,
CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA.

or to

Branch Office:- C/o GILLANDERS ARBUTHNOT & Co.
(Post Box No. 261,) North Beach Road, MADRAS.

Inspectors: M. M. NATHAN North Beach Road, Madras.
G R. NARAYANA IYER Visweswarapuram

Bangalore City.

P. V. 18

S. N. K. SUNDARAM, BEZWADA.

ఉత్కృష్టమైన విలువ

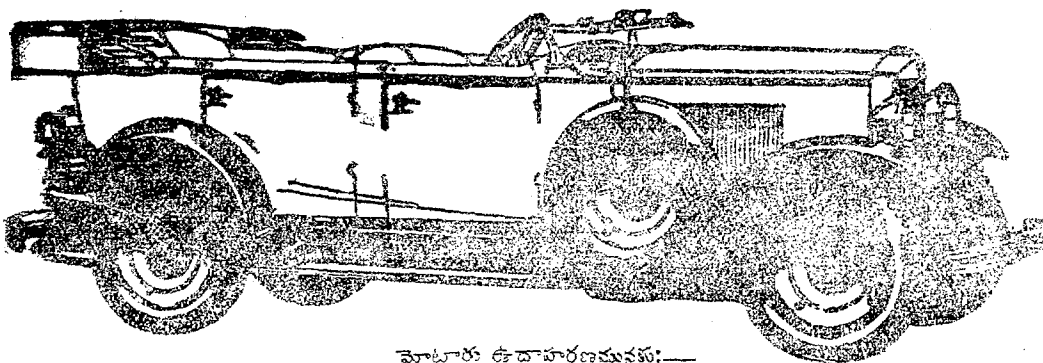
నూతన 612 నందుగలదు

నూతన గ్రహమ్-పేజ్ మాడెలు 612 దీని యందన్న ఉత్కృష్టమైన విలువను బయలుపరచుటచేతనే వాటిని గొనుచున్నట్లు వీటి స్వంతదారులు మానవర్తకులతో తెలుపుచున్నారు. ఈ కారును పరిశీలించుటకును, మీరు స్వంతముగా సరిపోల్చి చూచుటకును, ఒకసారి ప్రయాణ మొనర్చి అనుభవించుటకును, మేము మిమ్ములను బలవంతపరచుచున్నాము.

గ్రహమ్-పేజ్ గోడ్ డౌన్ కార్ మోటర్లు, హార్వర్డ్ టీటన్స్, మాడిరీలు 5 ఛాన్సెలరీమోటర్ 5, 6 సిలండర్ల ధరలో ఎక్కువ తేదాలు యందున్నట్లుగా తయారైనవి.

*Joseph B. Graham
Robert B. Graham
Graham-Paige*

మోటారు ఈదాపారణమునకు:—

7. ప్రత్యేక గొప్పబ్రాంజు వెనుకటిమార్చి వీలచేసి ముఖ్యశాఖలకు ఆదారముచేగల 21" సరితూగునట్టి క్రాంక్ షాఫ్టు, సిలండరుతోడనకల వ్యాపించిన ఎప్పుడును యంత్ర సహాయముచే చల్లగా నడుచుటచే చేయబడిన నీళ్ల జాకెట్టు, యిది పూర్తిగా వాల్వస్టీల్ చేయబడినది; పరదవీలుగల సిక్సీబ్ల మైన చెయిన్ ట్రైమింగు; దృఢముగా ముందుకు నడిపించు గాసా

లైను పంపు, నీళ్ల పంపు, జనరేటరు; సహసరిమ్యూర మె ట్టునట్టి అల్యూమినియము అడ్లాయిస్టినులు, నడుపునట్టి భాగము నుండి ఉష్ణమును పారదోలునట్టి ఇంజనుకు ముందరభాగము నందు ఉత్తమిగా చేయుట; రబ్బరుపై 4 చోట్లయందు ఇంజను ఎక్కించబడుట.

సోల్ డి. ట్రిబ్యూటరులు:—**ఫ్రూడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,**

2/11, హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:—బెంగుళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగ్ సేజినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎన్వైర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్టణం.

దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎన్వైర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.

నీడెజిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎవ్వర్లు, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి

వెస్టుకోస్టు:—కాప్టన్, ఏ. డబ్లింగ్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరువనంతపురం

1718

GRAHAM-PAIGE

సచ్చిమగోదావరి జిల్లా తాజేవల్లిగూడెం తాలుకా ఆర్థికవిచారణసంఘమువారి పట్టి ప్రకారం తేలిన అప్పులు

7 గ్రామాలలోని అప్పుల మొత్తము రు. 5,92,992 లు ఈ తాలుకాలో 1 నవాబు పాలెం, 2 కృష్ణారెం, 3 బాదంపూడి, 4 చేబ్రోలు, 5 పడమటివిప్పరావర్ల, 7 బొమ్మిడి గ్రామములలో నున్న రైతుల వద్ద నుండి అప్పులను ఆస్తులను తెలుపు పట్టికను తయారు పరిచినదిగ గవర్నమెంటువారిచే నియమింపబడిన యీ విచారణ కమిటీవారు జిల్లాలో ప్రజలచే ఏర్పాటుకాబడిన టివారిని కోరిరి. యందుపై కలిపిండి గంగరాజుగారు యీ గ్రామాలలో వారుకోరిన లెక్కలు పూర్తి చేయుటకు యంగా వెళ్లి యు ముఖ్యులకు పుత్రములు వ్రాసియు అంకెలను చెలుపుటకు తగు ఏర్పాట్లను చేసి అక్కడ స్థాని గానుండువారిచే పూర్తి చేయించితిమి. యీ గ్రామములలో వెనుక గవర్నమెంటువారు యిట్టి అప్పులపట్టిని తయారు నటుల తెలియవచ్చుచున్నది. ఆ అంకెలను యీ అం స్తువుండే తారతమ్యమును కాననభిలీ ప్రశ్నల రూప సభ్యులు తెలికొనిన గతి విచారణ సరియైనది అవునో క దానంతట కదే వెల్లడికాగలదు.

గ్రామం	కాపురము	జవాబు	తేలిపిన	అప్పు మొ
న్న ఇండ్లు	ప్రీపురు	రైతుల	పట్టుంబా	రూపాయ
				లు సంఖ్య
నవాబుపాలెం	120	838	98	57000
చేబ్రోలు	492	2898	6.8	77400
బాదంపూడి	537	3058	89	64765
బొమ్మిడి	208	1334	71	12690
కృష్ణారెం	209	1252	100	75893
రావర్ల	210	1383	70	76709
పడమటి	594	2805	58	11432
విప్పరా				

గ్రామాలలో కాపురమున్న ఇండ్లలెక్కప్రకారంజా కొన్ని నుండిన లుండును. ఇండ్లన్నవారికి పాలముండకపోక ను. రైతులుతేలిన అప్పులసంఖ్యనుబట్టి జూన్ దామాయీ యీ ఏడుగ్రామాలలో జవాబు 12,868 గలరు. అప్పులు 5,92,992 లు గలవు. ప్రతిమనిషికి ప్రీపురును బాలబ థెదంలేకుండా పండితే దామాయీపాను తలకు రు. 46- బయ్యుచున్నది. హిందూదేశములో వెనుక ఎప్పుడో కీ|| కే|| ద భాయి దాగోశీగారి తేల్చినలెక్క ప్రకారం సాలీనా యము మనిషి 1-కి రు. 50 లున్నది. ఈబయ్యము దీర్చుటకు వచ్చే ఆదాయములేదని తేటపడుచునే యున్నది.

శ్రీ సుబ్బారావు,
కొవ్వూరు.

సారూప్యపథ కాస్త్రము

హోమోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు-కాల్చికోబైందు-వెల రు. 3-0-

ఈ గ్రంథము యీ కాస్త్రముందు కాకినాడలో ఎ ప్రఖ్యాతి పొందిన డాక్టరు లంక రామారావు హెచ్. టి. గారిచే మిగుల నులభిస్తేలిని వ్రాయబడినది. ఇందు కాస్త్రముయొక్క మూలసంగ్రహమున్ను, 101 మూలకల అనుములయొక్క తత్త్వమును తెలియజేయు వెనుగుణదీపి సాధారణముగా వెచ్చు అన్ని రోగములున్ను, వాటికి ార్థిక్యము, అన్ని అవయవములయొక్కయు రోగలక్షణ వాటి చికిత్సవిధానమును తెలియజేయు సముదాయముం విపులముగా వ్రాయబడినది. ఇందులో యీ గ్రంథ వ్రాసిన 118 బోధములు వీరి సిద్ధాంతములు 7 ను 120 బోధములు ఒక చక్కని శేషు పెట్టెయం దను నవి, బిరుదు రు. 15-0-0 లు. పుస్తకముతో సహా సారి కొనువారికి రు. 21-0-0 లు. 60 బోధ పెట్టె రు. 10-0-0 లు. పుస్తకముతో కొన రు. 12-0-0 లు. పుస్తకముఖిరు రు. 3-0-0 బాప్తే ప్రత్యేకము.

వెలుగువారు:—
డాక్టరు లంక రామారావు, హెచ్. ఎం. హోమోపతిక్ మెడికల్ హాలు, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

డేరాడూన్ పాఠశాల విద్యార్థుల సమ్మె

గాంధీగారిసభకు వెళ్ళినందుకు, ఖద్దరు ధరించి నంపాలకు, ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులను వై బడి కొట్టుట, తన్నుట

మసోరీ, అక్టోబరు 28:—కేంద్రీయ ప్రభుత్వ పాఠశాల యను పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు పిల్లలపై బడి తన్ని, కొట్టుటచే విద్యార్థులు సమ్మెచేసిరి. ఈ పాఠశాల అంగ్ల శిశుములోని పబ్లిక్ స్కూలును బోలీయన్లుది. అంగ్ల శిశువిద్యాలయ పట్టణుల కిది విద్యార్థులను తయారుచేయును. దాక్కరు బలబీరుసింగుకళాకాలాధ్యక్షుడు. మేజరు డుబాయి ప్రధానోపాధ్యాయుడు. డేరాడూనుకు మహాత్ముడు వెళ్ళినప్పుడు చాలమంది గాంధీగారి సభకు వెళ్ళిరి. చాలమంది ఖద్దరు ధరించియు, నందేమాతరం అని కేకలు వేయుచు చాలమంది విద్యార్థులు పీఠులవెంట బోయిరి. మేజరు డుబాయి వారిని చూచి వారి ఖద్దరు దుస్తు వేళాకోళము చేసి, కొట్టెడనని కట్ట యాడించెను. మరునాడతడు ఒక తరగతిలోకి బోయి ఒక నిమిషము వై బడి తన్ని కట్టతో కొట్టి గాయపరిచెను. మరుసటిరోజునుండియు పెద్దతరగతి బాలురు సమ్మె ప్రారంభించిరి. సమ్మెయింకను జరుగుచున్నది. మేజరు డుబాయి పాఠశాలను వదిలిపెట్టినగాని తాము పాఠశాలకు బోమని విద్యార్థులనుచున్నాడు. పాఠశాలలో ఈ విషయమై చాల ఉద్ఘాటము ప్రబలియున్నది. పాఠశాలలో భారతదేశములో నన్ని ప్రాంతములనుండియు బాలురున్నారు. బర్మా నుండికూడ కొందరున్నారు.

గాంధీమహాత్ముని నలహా

పాఠశాల విద్యార్థులు కొందరు మసోరీలో గాంధీమహాత్ముని సందర్శించిరి. డుబాయిగారు కొట్టుటకు ఆశ్చర్యము ప్రకటించుచు నిట్టిప్రవర్తనమును సహించెడిపాఠశాలకు పోకుండుట కంటే గత్యంతరము లేదని మహాత్ముడనెను. (ఫ్రీ. ప్రెస్)

తోళ్ల ఎగుమతిపై నివన్ము

భారతప్రభుత్వతీర్మానము

ఈ క్రింది భారతప్రభుత్వతీర్మానము ఈవారమున ప్రకటింపబడిన ఫోర్టు వెంటుబార్డి గెజిటునందు ప్రచురింపబడెను. తోళ్లపైని నూటికి 5 వంతున ఎగుమతిపన్నును తగ్గించవలెనని 1927 సంవత్సరపు ఇండియన్ ట్రేడాన్యూట్లనుండకలదు. కాని యీబిల్లును భారతశాసనసభవారు విద్వించి వోటుచేయునపుడు అనుమతమును ప్రతిపాదించున సమానసంఖ్యగనుండిరి. అధ్యక్షుడు తన వోటును ప్రస్తుతముగల పద్ధతికే అనుమతముగ నొసగుటచే నీ బిల్లు ఓడిపోయెను. ఈ విషయమున భారత శాసనసభవారు అనుమతముగను, ప్రతిపాదించున సరిసమాన సంఖ్యకలవారుగ నుండుటచే దీనిని నిగురించి విచారణ సల్పుటకై యొకసంఘమును నియమించిరి. ఈ సంఘమువారు ఏవస్తువులపైని పన్నును ఏరేటుచొప్పున విధించవలెనో, అట్టిపన్నులను విధించుటకు ఉద్దేశింపబడిన సంఘనిర్మాణ మెటులుండవలెనో, అందు సభ్యులుగ నెవరుండవలెనో, ఆసంఘకర్తవ్యము తెలియియో, ఆపన్నులన వచ్చునము నెట్లు వినియోగింపవలెనో అను విషయములనుగురించి విచారించెదరు.

ప్రెసిడెంటు సంఘమునకు డా|| డి. బి. మిక్ గార్లు అధ్యక్షులుగను, జాన్ బ్లీక్, ఎం. జ. మాల్ మహమ్మద్, ఎం. మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్, ఇ. ఎల్. ట్రైన్, మహమ్మద్ రఫీక్, ఇ. వై. కున్ గార్లు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి. ఎస్. పి. షా, ఐ. డి. ఎస్. గారు కార్యదర్శిగను సభ్యులుగనుకూడ నియమింపబడిరి.

ప్రై సంఘమువారు త్వరలో కలకత్తాలో సమావేశమై తమకార్యక్రమములను నిర్వహించెదరు. ముఖ్యములగు స్థలములందు విచారణసల్పుటకు అధ్యక్షుడును ఇరువురు సభ్యులును ఒక కార్యదర్శియుగల యువసంఘముల నేర్పరుచుటకు భారతప్రభుత్వమునా రుద్దేశించిరి.

ప్రెసిడెంటుగారు తోడ్పడ నెంచినవర్తకసంఘములుగాని, స్వల్పముగాని ప్రైసంఘకార్యదర్శికి 1, కాన్సిలు హౌసుక్రీటు, కలకత్తా- అని వ్రాసునలయును.

స్థానిక ప్రభుత్వములకూడ ప్రైసంఘమునకు తోడ్పడవలెనని కోరబడిరి.

మీకు

ఈస్ట్ - వెస్ట్

అవసరము

మీరు హాయిగా నుండగోరెదరు. ఆనందాన్నియందు నోలరాడ గోరెదరు. వాటి నన్నిటిని చేకూర్చునది ఈస్ట్ వెస్ట్ ఒక్కటియే. జీవితమునకు హాని చేకూర్చునట్టి బలహీనత, నొప్పి, శ్రమ యననవి లేకుండ నుండగోరెదరు. ఎడతెగని నొప్పుల చేతను, యితర వ్యాధులచేతను క్రుంగిపోయినవారలకు, నరముల క్లిష్టతగనవారలకు ఈస్ట్ వెస్ట్ నేవించిన సౌఖ్యముగనని మీరు దానిని యింట నుండగోరెదరు.

మా శరీరాన్ని శాంతముగా చేయవచ్చును.

చిల్లరవర్తకులవద్ద స్టోరులందు దొరకును
 20 బిళ్లు రు. 1
 50 ,, ,, 2-4
 100 ,, ,, 4

హెచ్చరిక
 అదేమాదిరి ఆనునట్టి యిమిటేషన్ల కొని మోసపోకుడని యిందు మూలముగా హెచ్చరించుచున్నాము. అవి నిమ్మ యోజనము, పసుపుపచ్చని పెట్టెలలో నుండు ఈస్ట్ వెస్ట్ నే కొనుడు. గ్యారంటీ నీలు ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్-వెస్ట్ లిమిటెడ్ అని కంపెనీవారి సంతకము నుండును.

మా రహస్యము
 ఇర్వింగ్ ఈస్ట్ - వెస్ట్ నుండ, స్వచ్ఛమైన సారాయి కలిపిన బిటామిన్ బి తదితర ఆయా ల్యవస్తువులు చేరియున్నవి.

ఈస్ట్ వెస్ట్
 తలనొప్పులు, నాడీనొప్పులు 5 ని.
 అజీర్తిని 5-10 ని.
 పీత్తిమును 10-15 ని.
 తరమారైన కడుపును 10-15 ని.
 జలుబు, జ్వరము, వాతనొప్పులు 24 గంట.
 ముఖద్వారమును 36 గంటలలో సరిచేయును.

నయముకానిచో --
 -- డబ్బు నిష్ప నక్కరలేదు

ఏ స్టోరులలోనైన సరే ఒకరూపాయ పెట్టి ఈస్ట్ వెస్ట్ కొనుడు. అందులో చెప్పినట్లుగా వాడి చూడును. గుణ మగుడనిచో అందులోనుండిన ఖాళీ అట్టముక్కను, గ్యారంటీ నీలు అంటింపించి, డీలరు యిచ్చిన రసీదుతోకూడ మాకు పంపిన పూర్తి సొమ్ము వాపసివ్వవచ్చును. సోల్ ఏజెంట్లు: మాస్టర్స్ అండు ఛారిస్, లిమిటెడ్, 8, వాటర్ లూషింగ్, కలకత్తా

ముందుకు జాగ్రత్తపడవలెను

ప్రతి కుటుంబీకునికి భవిష్యత్తునకు కావలసిన ఏర్పాటును గురించి యోచనయుండును. ఇన్నాచెన్న పాలిసి మనశితనము నకు అమూల్యమైన ఏర్పాటుగానున్నది. మతియు అకాలమరణము సంభవించినప్పుడు కుటుంబమునకు దివ్యమైన రక్షణ నొసగుచున్నది.

మీ జీవితమును ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ తో ఫీ మా చేయుడు

తక్కువ ప్రీమియం చేర్చుకో శిశుయోగకరమైన సేవనొనర్చుచున్నది. పూర్తి నియమలకు ఈ దినప విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Mysore Branch. 152, Commercial St., Bangalore.
 Madras Branch. Post No. Box 237, Madras.

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ వర్తమానకాలములయొక్క సంగతి గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి శ్రీమానంద్ జీ వారియోగ సాధనవల్ల తెల్లబడును. ఇండియా బర్మా సిలోను నందంతటను 12 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచినది. దర్శనభాగ్యముబట్టి వార నేకులవల్ల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. 5 ప్రశ్నలకు రు 1. సంవత్సరపు జీవితం నెలవారిగా చెప్పుటకు రు 2 వారములవారిగా చెప్పుటకు రు 5. జీవితమును వ్రాయుటకు పరీక్షురుగుము రు 5. పూర్తి జీవితము పుట్టినదాది చచ్చునదాది వ్రాయుటకు రు 10. వివి చార్జీలు ప్రత్యేకము. పుట్టిన తేది లేని వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

PROF. S. N. BOSE, B. A.
 Swami Premanda Atramam, 3, Beadon Street, P. O. Box 11113, Calcutta.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 26-వ తేదీ శనివారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

మనుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు 12 8 0 18 4 0

సెల్లూరిది ,, డిటో 42 ,, 18 8 0 14 0 0

శీలి ,, డిటో 46 ,, 15 8 0 16 12 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

నవ్వులు ,, ,, 21 0 0 28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 16 8 0 20 0 0

పెసలు ,, డిటో ,, 18 0 0 16 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 8 0 10 0 0

3. నూనెపన్నులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 18 0 0 145 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 15 మిషన్ నూనె 100

అముదము బా 1-కి 102 0 0 104 0 0

4. చిల్లరపన్నులు

చాయపసుపు బా 1-కి 119 0 0 120 0 0

కూరపసుపు ,, 65 0 0 67 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి 105 0 0 122 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-కి 82 0 0 45 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 50

జెల్లము బా 1-కి రు 28 0 0 49 0 0

అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి ,, 25 9 0 25 12 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 30 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

నట్టారకం బా 1-కి ,, 32 8 0 38 0 0

చురం ,, 28 8 0 27 0 0

రవుండు ,, 38 8 0 38 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయాలె రు 7 12 0

నెం 6 ,, కటారి ,, 4 12 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 బామ్మరు 10 పా ,, 10 4 6

నెం 20 1/2 రెట్టలేడి ,, 7 8 6

నెం 40 రాడి ,, 9 12 0

నెం 4 బెన్ని మసీదు ,, 4 8 0

44 నాండ్ల ,, 5 4 6

7. లోహములు

బెండి 100 కులం 1-కి రు 58 6 0 రు 56-4-0

బంగారు కులం 1-కి ,, 21 4 0 21 12 0

పవరసు 1-కి 13 7 9

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 250 0 0 255-0-0

రాగి బా 1-కి ,, 322-0-0 328-0-0

8. పప్పులు

అతిమేలు గ్విట్టరులాండు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు-

సిహా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 రతి 1 10 0

,, 14 రతులు 1 10 6

,, 28 రతులు 1 9 0

,, 56 రతులు 1 0

,, 1 అందరు 1 8

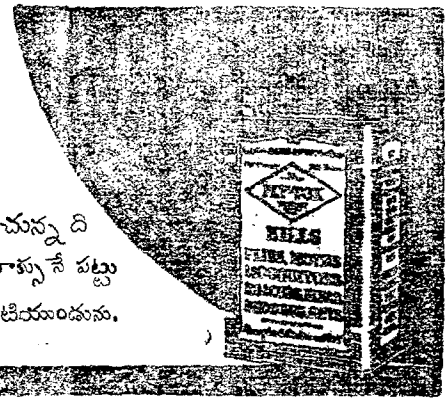
గ్విట్టరు పొట్టస్కా-బోతెట్ అనగా (బర్మి-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో 8 కి 1 0 0

దరు 4 కి 1 2 0

FLY-TOX

దోమలను ధ్వంసమొనర్చుచున్నది
నేడే ఒక డబ్బీని కొనుదు—స్వేటాక్సునే పట్టు
దంతో వాడుదు. డబ్బీలోపల బ్లూచీటియండును.

సోల్ రిప్రెజెంటేటివ్:—డాక్టర్ ఓ సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:— సి. సోముమొదలి & కో., ఎన్. బేళాయి గౌండ్స్ & కో., దాదా & కో., రాజాడిమాన & కో., టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో., సి. అబ్దుల్ నుభక్ & కో., వి. కే. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో., పి. రంగయ్యశెట్టి & సన్స్, సి. మహమ్మదు సాలెయ్య, సాహేబ్ & కో., చిల్లరగా నమ్మవారలను ఉపయోగించువిధమును తెలుపకొరకు.

ఒంటినాశముతోటా తుపాకి గుర్రసిద్ధముగు
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధ ర లు

నరనము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యొక్కవవి.
[స్టాపితము గూడ 3 సం.]

నాళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి కేబుల్ లో పెట్టుకొ గలిగినవికూడ దొరకును. (3068)

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మీర క్తము పరిశుద్ధముగా నున్నదా?

కురుపులు, ఎక్కిమా, చర్మముపైగల పొక్కులు, ఉబ్బిన మాంసగ్రంథులు, ప్రమామలు, కాలికరుపులు, వస్త్రస్నాయువునకు సంబంధించిన వ్యాధులు, గండ్మాలూగైరాలు మీర క్తము అపరిశుద్ధముగా నుండుటను చిహ్నము.

అది పరిశుద్ధపరమబ్రహ్మమేను. రక్తమును పరిశుద్ధపరమమగు బోషణము లన్నిటిలోను మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైనది బర్గోయిన్స్ నరనపర్లె.

జగత్ప్రసిద్ధమైన ఈ బోషణమును పుచ్చుకొనుదు. మీరు పుచ్చుకొని ఇది బోషణములు గలిగించు గుణముకంటెను ఇది మీకు కర్మలలో నుంచి ఆనోగ్యమును చేకూర్చును.

దీని నుపయోగించవలసిన పద్ధతులు ప్రతిబుడ్డిపైనును గలదు.

BURGOYNE'S IODISED SARSAPARILLA.

ప్రాక్షేపముం చంతలును అందరు కెమిష్టలు, దుకాణాదారులు, వైద్యకాలలు మొదలగువారిచే విక్రయించబడుచున్నది.

మద్రాసులో కరాచి!!

మేయర్స్ కరాచి పంపు

చేతితో యువయోగింపదగినది మిగుల గట్టిది.

25 అడుగుల క్రిందనుండి సీరు తోడును, నేల మట్టముమీదనుండి వైకి నీటిని

100 అడుగుల వరకు పంపుచేయును. నూతికి 100 అడుగుల దూరమున

పంపుల కుదుర్చుకొనవచ్చును.

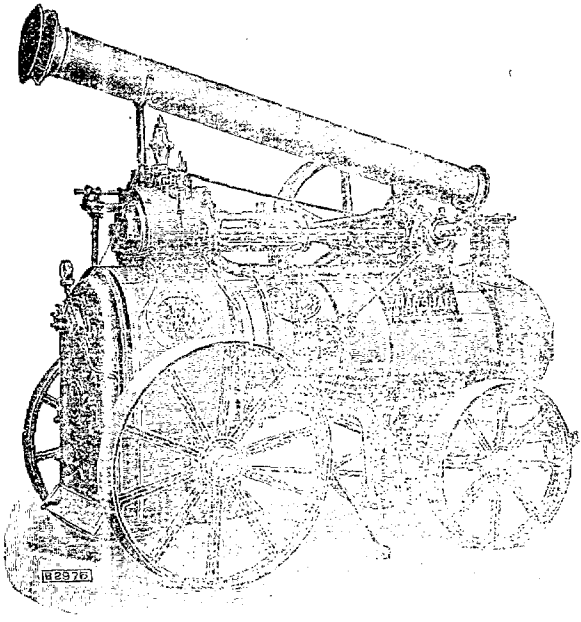
కాగ్ గేర్ హండిల్ నిల్లులుకూడ త్రిప్పగలరు.

ఇండియాకు, సోల్ ఏజెంట్లు:—

లిమాయి బ్రదర్స్., లిమిటెడ్.,

1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు నెం. 202, మద్రాసు.

“మార్షల్”

“యన్” తరగతి పోర్ట్‌బుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢముగానుండుటకు, చిరకాలము మున్ను టకు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ ఇంజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు సెంట్రీఫూగల్ లేక యితర పంపులకు, కొయ్యపనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడ మునకు తదితరములైన పనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ ఆండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీర్లు :—

9. సెకండ్ లైను బీచ్, మద్రాసు.

ప్రాంచి — బెజవాడ.

హనుమానము

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనికి సమానమైనది కనీసములేదు. చర్మవ్యాధులకు సంజీవివం టి. ఎచ్చటను దొరకును.

యన్. రంగనాథం శెట్టి ఆండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.
12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెలరు. 5
వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0. 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెలరు 0-8-0

వైరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చపనులకు, బైండు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్లీర్లు,
ఎన్ గ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

192

67

వాణిప్రసాదబేజవాడ

అంధవృత్తి

శనివారపు అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 26-వ తేది

“దయిమణిరాణి”

కొత్త పట్టణపు విధులు చూపించుచు, గోపాలము, ఒక యింటిదగ్గర ఆగి, “ఇది దయిమణిరాణి నివాసము”ని పలికెను! నడుమ వచ్చేడి బిరుదులు చిన్న నాటి పేళ్లవలెనే నిర్దేశకముగ ప్రాప్తించునని నేననగా, దయిమణిరాణిని సరిగా పోలి యుండుటచేతనే యీ పడతి కిబిరుగు వచ్చెనని యా యువకుడు నవ్వుచు బ్రత్యుత్తరమిచ్చెను. పట్టణముచూచి తిరిగి వచ్చునపు డును ఆ గృహముయొద్దనుండియే మేము నడచుట తలపించెను. ఒక కుర్చీమీదఁ గూర్చుండి, పరిచారమునితోఁ బ్రసంగించు వని తను జూపించి, “ఆమెయేమి దయిమణి రాణి!” అని యా పిల్లవాడు పలికెను. నేనుచూచి, “ఈ పురమందు పారసీ లున్నారా? చెప్పినావు కావే” యని యాశ్చర్యపడితిని. “నా కామె పారసీయో కావో తెలియదు. ఇట్టివారిక నీ పట్టణ మందులేదు” అని గోపాలము సమాధానము చెప్పెను. తనూ విలాస వేష విశేషముల బట్టి యా స్త్రీ పారసీ యని నిర్ధారణ చేసికొంటిని. పారసీలు నాకెంతో ప్రీయమగు వారలు! వెనుక నేను బొంబాయిలో నివసించినపుడు నామఖ్యమిక్రము పారసీలే! నా ప్రాణస్నేహితుడు కవాజీమాలమున, ఆనగరమందలి పలువురు పారసీలు నాకు పరిచయులైరి. భూలోకమందెటునున్నను, పారసీ జాతివారు నాకు పోదరులని తలచు వాడను! కాబట్టి నేనేమియు జంకక, ప్రాశస్త్యమునలె నాగృహములోని కట్టెనడచిపోయి, “చెల్లె లా!” యని పారసీ భాషతో నామెను బిలువించితిని. నాచొరవయు మాటలిరుగుజూచి, నేను పారసీననియు, కనీసము పారసీల మిత్రుడననియు, ఆభామిని భావించి, తేది, ప్రతిసం దనమొనర్చి, మాయురపురమును గుర్చిలు నేయించెను.

సుమారు పాతిక సంవత్సరముల యాడుగల యాడుదతి, స్వచ్ఛమగు పారసీజాతికి సమాజమున “నశేను” వ్యవహార నొప్పు ముండెను. నల్ల పట్టువంటి నున్న నీ కురులపైఁగట్టిన తెల్లముల్లువా సెన గట్టుయొక్కయు, ధరించిన ఎట్టపట్టు పూలకమ్మే కుట్టిన నారింజపండురంగు చీరయొక్కయు, కాంజీరసు పరిహాసించు చున్నటుల ఆశ్చర్యకాత్రితనావిలాసము చెన్నొందుచుండెను! ఆమెదత్త చిలునవ్వులతోఁ బలికెడి పలుకులు మృదువున పెదవుల లేత గులాబిరంగులను దిశలకు వెదక జల్లుచుండెను! ఆచేడియసోయగము, ధరించినవస్త్రములు దీప్తులు, కర్ణముల ప్రేలు రసలకమ్మల కాంతులునుజూడ, ఆమె యొకరాణియాయనిపించుచుండెను! కావుననే పురమందలి పనివారలిచ్చిన “దయిమణిరాణి” బిరుదు సార్థకమయ్యెగదానని లోన నవ్వు కొంటిని!

వంశపారంపర్యమును జాతిస్వచ్ఛత గాపాడుకొనువిషయ మున పారసీలు హిందువులకావంతియు దీసిపోరు. బ్రహ్మశేజ మొలుకు నడనములు విఘ్నలకువలెనే, చంద్రకాంతిని హాసించెడి మేనిదావత్స ధగధగులు పారసీల కత్తంత ప్రీయములు; తమయిష్టవైషమ్యుల నన్నివలెనే శుచిత్వమునందు వారికి పట్టుదల మెండు. శరీరపారిశుధ్యము శుభ్రవస్త్రధారణమును పారసీలకు నైజములు. ప్రాచీనమతమునం దత్యాదరము గలవారయ్యును, పారసీలు ధర్మార్థమునకై కొత్తకొత్తవృత్తులందు వ్యాపారములందును ప్రవేశింప వెఱవగ. పురుషులవలెనే స్త్రీలును స్వతంత్రత ననుభవించి, విశాలభావము లలవలదుకొనియుండురు. కావుననే యీజాతిలో దారిద్ర్యము, పిటికితనము అనునవి యరుదు. నాబొంబాయి యాంధ్రస్నేహితుడు శ్రీయత పురుషోత్తమ దాసుచెప్పినట్లు, “పారసీలు భారతమాతకేకాక భాగ్యదేవతకు సుప్రియపుత్రులే!”

తానొక్కతెయును ఈ పురమున నివసించ గారణముడు గగా, మణికోబాయి యిట్లు పలికెను:—“తన యన్నయగు దొరాణ్ణిలో మాట పట్టింపు పెట్టుకొని, నాపతి నానితో విడిపోయెను. అంత ముద్రాసునుండి మేమిటటిక వచ్చితిమి. మా కొత్తకాపురమున మొదట నన్నియు లోపములే! ఏ వ్యాపారము సాగించుటకును సారాణ్ణికి చేత తగినంత డబ్బులేదు. ఏ

నను అతడెంతో స్వల్పముల మనిషి. రూపాయి పది రూపాయిల వలె నాడుచుండునాడు! చెప్పిన చొప్పున జరుపగల సత్వం ధుడు! సుగుణములు చూచి, చుట్టుపట్టులవారు ఆయనకు కావలసిన పెట్టుబడి పెట్టిరి. బొంబాయినుండి సరకులు తెప్పించి, సారాణ్ణి స్వల్పలాభమునకే యమ్ముచుండువాడు. చౌకధరలగుటచేత మా మాపునకు కాతాదార్లు మాగుచుండిరి. మాట మించితనమున సారాణ్ణి కొందరికి అరువులు ఇచ్చేవాడు. కొద్ది సంవత్సరములకే మాకు చాలా లాభము గలిగినది. అప్పుడు వర్తకము పెంపుచేసి, ఇంకను లాభము గడించితిమి.

“ఒంటరిగా విదేశముందుండుట యొక్క తెకాని, మా కేమి యిప్పుడు లోపములేదు. లోన విషము లేనివానికి లోకమంత యమృతమేయని మా గ్రంథములు చెప్పుచున్నవి. నోటి మించితనమున లోకులు మాకు బంధువులైరి. మాకు గలిగిన పిల్లలనుబట్టికూడ, దైవానుగ్రహము మాపట్ల గలదని నమ్మియుంటిమి.

“సంవత్సరముం దన్నికాలములు సమశీతోష్ణములుగానుండునా? అమితమైన నేడిదినములు మాకంతట సంప్రాప్తమయ్యెను. వికసించిన గులాబిపూవువలె కలుగొండెడి మా ముద్దుల కూతురు మూన్నాళ్లు జ్వరభాధపడి యుక్తలై పోయెను! శోకములో సొమ్మసిల్లిన నాకపుడొకొక కష్టము కూడ ప్రాప్తించెను. నా భర్తకును విషజ్వరము సోకి మిక్కిలి బాధించెను. విచార భారమున ప్రసంగిన నేను రోగసిద్ధితుడైన పతికి పతివర్యలే చేతునా వ్యాపారపు పనులే దిద్దుకొందునా! మాస్థితి కనిపెట్టి మెల్ల మెల్లగ కాతాదాదలు చేరు సావులను బాండ్లొచ్చిరి. సొమ్మల స్వప్నమైనను పతి కారోగ్యము కలిగిన పదివేలని నేదలంచుచుండగా, అతని వ్యాధి మదిరి, నన్ను అలజడిపాలు చేసెను! అంత నొకరాత్రి చంద్రా ప్రసయ సమయమందు, మాయంబుగ నొడ చంద్రా ప్రసయ మయ్యెను!”

కుమార్తె చావును గుఱించి చెప్పినపుడే మాకంతొచ్చిన యాశోమలికంకము, పతిమరణమును ప్రస్తావించునప్పటికి గడ్డన స్వరమున కార్యమై, ఆయబలయిక పలుకబాలకుండెను! జడి వానకు చెట్ల యాకలనుండికూడ జలధారలవలె, ఆ కలికి కేసు దోయినుండి యశ్రుజలము ప్రవయింపసాగెను! శోక విహ్వలయైన యాయబల నోదార్పబూని నేనంతట, చెల్లెలా! ఏల నివిల్లు దుఃఖించెనవు? మానవకోటికి దుఃఖము సమానముగదా! దేవుని యందు నృధనిశ్వాసముంచి, నీవు విచారమును మఱచిపోవలెను. ఏదీ, నీకంతట మీకలమునాకా పాయముచేసిరా? మీ వ్యాపార మేమయ్యెను?” అని యాతనివృత్తిని దుఃఖమునండి మఱిబుట్టకై ప్రశ్నించితిని.

పాపము, చాలనేపటికిగాని యాపతి హృదయవేదన శమింపలేదు - పతివియోగానంతరమున కొలది దినములకు బాపయు తోడికోడలును తనమకూతులకు ముద్రాసునుండి వచ్చిరిని యూ, తమ్మనిచావునకు మిగుల శోకించిన బాప చెన్న పురికిం ద మ్మహ్వనించెననియును ఆస్త్రీ యెట్టుకేలకుం బలికెను. తానెందుల కచటికి బోలేదని నేనడుగగా, నేనేమొగమున బోయెను? నాపతి బ్రదికియుండినపు డంత సరసముగనుండిన బందుగుల పంపకా, ఆయన ను బాసి నేని పన్ను చేరుట! చిన్న కొడుకును వెంటపెట్టుకొని నేను తమతావునకు జేరిన యెడల తానెంతో సాయముచేతునని మా బాప నొక్కిచెప్పెను. నా దుఃఖము, నా అనారోగ్యతెయును ఎంత మిక్కిలుముగ నున్నను, మా కనుకటి సంగతులను నాకు మఱపునకు లేజాలకుండెను! దీనికితోడు తోడుకోవలె పుల్లవిరుపుమాటలు, ఓ దార్పుటకు మారుగా నన్ను మఱితో యుడికించెను! చెల్లెలా! ఈ కష్టమునుండి నీవు అణకువ నేర్చుకో! ముఖ్య బంధువుల యెడల మంచిదానవుగానుండిన మరియొకకు భంగము కలగదులే! నీ సాధుత్వమే నీ కష్టములనుండి నిన్ను గ్రైక్కించును సుమీ! అని నాకా భాగ్యశాలిని హితవు గఱపెను! బాపమాట నమ్మి నేను వారితో పయనముగట్టి, వారి యండను జేరియుండినచో, ఇటువంటి కఠినురాలిచే నెల్లకాలము లిట్లులు పడి యుండునకుదా! కాబట్టి, అకస్మాత్తుగ జనిపోయిన నాభర్త వ్యాపారపు చిక్కులిక్కడ కొంతకాలముండినగాని తీరవని యును, కాతాదారులతోడి లావాదేవీల చక్కపడినతోడనే తమకు తెలియజేతుననియును జెప్పివేసి, నేను పయనము తప్పించుకొంటిని!

“మా వ్యాపారమున వాకిక్కడ నిజముగానే చిక్కులు తలపించినవి! నా పెనిమిటి యాకస్మిక మరణము నెపముగా గొని నన్ను మోసించి బాగుపడ నెంచిన కొందరు బాకిదారులు, పారపాటున తమపేర్లు నా పెనిమిటి పద్మబాదేనేగాని, తామేమియు మాకుబాకిలేదని చెప్పివేసిరి! అత్యాశాపరులగు మఱి కొందఱు నాపతి పద్మనాయకయే తమయొద్ద అప్పులు పుచ్చుకొనిరిని మొరపెట్టిరి. ఇట్టిదుర్మార్గులవలన నేను గొంతనష్టపడి నను, జనసముదాయము నాపట్ల న్యాయముగనే మెలంగిరి. ప్రజల యాదరణమున నేనంత మరల వ్యాపారము జరికి, నాపతి త్రొక్కినత్రోవనే నడుచుచు, కుటుంబపోషణము చేసికొన బొచ్చితిని.

“ఇచ్చటి తీరనివ్యవహారపు చిక్కులచే నేనిక చెన్న పురికి రానేరనని కొంతకాలమునకు బాపకు వ్రాసివైచితిని! మేము తమయింటికి బోకున్నను, మాబంధువులకు శోపముదయించుటకుమాటుగా, మాయందు మఱితో ప్రేమము కుదిరెను. మంచిసరకులు సరసమైనవెలలకు గొని నాకంపుచు, మాబాప నాకెంతో సాయముచేయుచున్నాడు. అనారోగ్యమున నన్ను ఆంధ్ర దేశము వదలిరమ్మని బొంబాయిలోని మాపుట్టి నింటివారును మొదట నెంతో బలవంతపెట్టినను, నేను దూరముననుండి స్వాస్థ్య బోసికొనుచున్న నే నాగౌరవము నిలచుననియెంచి, నేనంతటి బోలేదు. కావున వారును నాయం దన్యాజ్ఞప్రేమచే వ్యాపారమున బోడ్డుచుచున్నారు. మంచి వారల స్నేహ సహవాసములు మందభాగ్యతే మానుకొందురని నేనుతైరిగి, మొనటినుండియు మాకు లాభదాయకమైన యీ పురమందలి వ్యాపారమును జరుపుకొనుచున్నారు. నా పిల్లవాడను ముందుకు వచ్చినచో నాకేమి కొఱతెయును నుండదు.

ఇప్పటి సంగతులు తలపోసి వెనుకటి దుఃఖము మఱచి పోవుచున్న యా వైర్యవతినుండి నెలపు గైకొనుట కిది సమయమని యెంచి నేను మరల నీ పట్టణమునకు వచ్చినపుడుతప్పక తనను జూతునని యామెకు జెప్పి, వ్యాపారముం దామెకు లాభము గలుగవలెననియు, తనయుడు ప్రయోజనకడై తల్లిని చిరకాలము సుఖపెట్టవలెననియు గోరుచు, అప్పటినుండి బయలు నెడలితిని.

అంత మేమిరువురమును మణికోబాయిని గుఱించి మాటలాడుకొనుచు నిలువేరితిమి. ఆపదలందు వైర్యముబూని ఒంటరిగ విదేశమున వ్యాపారము చేసికొనుచు, స్వతంత్ర జీవనము సలుపుచుండెడి యా మానవతి వివేకమును మిక్కిలిగ మెచ్చుకొంటిమి. ఇట్టి సాధ్యని దయిమణి రాణి యనుకొనుట కంటె, సుగుణములే యనియు, సిరిసంపదల రాణియనియు నెంచుట భావ్యమని మే మభిప్రాయపడితిమి.

మా కథా విలేఖకుడు

అ పూ ర్య మైన ర క ము
సీమకమలమలకు, మణులకు
 న్యాయ మైన ధ ర ల చొప్పున
 ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖుద్దన మీరే దయచేయుడు.
పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ ఓసన్
 తంబిలిలాసము “ఓపల్”
 ఫోను నెం 8477
 పార్కు రోడ్డు, నుద్రాసు.
 ఆయుర్వేదధర్మముగ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

క్షీ ర వ ర్ధ ని
 తల్లులకు చనుబాలను వృద్ధిచేయును. అన్ని సావులలో దొరకును.
 చెల బుడ్డి 1-కి రు 1-8.
 ఆయుర్వేద నిలయము (రిజిస్టరు) బెజవాడ.

త్వరపడుడు! కొలది ప్రతులేగలవు!

ఇకను మోసములకు భయపడ నక్కరలేదు

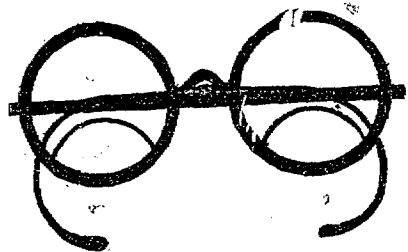
మతివంచన దీపిక.

డెమ్మి 250 పేజీలు, 16 చిత్రపటములు 120 విధములగు విషయములు నిండియున్నది. రూ. 1-4-0 పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ప్రపంచవ్యాప్తముగా మాయజాలము చెలువునట్టి యిట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రమున చెలువడి యుండలేదు. క్రొత్త క్రొత్త విధములగు వంచనలు విస్తరించుచున్నవి. వ్యాపారము, వ్యవసాయము, ఉద్యోగము, న్యాయస్థానము, దేవాలయము, విద్య, వైద్యము, మాంత్రికము, జ్యోతిషము, సోద, రైలు, స్త్రీమరు, ఇది యది యనలే ఎచ్చట జూచినను మోసచింత ప్రబలి యున్నది. నిర్వంచకు లిట్టిమోసములకు లోనై పరితరించుచున్నాడు. ఇట్టివారి మోసముల యొక్క రహస్యములను ఇందు చక్కగ వివరింపబడియున్నది. దీని చదువుటవలన నిర్వంచకులు వంచకులకు లోబడక తప్పించుకొనవచ్చును.

చిరునామా:—ఆనందబోధిని ఆఫీసు, 6, వెంకటేశమేష్ట్ర వీధి, మద్రాసు.

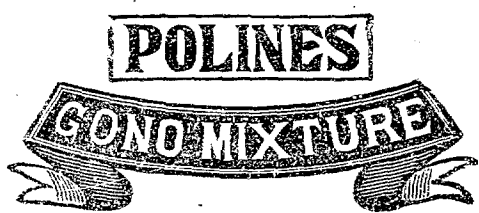
ఆంధ్రకంఠెనీని ప్రోత్సహింపుడు

ప్రశస్తమయిన కండ్లజోళ్లు చవుకైన ధరలు.

రాధాబ్రదర్స్,

174 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

“పాలినీస్ గనోమికెర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి ఘోస్తోవెంటనే విముక్తిగలుగును,
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిమూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 ఘోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రూ 3/- పోస్టేజ ప్రత్యేకం రూ 0.7-0 126

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

21 ట వ తూర్పుగోదావరిజిల్లా

మహాజనసభ

చామర్ల కోటలో నేడుగూడెను

యాల్లగడ్డ నారాయణస్వామిగారి

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు

పన్యాసము

మహాజనలారా! పృథివిధులారా!!

మనప్రసిద్ధమైనట్టియు, చరిత్రాత్మక మయినట్టియు, సామర్ల కోటగ్రామమున నేడు జనగభావు తూర్పుగోదావరి మండల మహాజనసభాసంఘము, తా మండలము నీ న్నియోగశ్రులకోర్చి, యిచ్చుటకు దయచేసినందులకు మా తాలూకా ప్రజలపక్షమునను సామర్ల కోట యూనియను పౌరుల పక్షమునను నాహ్వాదయత్యుక్తమును స్వాగతము నొసంగుచున్నాను.

రాజకీయపరిస్థితులు

ప్రస్తుత రాజకీయసంబంధమున విషయ సమస్యలను గూర్చి బ్రహ్మాండమగు ఉపన్యాసమును నాయొద్దనుండి మీరు వినగోరితికేని మీరు మిక్కిలి నిరాశచెందవలసిననా రగుడరని వినయత్యుక్తముగా మనవిచేయుచున్నాను. దేశములోని సామాన్యజనులు స్వరాజ్యమునుగూర్చియు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులనుగూర్చియు అర్థము చేసుకొనుచున్న భావములను నేను తెలిసికొన్నంతవరకు నా అనుభవమునబట్టి మాత్రమే నేను మీయెదుట నివేదించుటకు సాహసించెదను.

మన జిల్లా ప్రముఖులను త్యాగశీలురును అనుబ్రహ్మశ్రీ బులుసు నాంబూరిగారను, మహారాజు అన్నపూర్ణయ్యగారను, ప్రభుత్వమువారిచే నిర్బంధింపబడియుండుటచే యీ సభలో వారు కానరానందులకు మాత్రము నేను మిక్కిలి నగచుచున్నాను. సుమారు 170 సం॥రములనుంచి బ్రిటిషువారి పరిపాలనములో నుండుటవలన పర్యవసానము నేడు చూచినచో దేశీయులస్థితి సర్వవిధముల గుర్తరముగానున్నదని మనము చెప్పకతప్పదు. దేశము వృద్ధిచెందవలెనన్నచో, ప్రభుత్వము ప్రజాయత్నము చేయబడినచోగాని అట్టి అభివృద్ధి సాధ్యపడదు మాట సత్యము. అందుచే హిందూదేశము స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు తీవ్రప్రయత్నము సలుపవలెనని 44 సం॥నుండి కాంగ్రెసువారిచే ఆందోళన చేయబడుచున్నది. నాటి నుండియు దేశ పురోభివృద్ధినిగోరిన నాయకులందఱు, అనేక విధముల స్వరాజ్య సంపాదనాప్రయత్నములు చేయుచు నేయున్నారు.

నిర్వాణకార్యక్రమము

స్వరాజ్య మన నెట్టిదో వివిధనాయకులు, వివిధరీతులుగా నిర్వచించుచున్నారు. మొట్టమొదట స్వరాజ్యాందోళనము దేశములోని విశేషజ్ఞానముగల కొలదియందలిమాత్రమే యుండినను యిప్పుడుమాత్రము ముఖ్యముగా మహాత్ముని సహాయ నిరాకరణ నివాదము దేశీయులలో ప్రవేశించినప్పటినుండియు దేశీయులెల్లరును, సామాన్యజనులు సహా స్వరాజ్యసంపాదనాప్రయత్నములో పాల్గొనుచు నే యున్నారు. ఈ యధారము మనము కప్పిపుచ్చజాలము. సామాన్యజనులను ముఖ్యముగా పీడించుచున్నవి, రెండేసమస్యలు. తిరుటకు తిండియును, కట్టుబడుగుడ్డయును, ఈ రెండుసమస్యలును పరిష్కారమగుటయే, స్వరాజ్యసమస్య పరిష్కారమగుటయని నాయూహ. ప్రతిపాలన దేశములోనివంట దేశీయుల అనుభవమునకు కాకుండ పరదేశముల కేసుటయు దేశముయొక్క ధనమంతయు విదేశీవర్తకులదావారా పరదేశములకు గొంపోవనుటయు మనదేశమున తిన కూడును కట్టు గుడ్డయును లేకపోవుటకు ముఖ్యకారణములయి యున్నవి. ఈ కారణములచేతనే స్వదేశీనైత్యంబనమును, విదేశీవస్తుబహిష్కారమును, ప్రస్తుతము జాతీయవిధులుగా తలంపబడుచున్నవి. ఈరెంటిని దేశీయులు విశాలవృద్ధితో గమనించి తమవిధిని నెరవేర్చి కృతకృత్యులు కావలసియున్నది. దేశనాయకులును ప్రజలును, తిర్క్కుములతోను, వివాదములతోను, బ్రోష్టుపుచ్చక నిజనుకూలకార్యవిధానమునకు గడంగినచే మంచి పర్యవసానము చేపరగలదు. ఈసందర్భమున మహాత్మునిచేతను కాంగ్రెసువారిచేతను నిర్ణయింపబడిన నిర్వాణకార్యక్రమమునకు దేశీయులెల్లరును ఎంతోవోద్యమింప ఆంత్యర్యుగా మనయిక్కట్టులు తొలగగలవు.

ఖద్దరు

నిర్వాణకార్యక్రమములో ఖద్దరును ప్రోత్సహించుట ముఖ్యముగా మేర్పొనరితనిది. దేశమునుండి ప్రతిపాలన బట్టల నిమిత్తమై పోవుచున్న సుమారు రూ 60 కోట్లరూపాయలు మన దేశముననేయుండిన కొట్లకొలది ఆకలిచే బాధకొందుచున్నవారికి తిండి నియ్యగలవు. నిత్యమును అవసరమును బట్టికొరకై యిరులపై మనము ఆధారపడవలసిన అవసరముండదు. దేశీయులలో స్వయంసహాయమాత్రము నాటుకొని దేశముయొక్క స్వత్రీత్వము స్వత్రీకరింపబడును. ఖద్దరుచంద్రమును మహాత్ముడుచేదేశించిన నాటినుండియు దేశములోని అన్ని పక్షములవారును ప్రోత్సహమును చూపుచు నచ్చుచు నేయున్నారు. అఖిలభారత చర్మాసభమువారి రిపోర్టులు చూచినచో కొంతవరకు పుష్కలజనకముగానే యుండినప్పటికిని యింకను దేశీయులు యారిషయమున చేరువైనకృషి చాలా ఎక్కువగనే యున్నదని మనము చెప్పుకోవలసియున్నది. ఈసందర్భమున యింకను మాంబివలితములు కలుగకపోవుటకు అన్నిటికంటెను ముఖ్యముగా దేశీయుల అశ్రద్ధనే దాహించుచు నే నూహించుచున్నాను.

మేము ప్రచురించిన కొన్ని ముఖ్యగ్రంథములు

శ్రీ రామరాజభూషణ ప్రణీతంబైన

వసుచరిత్రము

సవ్యాఖ్యానము, చక్కనిబైండు, గిట్టినేరు రూ. 4-0-0

కంకంటిపాపరాజ ప్రణీతంబైన,

శ్రీ మదుత్తర రామాయణము మేలుప్రతి రూ. 2-0-0

స్వారోచిష మనుచరిత్రము

టీకా తాత్పర్యసహితము రూ. 2-0-0

శ్రీనాథ మహాకవి ప్రణీతము

శృంగారనైషధము

టీకా తాత్పర్యసహితము, చక్కని గిట్టినేరు రూ. 3-0-0

ఇతరపుస్తకముల పట్టి వలయువారికి పంపబడును

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆంధు కో. ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాస్.

ఫి గి డేర్

శీతలమునధీనమునందుంచుకొని తనంతటతాను పదార్థములను మంచి స్థితియందుంచ గలము.

VOLKART BROS ENGINEERS

బొంబాయి, మద్రాసు, కరాచి, లాహోరు.

హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము

ఈ సభ్యుల దేశములో జరుగుచున్న విషయములను గమనించినచో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు మధ్య సంబంధము చాల విచిత్రముగా నున్నదని మనవిచేయులసి వచ్చుచున్నది. స్వరాజ్యసమస్యపరిష్కారమునకు దేశములోని హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, సిక్కులు, పారశీకులు మున్నగు అన్ని జాతులవారూ కలిసి వికసితమగుగా పని చేయుట యెంత అవసరమో వేరుగా చెప్పవలసిలేదు. ఇట్టి వికసితమగు సాధ్యపడవలెనన్నచో మహాత్ముడు, సరోజినీదేవి, డాక్టరు అన్నాసాహెబ్ మున్నగు నాయకులందరూ ఇంకను తీవ్రముగా కృషి సలుపుట ముఖ్యము. ఈ సంస్కరణమున ప్రత్యేకముగా మన దక్షిణహిందూస్థానమునగు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదముగూర్చి నాతిభిప్రాయమును తెలుపవలసినది నుండవలెను. ఈ రెండు తెగలమధ్య వివాదములు మనుషటికంటె యిప్పుడు చాలావరకు తగ్గినవనియే చెప్పవచ్చును. అయినను అట్టివివాదలు దేశక్షేమమునకు భంగకరమనియు ఉభయజాతులకుకూడా నష్టదాయకమనియు మనవిచేయుచు దేశక్షేమమునకొర ప్రతివారు సుసంకుచితాభిప్రాయములను విడచి విశాలదృష్టితో యీ సమస్యను ఎదుర్కొని ఈవివాదను తుదముట్టించవలెనని కోరుచున్నాను.

అస్పృశ్యులను నివారించవలెను

దేశము అభివృద్ధిబొందవలెనన్న దేశములోని వ్యక్తులను, సంఘములను జ్ఞానముతో కూడిన మార్పు చేందవలసియున్నది. హిందూదేశములోని జనసంఖ్యలో సుమారు 4 వంతు ప్రజలు అస్పృశ్యులుగను అంబరానివారుగను భావింపబడుచుండుట మిక్కిలి విచిత్రము. వారిలో పాశుకత్వమున్న దురభ్యాసములను మాన్పుటకు మనమెల్లరము కృషిసలిపి ఆ సంఘమును సర్వవిధముల అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చి దేశములో వారికిగల అగ్రస్థానమును వారి కొనగట మనకర్తవ్యమయి యున్నది.

త్రాగుడుపిశాచము

దేశమును కృశింపజేయుచున్న త్రాగుడుపిశాచమును దేశమునుండి పారదోలవలెను. ఇందుకు మనము ఒరులపై ఆధారపడుటవలన ఎట్టిలాభము కలగనేరదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము అనుబంధము సున్నంతకాలము యీసమస్య ప్రభుత్వమువారిచే ఉచితరీతి పరిష్కరింపబడనని మనము నమ్ముటకు వీలులేదు. మనమెల్లరము యీసందర్భమున ప్రజలమన కృషి సల్పినగాని, ఉపసంఘముల నియమించుటవలనను, ఉపన్యాసముల నిర్వహించుటవలనను యేమాత్రము మంచిఫలితము చేకూరజాలదు.

స్వరాజ్యసిద్ధి

స్వరాజ్య నిర్వహణముగూర్చియు, స్వరాజ్యప్రజాశిక్షణ గూర్చియు విశేషములగు అభిప్రాయములను నేను మనవిచేయు జాలను. దేశములోని నాయకులను ప్రజలను తమదృష్టిసంతయు అవసరమును చర్చలలోను నాగ్యావములలోను దింపి కాలము నృధాపుచ్చుక వైని సూచింపబడిన నిర్మాణకార్యక్రమమును గడంగినచో స్వరాజ్యసమస్య దానియంతటనే పరిష్కారమగునని నాతిభిప్రాయము. మాంటేగు సంస్కరణములు అనుబంధములోకి వచ్చినప్పటినుండియు మనకుగల అనుభవములుబట్టి చూచినచో, యీశాసనసభలవలనను మంత్రపదవుల స్వీకరించుటవలనను దేశమునకు ఎట్టిమేలు చేకూరినదియు నేను వేరుగా చెప్పవలసినదిలేదు. ఈ విషయమును దేశములో ముఖ్యనాయకులెల్లరును బహిరంగముగా చాటియేయవలెను.

లాహోరు కాంగ్రెసునిర్ణయము

మనము యిప్పుడునున్నదేశమున కిరుణము చాల సంధిగను యిది. 1927 సం॥రం మద్రాసు కాంగ్రెసులో స్వరాజ్య ప్రజాశిక్ష తయారుచేయుటకు వివిధపక్ష నాయకులతోకూడిన ఒక ఉపసంఘము పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి అధ్యక్షతక్రంద సేర్పరుపబడిన విషయము మీకు తెలిసియేయున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన నైమన్ కమిషనువారు యీదేశమున విచారణజరుపుచున్న కాలములో నెహ్రూ నివేదికకూడ బయలుపడెదనని. ఈ నివేదికలో దేశముల కనీసపు కోర్కెమాత్రమే వెల్లడింపబడెనని దేశములోని వివిధరాజకీయ పక్షములవారందరూ అభిప్రాయపడుచున్నారు. నెహ్రూ ప్రజాశిక్షకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినచో దేశములకును ప్రభుత్వమునకును సఖ్యమునుదిరి శాశ్వతసాఖ్యము చేకూరగలదు. కాని ప్రధానామాత్యుడు రాంకేశ్ మోక్షముగారి అభిప్రాయములుచూచినను బ్రిటిషువారాపత్రికల వైఖరి గమనించినను యిట్టిరాజకీయ వారు అంగీకరింతురని నాను తోచుటలేదు. ఈ సంస్కరణమున దేశములకర్తవ్యము నిర్ణయింపవలసిన బాధ్యత లాహోరులో డిశంబరుమాసమున జరుగబోవు దేశముచూడనన భసెగలదు. హిందూదేశములోగల రాజకీయపక్షము లన్నిటిలోను దేశముచూడననభికం టెను ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యము విహించిన సంస్థ మరియొకటిలేదు. కాన కాంగ్రెసువారి నిర్ణయమునే దేశములందరూ శిరసావహించవలసియున్నది.

పోగొట్టుకొనిన బలము

ఇనమంతయు కష్టపడి పనిచేసిన తరువాత మీ మొదలునకు శరీరమునకు మాత్రమే కావలసియుండును. మిక్కిలి సులభముగా శరీరమునకుతిలోనున్న పదార్థముల ఒక గిన్నెడు వోర్లిక్స్ మాల్టెడ్ మిల్కును పుచ్చుకొనుడు. వోర్లిక్స్ మిల్కుపరిశుద్ధమైనది. ఎక్కువ మిగడలతో చేసినదాలు, మాల్టెడ్ బార్లీ గోధుమలు మొదలగునవి అందులో చేరియున్నది. నరములకు, కండరములకు నిజముగా పుష్టినిచ్చి వ్రాణాధారమైన పుష్టిని వృద్ధిజేయును.

ఒక నిమిషములోనే దేశీయ చలనినీళ్లతో కలియబెట్టును.

HORLICKS THE ORIGINAL MALTED MILK

HORLICKS MALTED MILK CO. LTD. SLOUGH, BUCKS, ENGL.

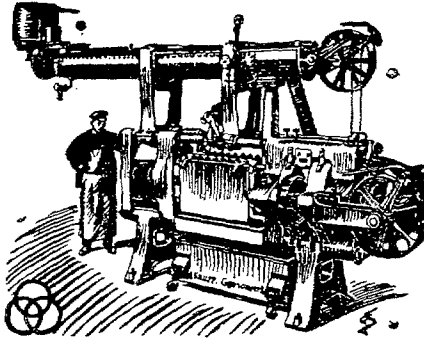
3163

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచిన

క్రుప్ప్ ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచమున దంతటలోను గొప్పది యగు క్రుప్ప్ ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయబడినది. దీనితో సమానముగా పని యిచ్చునది రెండవదిలేదు.

హిందూదేశములో పనిచేయు 600 యక్సు వెల్లరులో 500 క్రుప్ప్ యక్సు వెల్లరులు అయివున్నవి. అనలు యీ యక్సు వెల్లరులు నూతనమైన పని చేప్పడమగును.

పళ్లచక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లుగా స్పెషల్ క్రోముస్టీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిశి, ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్ను పనికిరావు. విడిభాగములు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తిటరు } సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ. యింజనీర్లు, బెజవాడ

ప్రతినిధులారా! తమ విలువగలకాలమును యింకను నేను ఉపయోగింపదలచుకొనలేదు. విశేషశ్రమలకోర్చి యిప్పుటకు దయచేసిన తమకందరుకును నాపూర్వయత్నావ్యయమును స్వాగతము మరియొకసారి అర్పించుచు సుప్రసిద్ధ జాతీయవాదులను, రాజ్యాంగవేత్తలను, ఆంధ్రనాయకులను అనుమతి రాత్రి డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్య పంతులుగారిని దయచేసి సభాధ్యక్షత వహించి కార్యక్రమమును నడిపించవలసి ననిగా మీ అందరిపక్షమునను కోరుచున్నాను.

అమెరికను సెనెటరు లంచగొండితనము (రూటరు) లండన్, అక్టోబరు 26:—పూర్వము అమెరికను సెనెటరుగనున్న ఆల్బర్టుపాలు ఎల్లర్ను అనుసారము చదురుగనులను కవులకిచ్చుటలో లంచముతోనె ననుసారాకోపము గావించబడెను. ఇతనిని మన్నించి నవతివెట్టవలెనని తీర్మానించిరి.

“బాంబాయి రాష్ట్రీయ రెండవ ఆంధ్రసాంఘికసభ”

ఈ ప్రెసభ ఈ సంవత్సరము బాంబాయి నగరమున బాంబాయిరాష్ట్రీయ ఆంధ్రసాంఘికసభ వారి యజమాన్యమున డిశంబరు నెల మొదటివారము సమీపమున జరుపుటకు ప్రైవేట్ హాసభవారి కార్యనిర్వాహకవర్గముచే 23-10-29 న తీర్మానింపబడినది. బహుశః ఆంధ్రశ్రేష్టులగు ఆంధ్రప్రతికాధిపులు శ్రీ యుత కాశీనాథుని వాగ్దేవ రావు పంతులుగారు అధిపత్యము నంగీకరింతురు.

దాదరు పార్టీకోలపి } గంటి సత్యనారాయణ, బాంబాయి. } కార్యదర్శి.

మగ్గోనాల్లుగారు శుక్రవారము మ్యాచెప సంచి ఇంగ్లండుకు బయలుదేరిరిని మ్యాచెప వార్తలు వెలుపుచున్నవి.

ప్రాచీనాంధ్ర భాషాచరిత్ర

(రెండు)
శ్రీయుత పింగళి లక్ష్మీకాంతకవిగారి
యువన్యాసము

ప్రాచీనకవుల ప్రశంస

మదరాసు, అక్టోబరు 26:—శ్రీయుత పింగళి లక్ష్మీకాంతకవిగారు నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లి క్లబ్బి హిందూ హైస్కూలు విద్యార్థుల ఆంధ్రసారస్వత సమాజమునందు ప్రాచీనాంధ్రకవిత్వచరిత్రను గురించి ఉపన్యసించుచు, సింహాసనాధిపతియై తెలుగుకవిత్వ పరిణామమును, వాని ప్రత్యేకస్వభావమును వివరించిరి. హిందూ హైస్కూలులో ప్రధానాంధ్రపండితులగు భాష్యాకాచార్యులుగారు, అధ్యక్షత వహించిరి.

ఉపన్యాసముల తమ గల 40 నిమిషాల వ్యవధిలో దిక్పాత్రముగ ముఖ్యవిషయముల వివరించుచు, సముద్రమునకు వలెనే, భాషావర్ణమునకుగూడ, మేరలేర్పరచి, విభజింప వీలులేదనియు, భాషాపరిణామము మొదటినుండియు ఒకే ప్రవాహముగ నున్నదనియు, అట్టిదానిని ప్రాచీనాధునికాదికాలనిర్ణయములతో విభజింప వీలులేదనియు నుడివీరి. అయినను వస్తువుల భాగ్యము నన్నయభట్టుతో ప్రారంభమై ప్రబంధకవులవరకును గల కాలమును ప్రాచీనకవులయు గనుగ పరిగణింపవచ్చుననియు నుడివీరి. ప్రబంధకవులకాలమువరకు నిది వ్యాపించెను. ప్రాచీనకవులచనలు, పురాణము (2) ఇతిహాసము (8) కావ్యములని మూడుతరగతులుగ విభజింపబడెను. ఇవి ఒకదానికొకటి సంబంధములేని స్వతంత్రస్థితిగలవు గావు చేర్యురగా వానిగుణములనిర్వచించి పేర్కొనుటగూడ కష్టము. విషయమును గాంచినయెడల, పురాణములయందును ఇతిహాసములందును కావ్యములందునుగూడ ఒకే గాన్పించునకాని వస్తువుల భాగ్యము మూలము గను, వానిగుణములబట్టి, ప్రత్యేకలక్షణముల కొన్నిటి పేర్కొనవచ్చును. ఉదాహరణకొరకు పురాణములకొనినయెడల, అందు అధిదైవతాంశములగుంచి నిర్ణయపడెనని చెప్పుచున్నాను. అదేవిధముగ, ఇతిహాసములందు, సోతాంశములును, కావ్యములందు, రసప్రధానముగాగల వృత్తాంశమును అధికముగనుండునని చెప్పవచ్చును. ఈ మూడుతరగతుల రస ఒకేవిషయమునుగురించి బోధించును. భిన్న విషయములగురించి బోధించునాయని యడుగునెడల ఒకేవిషయమును బోధించుననియే చెప్పవలసియుండును. వేదములాగా మనకావ్యములవరకు అన్ని గ్రంథములయందును ధర్మప్రతిపాదన మేవిషయము. ధర్మవిహ్నుగురవల మనగా బ్రహ్మమునందు లేవు. అదియే మనవాక్యముయొక్క, ప్రత్యేకసాంప్రదాయము అనినడువుచు సుపన్యాసములు పురాణేతిహాసకావ్యములు, వేదప్రతిపాదితమును ధర్మమునే, చేర్యురవగుతులుగ ప్రజాభాషాకళ్యణమునకు బోధించుట కేలులప్రయత్నించుచున్నవియును వివరించిరి. “ధర్మము” అనగా సేమియును విషయమునుగురించి యుపన్యాసములు ప్రసంగించుచు, హితప్రాప్తికి, అహితనిర్వృత్తికి సాధకమైనదే ధర్మమనినవివీరి. ఇవి సంస్కృతవాక్యమునకు ఆంధ్రవాక్యమునకును గన్పించు సామాన్యలక్షణములు.

తెలుగులోనికి వచ్చునప్పటికి నునవాగు వేదములపరివర్తనచేయుట దుస్సాధ్యమనివిషయ మగుటచే పురాణేతిహాసముల పరివర్తనప్రారంభించిరి. నున కిప్పుడు తెలిసినంతవరకు, అట్టి పరివర్తనమును ప్రారంభించినది నన్నయభట్టు. ఆంధ్రమున పురాణపరివర్తనము కంటే, ఇతిహాసపరివర్తనమే ముందు ప్రారంభమైనది పంచమవేద మని ప్రసిద్ధిపొందిన భారతము పరివర్తనపడినవిష్కట దానిని బాచి తెలుగు కవులు, పురాణపరివర్తనమును, కావ్యరచనమును ప్రారంభించిరి. తెలుగున గల పురాణాదిహాసములు సంస్కృతమునకుండి పరివర్తనములైనను, కావ్యములపరివర్తనము మాత్రము చాల తక్కువ.

ఇక నీ కవులు ఎట్టి కత్తి ప్రభావ సంపన్నులు అను విషయమును గురించి ఉపన్యాసములు ప్రసంగించుచు కవులు యెగుల లగు భావము ఒక్క సంస్కృతవిజ్ఞానమునందు తప్ప ప్రపంచమును మరియే ఇతరదేశమునందును గమనింప దని నుడివీరి. ప్రాచీనకామున మన కవులు యెగులనంటివారు. వారు మొదట యెగులసాధన మొనర్చి, పరిపక్వవేద సందిగమిట్లు గ్రంథముల వచించిరి. కవిత్వముననది, కొప్పు సంస్కారముగల వారికి మాత్రమే నాధ్యమనది. ప్రతివారికిని సులభముగ సాధ్యమగునదిగాదు. అందుకు ప్రతిభ (ఇజ్జతా) వ్యక్తిత్వ (కల్పరు) అభ్యాసము (ప్రాక్టీస్) ఈ మూడున అనుసరము. ప్రతిభయున్నను, కేవలము రచించిన గ్రంథముల వదిలి, మృదయపరిపక్వము గాంచుచి, అది రాజింపజాలదు. పెద్దలచే రచింపబడిన గ్రంథపఠనమును, నిరంతరభ్యాసమును గావించి, పూర్వ కవులందరును కేకప్రభావముల నాధించి విష్కట గ్రంథరచనమును పూనుకొనినవారు. తిక్కన సోమయాజిని

మీ కొడుకు

పిల్లలు

వేచియున్నాడు

బిడ్డలులేని తల్లి ఆలోచనలు, ఎవరు చెప్పలేక. ఆమె జీవితమంతయు వినారగ్రస్తమైనది. జీవితాభిలీతమును పొందుటకు నామె తిరస్కరింపబడినది. రాత్రి పగలు తన కర్మమును తిట్టుకొనుచు, ఆరోగ్యవంతులైన బిడ్డలను కని వల్లుచూచి అనూయనొందుచున్నది.

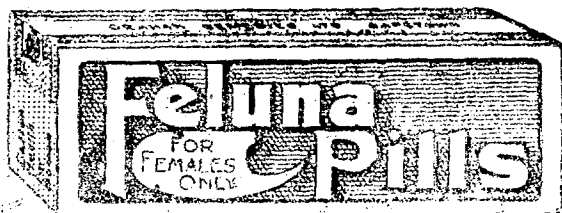
అట్టి స్త్రీలకు ఆశంకల్పించుటకు ఫెలూనాను తోడైచ్చితిమి. సాధారణముగా బిడ్డలు కలుగకపోవుట వల్ల ఆనలు గొడ్డురాలని, చెప్పవీలులేదని వైద్యుల నిశ్చయమే అధారము. అయితే కొన్ని కేసులు కావచ్చుకాని, అన్నిటి అలా అని చెప్పవీలులేదు. అవయవముల బలహీనతవల్ల యిట్టిది ఏర్పడును.

స్త్రీల కేర్పరచిన ఫెలూనా మాత్రము మర్యాదయున

ములను కుట్రపరచి, విద్యుత్ కర్మగుల పరిగా నిర్వర్తించుటవచ్చును. అప్పుడు ప్రకృతిసహాయమున ఆశయము లీడేరగలవు.

ఫెలూనా మాత్రము ఆరోగ్యమును సరిచేయవచ్చును. గర్భధారణమునకు తగియుండునట్లు నర్మగలదు. మాతృత్వమును సాంధ్యులకు ఆర్జితకలది యగును.

బిడ్డలు లేనివారలలో మీరొకరారా? మీకట్లుండుటకు కొన్ని కారణములు కలవు. ఫెలూనా మీకు సాయపడనిదిను.

ఎట్టివి పెట్టెలలో కెమిస్టులందరికీగూడ, ఇండియా, బర్మా, సిలీనునందలకును వారకును. ఖల సీసా 1-కి రు. 2-4-0. వివరములకు ప్రతినిధి, రిప్రెజెంటేటివ్ హౌస్ బాక్సు 760 బొంబాయి అని వ్రాయుము.

ఏజెంట్లు మెసర్స్ బాబా అంకు కో, మద్రాసు.

ఫెలూనా మాత్రము వ్యతిరేకముగా మేదియు నీచును. వాటి నుపయోగించిన ప్రకృతి సాయపడును. అందు జంతుక్రావ్యసంబంధమైన వస్తువులు ఏవియు లేరవు. తయారయింపకు చేతులతో నుబరచు.

గ్రహామే రెమిడిస్ లిమిటెడు, కేంబ్రీజు, యస్. ఏ. వారిచే తయారైనది.

టి మహాభావుడు గూడ, తాను ఎన్నియో వత్సరములు ప్రపంచవ్యాపారము సరిపెరించి, విశేష విజ్ఞానమును సంపాదించి నయునున్నాడని భారతమును తే ను ను భావించుచు వ్రాయ బూనుకొనెనే గాని అంతవరకు పూనుకొనలేదు.

అంతయుగాక, పూర్వకవులు, గ్రంథరచనను ప్రారంభించినపుడు దీక్షబూని, తత్కార్యము నొనర్చెదమారు. అది కత్తి సంపన్నుల లక్షణము. బమ్మెరపోతన, తిక్కన సోమయాజులును, ఆలూనే మరి ఇతరకవులు, ఒక్కొక్క మహాయజ్ఞవిధిని దీక్షబూని, గ్రంథరచనను ప్రారంభించి కొనసాగించెను. ఈ విధముగా, పురాణేతిహాసముల పరివర్తనము 11 వ శతాబ్దమున ప్రారంభమై 15 వ శతాబ్దము వరకు సాగెను. ఈ కాలమును, తెలుగు భాషాచారిత్రమున పురాణయుగ మని చెప్పవచ్చును. పిమ్మట శ్రీనాథునితో పురాణపరివర్తనము, ఇంచుమించు ముగిసిగదని చెప్పవచ్చును. అప్పటి నుండియు కావ్యరచనను ప్రారంభమైనది. శ్రీనాథుడు, సంస్కృతములోని, వైషణ్యమును తెలిసింపెను. ఇది, తెలుగు భాషలో కావ్యరచనను ప్రారంభమని చెప్పవచ్చును. ఈ గ్రంథమును మారువరకి, తెలుగు ప్రజలకు, కావ్యములయందొకవిధమున ప్రసాదము (ఇంటలెన్స్) గలిగెను. ఇక తెలుగు కవులు కావ్యములు వ్రాయుటకు బూనుకొనిరి. తెలుగు కావ్యరచనము చాలవరకు స్వతంత్రమే గాని, పురాణేతిహాసములవలె పూర్తిగా పరివర్తనములు గాదు. తెలుగుకవు లప్పుడు పురాణేతిహాసములయందలి చిన్న చిన్న కథలను దీసికొని, వానిని పెంచి విస్తరించి వ్రాయు గడగిరి. ఇట్టి కవులలో శ్రీనాథుని కి

మిక్కిలి సన్నిహితుడు పిల్లలనుగ్రహింపవల్సివచ్చెదను. ఇతను శృంగార కావంతలమును సృష్టించెను. ఇట్టికావ్యములు, దృశ్యములనియు, శ్రవ్యములనియు రెండు తరగతులుగ విభజింపవచ్చును. అందు మొదటివి నాటకములు శ్రవ్య కావములు, తెలుగులో ప్రబంధములని నడున దొడిగిరి. తెలుగు కవిత్వముయొక్క ప్రత్యేకలక్షణమును, ఈ ప్రబంధముల రూపముననే వ్యక్తమైనది. ప్రబంధలక్షణములు 15 శతాబ్దమున క్రొత్తకల్పితమి. శ్రీనాథునకు పూర్వముగూడ ఎక్రాప్రగడ నాచన సోమయాజు మొదలగువారు రచించిన పురాణముల యందు గూడ కొన్ని భాగములలో నీ ప్రబంధలక్షణములు గమనించును. అయినను అవి స్వల్పము లగుటచే, వానిని ప్రబంధములలోనికి తెచ్చుటకు వీలులేదు. ప్రబంధయుగము శ్రీనాథునితో ప్రారంభమై నునచరిత్ర గ్రంథకర్తయు అల్లసాని పెద్దన్న కాలమున మిక్కిలి విజృంభించెను. పిమ్మట నింకను అనేకులు బయలుదేరి ప్రబంధముల రచించిరి. దీనితో ప్రాచీన కవిత్వయుగము ముగిసినది. ఇప్పటి కవిత్వముయొక్క రూపమును, ముందు ఏర్పడిన పరిణామించునదియును చెప్పట కష్టమనియు నుడివీరి.

ఉపన్యాసములకు కృతజ్ఞతా నందనములతో సభ్యముగ నెను.

YOUR EYE

DOES IT TROUBLE YOU? If so Try Seller's Lorus Honey, the safest, sure and most highly praised Nature's cure for Eye-diseases. Cure-even Cataract Literature free. SPENCER & Co. Ltd., Madras.

వాతావరణ స్థితి

1929 సం॥ అక్టోబరునెల 25-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యస్థానములు	అక్టోబరునెల 24 గంటలలో	అక్టోబరునెల 24 గంటలలో	అక్టోబరునెల 24 గంటలలో	అక్టోబరునెల 1-వ తేదినండి	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కలిగియు
గోపాల్ పూర్	87	70	...	25.7	+ 18.5
విశాఖపట్టణము	85	78	...	10.1	+ 4.5
కాకినాడ	85	71	...	7.0	+ 0.8
మచిలీపట్టణము	86	72	...	4.8	+ 1.8
కర్నూలు	91	71	...	3.5	+ 0.4
బళ్లారి	90	70	0.1	5.5	+ 2.1
అనంతపురం	2.5	+ 0.8
కడప	85	72	...	3.1	+ 1.1
నెల్లూరు	80	78	0.1	5.9	+ 0.6
మద్రాసు	89	74	0.8	1.8	+ 7.0
కడపూరు	87	75	0.9	3.4	+ 5.9
వెల్లూరు	89	71	0.1	4.7	+ 0.6
సేలము	91	78	0.1	2.9	+ 2.9
కోయంబతూరు	87	69	1.0	3.3	+ 2.1
తిరుచనాపల్లి	92	75	+	8.3	+ 2.8
నాగపట్టణము	87	76	0.1	2.8	+ 4.7
మధుర	92	76	0.1	5.4	+ 0.7
పాంబన్	87	76	0.2	2.1	+ 5.0
పాలంకోట	0.6	3.0	+ 2.7
తిరువేండ్రము	82	77	0.8	8.1	+ 0.6
కొచ్చిన్	85	76	2.8	19.3	+ 8.2
కాలికట్టు	92	77	...	7.3	+ 1.7
మంగళూరు	89	75	+	16.2	+ 9.7
తెలంగాణ	85	66	0.1	4.8	+ 0.4
మేర్కార	79	64	+	7.0	+ 0.5
కొడైకనాథ్	64	52	0.7	5.7	+ 2.6
కూనూర్	69	58	1.6	9.4	+ 2.6

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది.

ఉష్ణోగ్రత:—బళ్లారిలో 0.1" వర్షించెను. ముంబు పల చగానున్నది. కడపలో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:—కడపూరులో 0.9" మద్రాసులో 0.3 నెల్లూరులో 0.1 వర్షించెను. కడపూరులో ముంబు దట్టముగా నున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,
హోం రూల్ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

దగ్గులకు, నరములబలహీనమగునకు,

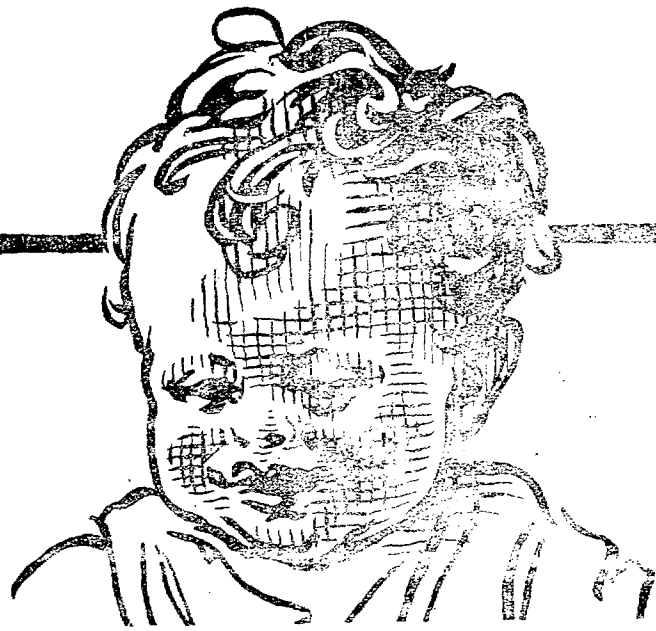
నిక్కాకకు, అద్భుత నివారిణి

తిరువత్తేలి జిల్లా కృష్ణాపుర నివాసియు ప్రస్తుతం ఎ స్కూలు రెవెన్యూ క్రాసింగున కాదుటనున్న "ప్రాన్ షెక్ట్ కాటేజి" నందున స్వామి పండిత యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి వద్ద చికిత్స నొందిరి. గత 2 వత్సరముల నుంచి నరముల బలహీనత చే తను, దగ్గుచేతను, నిక్కాకచేతను బాధపడుచుంటిని. ఆయుర్వేద వైద్యులు, ఇంగ్లీషు వైద్యులవద్ద చికిత్స పొందితిని. కాని లాభము లేకపోయెను. చిట్టచివరకు స్వామి పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి వద్ద చేరితిని. 2 నెలలు చికిత్స పొందితిని వారి మందులవల్ల నాకు త్వరలో నుగిమిచ్చెను. వారి చికిత్స లోనున్న సమయమున తేరికమునందు మర్మావయముల వద్ద వాపుకనిపించెను. నేను వారికి 10 రోజులవరకు చెప్పి సాహసించ లేదు. రోజురోజును వాపు హెచ్చిపోయెను. అప్పుడు స్వామి దీకి ఆసంగతి చెప్పితిని. 5 రోజులలో దానిని నయమొనర్చిరి. వారి సహాయ ముపేక్షించిన వారలను స్వామికి శిష్యులగు చే యుటకు సందేహించెడి వాడను కాను. ఇతనుగల్గిన నయముకా నని మాడ వీరివల్ల నయమగును.

రోగులయెడ చాల దయతో వర్తించు.

వి. వి. కృష్ణారావు.

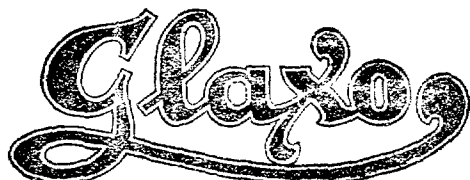
జటపోలు రాహునారి అబ్దుడు.

అద్భుతమైన రోజు.

మీ బిడ్డ పుట్టినరోజు చాల అద్భుతమైనది. ఎవరు చెప్పగలరు? పెద్దవాడై, బలాధ్యుడైన యెడల, అందరిని మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో, గర్వముతో వానిని పరికింపనెంతయు, అప్పుడు గదా మీరు మీ పేరు, ప్రఖ్యాతలు చిరస్థాయిగా నుండగలదని నమ్మగలరు.

మీరే తెలివిగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు గ్లాక్సో నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము లయిదింటిలో వాడ బడుచున్నది యిది మాత్రమే.

గ్లాక్సో, ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థము
గలిగిన సాలాహిత్యము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరేటు చేయబడినది.)
తపాలపెట్టె నెం. 40 మదరాసు.

7306

గోషెన్ ప్రభువుగారు

మద్రాసు గవర్నరుగారి తండ్రి

మద్రాసు, అక్టోబరు 26:—నిన్న గోషెన్ ప్రభుగారికి మద్రాసు గవర్నరుగారు ఈ క్రిందివిధమున తండ్రివారినంపిరి.

మద్రాసు ప్రభుత్వము, ప్రజలతరపున మీరు ఇంగ్లాండు న కేసుతీసి మీకును మీసతీమణికిని మా ఆశీర్వాదముల నెఱపిం గించుచున్నాము.

గోషెన్ గారి ప్రత్యుత్తరము

గోషెన్ ప్రభువుగారి కీక్రింది ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి. మీ ఆశీర్వాదములకు నేను నాసతీమణియును ఎంతయు కృతజ్ఞులము. మేము కడుంగడు విచారముతో భారతదేశమును విడచుచున్నాము. మీరును, మీ ప్రభుత్వమును ప్రజలను కాంతియు, నభివృద్ధియు పొందెదరుగాక యని మేము కోరుచున్నాము.

(అ. ప్రె.)

— ఆర్ 101 విమానములో ఏదో ఇంజను కొంచెము మర మ్మనుకునచ్చుటచే ప్రస్తుతము విమానము పయనమునయదు.

పులిసిన పదార్థము

తొలగించుటకు

నేక ఉపాయము ఏమి లేదు. ఒక చెంచెడు "బై సురే టెడ్ మెగ్నీషియా" 'Bisurated' Magnesia ను గ్లాస్ దున్నీళ్లలో వేసికొని త్రాగుడు. కడుపులో చేరిన అపానవా యువులు, పులిసిన పదార్థములు వెంటనే నయమొనర్చును, నేరబాధ ఏమియు నుండదు. 'Bisurated' Magnesia బై సురే టెడ్ మెగ్నీషియా పొట్లమునొకటి తేప్పించుకొని అన్నీర్చి అనేది మీదగ్గరకు గాఢండ్ల ప్రారవోలుడు.

తైమ్స్, ఈవినింగున్యూస్

పత్రికలపై దావా

ఆగాఖాను, వారి ప్రేయసి బామ్మను ప్రకటించి నందులకు

బొంబాయి, అక్టోబరు 25:—పార్లమెంట్ నగరమున నొక పూటకూలింటిలో ఆగాఖానుగారును, వారిని పెండ్లిచేసికొ నగలదని ప్రచురింపబడిన యువతియు, సారా సీసాలీసు, సారా రాగ్నాసుతోను ఒక బల్ల వద్ద కూర్చొనియున్నట్లు ప్రకటించినందులకై భోజనము మహమ్మదీయశాఖకు జెందిన గులామ్ హుస్సేన్ క్ జాన్ మ హమ్మద్ గా రు తైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా విసి నెన్ మేనేజరును స్మిత్ గారివెను ఈవినింగు న్యూస్ సంపాదకుడగు ప్రాన్ సిస్ లోగారిమీదను 298 ఐ. పి. సి. ప్రకారము కంప్లెయింటుచేసిరి. ఈ సెక్షను మతాభిప్రాయములకు భంగముకలుగజేయుట కుద్దేశంపబడినది. ఆగాఖాను కోజా మహమ్మదీయశాఖకు మతగురువుగనుక నిజ్జీ చిత్రపటమును ప్రకటించుట తను. మతాభిప్రాయములకు భంగ ముకలిగించుచున్నదని కంప్లెయింటులోకలదు. స్మిత్, ప్రాన్సిస్ లోగారికి నోటీసులు జారీచేయించవలసినదని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను. (ప్రే. ప్రె.)

3

బొంబాయి జ్యూయలరీ మార్కెట్,

94 చేపాబజార్లోడ్డు, సాపుకారు కేట, మదరాసు.

మద్రాసు యూనివర్సిటీ కమిషను

ప్రాధాన్యము కాల్చేటగూర్చి రిపోర్టు

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధింపబడిన ప్రాధాన్యము కాల్చేటగూర్చి విశ్వవిద్యాలయ కమిషనువారు యాక్రిందివిధమున రిపోర్టు గావించియున్నారు:—

కోయంబత్తూరు వ్యవసాయకళాశాల

ఈ కళాశాలను తనిఖీగావించుటకు యాక్రింది సభ్యులు గల ప్రత్యేక కమిషను నియమింపబడినది:—డా॥ వెన్కటేశ్వరం, సి. కోల్చాను (చైర్మను), డా॥ ఎన్. కుంజసుమిత్ర, ఐ. రామసుమిత్త, వి. కృష్ణమూర్తి గారు 1928 నవంబరు 15, 16, తేదీలలో కళాశాలను తనిఖీ చేయబడినది. 1927 లో కళాశాలయందలి బోధనాశాఖయనూ, పరిశోధనాశాఖయనూ, వేరు చేయబడుటగూర్చి కమిషనువారు రిపోర్టు గావించుచు, యీ రెండు శాఖలును అట్లు వేరు చేయబడగూడదనియు, రెంటికీని అనోన్య న్యసంబంధము బహుళపరచుటచేసినయు, సిఫార్సుగావించుచున్నారు.

తిరువేండ్రం ట్రేడింగు కాలేజీ

పాఠ్యపుస్తకానియనూ, మహమ్మదు సుల్తాను మోహియుద్దిన్ గార్లతోగూడిన యొక ప్రత్యేకకమిషనుచే 1928 డిసెంబరు 4, 5, తేదీలలో తనిఖీ చేయబడినది.

కమిషనువారి సిఫార్సులలో యాక్రింది విషయములు:—త్రేయినింగు కాలేజీకి ప్రత్యేకముగా నొక విద్యా ప్రణాళికను ప్రిన్సిపాలు నియమింపబడవలెను. నీనియరు లెక్చరరునకును జూనియరు లెక్చరరునకును వేతనమును భేదముండగూడదు. జూనియరు లెక్చరరు వేతన మెక్కువ చేయబడవలెను. హాస్టలులో విద్యార్థులకొరకొక ప్రత్యేక రీడింగురూము యేర్పాటు చేయబడవలెను.

లాకాలేజీ

శ్రీయుతులు టి. ఆర్. వెంకటరామశాస్త్రి (చైర్మను), డి॥బి॥ టి. రంగాచారి, గా॥ డా॥ న్యా. కె. కె. పాండవ, కె. వి. కృష్ణస్వామయ్య, ఎం. రత్నస్వామి గార్లతోగూడిన ప్రత్యేకకమిషను 1929 జనవరి 21, 22, తేదీలలో కాలేజీని తనిఖీ గావించిరి.

ఈకాలేజీకి సిరీసుగా నొక ప్రిన్సిపాలు, యిద్దరు షేపు లెక్చరర్లు, నియమింపబడవలెననియు, కాలేజీ న్యసంబంధమును నిర్వహించుట కొక కాన్సిలు యేర్పాటుచేయబడవలెననియు, కమిషను వారు సిఫార్సుచేయుచున్నారు.

ఈమూడు ప్రాధాన్యములు కాల్చేటను ఉండుటవలన ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయమునకు సరిహద్దులకు వెలుపల నిలిచి విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపింపబడుటకు అటంకముండదు. మద్రాసు రాజధాని చేత ప్రభుత్వము క్రిందనున్నంతకాలము, కోయంబత్తూరు వ్యవసాయకళాశాల మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకే అనుబంధింపబడి రాజధాని కంతుకు ఉపయోగపడుచుండును.

న్యాయశాస్త్రవిద్య

న్యాయశాస్త్రవిద్యకొరకు మరియొక నూతన విశ్వవిద్యాలయమును లేదు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ధికారము క్రింద నున్న లాకాలేజీలు రెండును యీరాజధానిలో న్యాయశాస్త్ర విద్యాసంరక్షములకు చాలియున్నవి.

పూర్వమునకు పట్టు యిన్స్టిట్యూషన్లుగానుండిన గ్రెగ్గారు యొక నెక్కువ లాకాలేజీలు స్థాపింపబడవలెనని సిఫార్సుగావించియుండిరి గాని, వారిసిఫార్సు ప్రోసీవేయబడినది. ఇంతవరకు మరియొక కాలేజీ యేదియును ప్రభుత్వమువారిచేగాని యితర ప్రైవేటు యేజీస్సీచేగాని, స్థాపింపబడలేదు. విశ్వవిద్యాలయముతో అనుబంధింపబడుటకు క్రొత్తకాలేజీలు స్థాపింపబడు అవకాశము గాన్పించదు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయముక్రింద న్యాయశాస్త్రవిద్యకును పరిశోధనకును ప్రస్తుతయేర్పాటు రాజధానియొక్క ప్రస్తుతావసరములకు చాలియున్నది.

ఇండియన్ బార్ కాన్సిలు చట్టములన ప్రతిరాష్ట్రము యొక్క హైకోర్టునకు ఒక బార్ కాన్సిలు యేర్పడియున్నది. న్యాయశాస్త్రవిద్యకు తగిన సౌకర్యముల నొసగుటకును, పరిశోధన జరుపుటకును హైకోర్టు అడ్వోకేట్లను చేర్చుకొనుటకు నిబంధనలను గావించుటకును, బార్ కాన్సిల్లకు ఆధికార మొసగుటయున్నది. అట్టి సౌకర్యము లేర్పాటు చేయబడినప్పుడు, న్యాయవాదవృత్తికి యోగ్యతను సంపాదించుటకు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క లాజిగ్రీవి అవకాశ మిచ్చుచున్నది, అనేకమంది విద్యార్థులు ప్రస్తుత లాకాలేజీలను విడిచిపెట్టవచ్చును.

అడ్వోకేట్లను చేర్చుకొనుటకు నిబంధనలు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క లాజిగ్రీవి ఆంగీకరించుచున్నవి. అలాగే బాదు, కలకత్తా, బొంబాయి, విశ్వవిద్యాలయముల యొక్క డిగ్రీలు కూడ మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

డిగ్రీలతో సమానముగా ఆంగీకరింపబడినవి. మరియొక క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయముయొక్క డిగ్రీ మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము యొక్క డిగ్రీతో సమానముగా ఆంగీకరింపబడిన నేగాని ప్రయోజనముండదు.

ఈ రాజధానియందు న్యాయవాదవృత్తికి సంబంధించిన వారిలో నెక్కువ మంది మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ పట్టాబ్రుతేయగుట బట్టి వారిలో కొంత యొక మత్వ బల మేర్పడియున్నది. వాగుదానిని కాపాడుకొన గోరెదను.

లాకాలేజీలు రెండును మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకే అనుబంధింపబడియుండుటచేత మద్రాసులాకాలేజీలో చేర్చుకోబడజాలని విద్యార్థులు క్రిందఁబడిన కాలేజీకి బోవచ్చును. విద్యార్థుల కది సదుపాయ కరముగా నున్నది.

న్యాయశాస్త్ర విద్యకు ప్రస్తుత యేర్పాటు చాలియున్నదనియే మా యభిప్రాయము. బార్ కాన్సిలుకుగూడ న్యాయ శాస్త్ర విద్యకు నూతన యేర్పాటు లేవనియు గావించు సభికారమును పొందియున్నది. కాబట్టి న్యాయశాస్త్రవిద్య కొరకు మరియొక నూతన విశ్వవిద్యాలయము అవసరమని కమిషనువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

శ్రీయుతుల ఎం. రత్నస్వామిగారు యాక్రింది యభిప్రాయమును ప్రత్యేకముగా యిచ్చుచున్నారు:—మైనూరు విశ్వవిద్యాలయము గాని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము గాని, లాజిగ్రీవుల ప్రత్యేకముగా నేర్పరచుకొన గోరవచ్చును మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము అందు కాటంకముగా నుండగూడదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు ప్రతినిధులు

తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభలు

తిరువూరు

బాపయ్యగారు యిట్లు తిలవార్త నంపుచున్నారు:—జరుగనున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకుగాను తిరువూరు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘసభ 81 వ తేదీన 12 గంటలపాటు జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

నందిగామ తాలూకా

ఎస్. అప్పారావుగారు యిట్లు తిలవార్త నంపుచున్నారు:—

నందిగామ తాలూకానుండి ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ జగ్గయ్యపేటలో ముసాఫరు బంగాళాలో 80 వ తేదీన 8 గంటలకు జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

గన్నవరం తాలూకా

కుటుంబ సభ్యులారావుగారు యిట్లు తిలవార్త నంపుచున్నారు:—జరుగనున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు 80 వ తేదీన 8 గంటలకు ముసాఫరు బంగాళాలో తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

బెజవాడ తాలూకా

పి. ఎ. వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇట్లు తిలవార్త నంపుచున్నారు:—జరుగనున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు 80 వ తేదీన 8 గంటలకు పడమటలంకలో బెజవాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

నూజివీడు తాలూకా

పి. ఎ. అబ్బాసాలీగారు యిట్లు తిలవార్త నంపుచున్నారు:—ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకుగాను నూజివీడు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ 80 వ తేదీన 8 గంటల నూజివీడు పురమండలమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

సర్వవత్తి సమావేశ రిపోర్టు

నైహూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు ప్లాంట్లను, బందరు కాంగ్రెస్ ఆఫీసులోను విక్రయముగాను సిద్ధముగా నున్నది. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును.

వెల 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

మద్రాసు స్కూలు ఆఫ్ ఆర్ట్స్

ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము

మద్రాసు స్కూలు ఆఫ్ ఆర్ట్స్ యొక్క రెండు శాఖలును, అనగా, చిత్రకళాశాఖయనూ, చేతిపనుల శాఖయనూ, ప్రస్తుతరీతిగనే ప్రభుత్వము యొక్క అభివృద్ధి శాఖచే పరిపాలింపబడుటకు తీర్మానింపబడినది.

ఇదివరలో, ప్రభుత్వమువారు యీ విషయముగూర్చి యొక కమిటీ నియమించియుండిరి. ఈ కమిటీకి సి. డబ్ల్యు. ఇ. కాటన్ గారు చైర్మనుగా నియమింపబడిరి. ఈ కమిటీవారు సభ్యులయొక్క రెండుశాఖలును విభజింపబడి రెండు ప్రత్యేక విద్యాలయములుగా నేర్పరచబడుటకును, యీరెండు విద్యాలయములనుగూడ ప్రభుత్వముయొక్క విద్యాశాఖచే పరిపాలింపబడుటకును, సిఫార్సుగావించియుండిరి. ఈసిఫార్సులు ప్రభుత్వమువారియెదుట విచారణకు పెట్టబడినపుడు అభిప్రాయభేదము దయించెను. ఒకయభిప్రాయము, రెండు విద్యాలయములను ప్రభుత్వముయొక్క విద్యాశాఖచే పరిపాలింపబడుటకును, రెండవయభిప్రాయము, చిత్రకళాశాఖ మాత్రమే విద్యాశాఖచే పరిపాలింపబడుటకును అయియుండెను. ఇట్టిసందర్భములలో గవర్నరుగారు, చిత్రకళాశాఖ ప్రభుత్వముయొక్క విద్యాశాఖచే పరిపాలింపబడుటకును, చేతిపనులశాఖ ప్రభుత్వముయొక్క పరిశ్రమలశాఖచే పరిపాలింపబడుటకును, తీర్మానించిరి. కాని మరికొంతవారణ జరిగినపుడు, యీసమస్యను మరిల పరిష్కరించుటకు యాక్రింది సభ్యులు గల సమావేశము కలిపి జరుపబడుటకు తీర్మానింపబడినది:—గా॥ ఎం. ఆర్. నేతురత్నమయ్యగారు, (అభివృద్ధిశాఖమంత్రి) ఆర్. జి. గ్రీవు, (పబ్లిక్ ఇన్స్టిట్యూషన్ డైరెక్టరు), డి॥ బి॥ ఏ. అప్పారావుపిల్ల (పరిశ్రమల డైరెక్టరు), ఎస్. వి. రామమూర్తి (అభివృద్ధిశాఖ కార్యదర్శి), సి. డబ్ల్యు. ఇ. కాటన్ గారు.

పైన పేర్కొనబడినవారు నిన్నటి యుదయమున గవర్నరుగారి యధ్యక్షతన సమావేశమయి చాలసేపు చర్చించి స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్స్ యొక్క రెండుశాఖలునుగూడ అభివృద్ధి శాఖచే పరిపాలింప బడవలెనని తీర్మానించిరి.

బందరు సబు కోర్టులో

S. C. 115/29.

Between

వాది:—ఖాబా హుశేక్ సాహెబు.

And

ప్రతివాదులు:—1 సయ్యద్ బలూద్దీన్ బాషాఖాదర్ 2 సయ్యద్ బుర్హాన్ బాషాఖాదర్, 3 సయ్యద్ సాహెబు హుశేక్.

యీ నెంబరు 8 వ ప్రతివాదిపేర 1, 2 ప్రతివాదులు 10-7-26 న వ్రాయించియుచ్చిన ప్రాంతీ నోటును యీ నెంబరు వాది 15-6-29 తేదీన క్రమముయన ప్రతిఫలంకుట్రాన్సు ఫర్ పొంది పై నెంబర్ను దావావేయగా 1, 2 ప్రతివాదులకు యెన్ని పర్యాయములు సమములు చేయించిననూ పుచ్చుకొనక తప్పించుకొనుచున్నారు. తిరిగి సమములనిమిత్తం 1-11-29 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. కనుక, ఆరోజుకు సదరు కోర్టులో 10 ఘంటలకు హాజరయి ఆక్షేపణలు వున్నయెడల తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల యక్కుప్రాధిచేత డిక్రీ యిచ్చెదరని యిందుమాలంగా తెలుపడ మయినది.

కె. వి. కృష్ణారావు.

కౌములాక్రి

(విచిత్రకథ)

గంధకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మురా-శ్రీ. రాయసం వెంకటగిరిపుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువునంధ్యులు, పిల్లలు, యువకులు, ప్రతాపారవ్యవహారములు, గణాశీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష ముండచుండును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యము.

7, నెంబరు 22, చంద్రావతి.

గాంధీమహాత్ముడు

ప్రపంచమున ఆత్మశక్తి సంపన్నులలో నగ్రగణ్యుడు

రాజకీయ యాందోళకులలో నిర్మాణ విధాన నిరతుడు

బి.పి.పు., ప్రెజిడెంట్, బి. ఫి.పి.గారు వ్రాసిన యీ వ్యాసము సెర్పిలైటుప్రతిక వార్షికసంచికలో ప్రకటింపబడెను

ఇప్పుడు ప్రపంచమునందున్న వారిలో ప్రేమశక్తిని తేక ఆత్మశక్తిని ప్రకటించుటలో గాంధీమహాత్ముడు గ్రగణ్యుడు. భారతదేశమునందు గల కోట్లకొలది ప్రజలకు లాభకరములని తోచినచో నట్టి నూతన విషయములను వెంటనే తాను వారి ననుసరించుట తేచ్చుచుండును. ఇటీవల మహాత్ముడు ఆంధ్ర దేశమున సంచారముచేయుచుండగా అపక్యాహారము చాల శ్రేష్టమైనదని యొకరు తెలిపిరి. మహాత్ముడు వెంటనే దానిని పరీక్షింప వారంభించి దానిని గూర్చి తన పత్రికలోగూడ ప్రకటించెను. తనపద్ధతిని కొనసాగించుటలో తన సౌఖ్యముగూడ నితడు పరిత్యజించు ఈ అపక్యాహారపరీక్షలో మొదటి నెలలోనే 5 పానులు తగ్గిపోయెను. సహజముగా దుర్బలకరీడుడగు మహాత్ముడు కిది గొప్పసప్తమే యగును. మహాత్ముడు చూపుచున్న స్వార్థత్యాగము వలననే ఆతని ప్రేమశక్తి విడితయగుచున్నది. ఈ విషయమున నితనికి సాటియగువా రెవరును కనబడరు.

గాంధీగారి పద్ధతులను భారతదేశమునం దధికసంఖ్యాకులను ప్రజలనుసరించుచున్నారు. మహాత్ముని శిష్యులసంఖ్య దిన దినాభివృద్ధి నొందుచున్నది. మహాత్ముడు ప్రతి విషయమును చాల శ్రద్ధగా పరీక్షించును. తనకు సరియని తోచినచో పాశ్చాత్య పద్ధతులను గూడ నవలంబించును. వ్యవసాయవిషయము నందు తన ఆశ్రమమున మహాత్ముడు పాశ్చాత్యపద్ధతినే అవలంబించెను. భారతీయ ప్రాచీనపద్ధతు లన్నిటినిగూడ పరీక్షించుచునే యుండును. సానుభూతిగల పరీక్షకుని తేక అభ్యాసకుని దృక్పథమునందుండియే మహాత్ముడు భారతీయజీవితమును పరికించుచుండును. ప్రాచీనాచారము వలన నన్నిటిని ఆంధ్రప్రాయముగా ననుసరింపబడు వానిలో హానికరములను వానిని నిశ్శంకముగా పరిత్యజించును. భారతీయల అభివృద్ధినిగూర్చియే నిరంతరమును చింతించుచును ధ్యానించుచు నుండును.

నిర్మాణయత్నమును రాజకీయాందోళనము

మహాత్ముని రాజకీయాందోళనమునందు ప్రధానమైనది నిర్మాణముగాని నిర్మూలనము కాదు. ప్రాణహింసకు మహాత్ముడెంతమాత్రము సంగీకరింపడు. నూతన భారత నిర్మాణమే మహాత్ముని ఆశయము. అందులకు నిరోధములనువాని నతడు నడలడు. తనపట్ల ప్రజలకుగల నమ్మకమే తనకు ప్రధాన బలమని మహాత్ముడు డేరును. అతడిని దేశమునం దంతటను సంచారము చేయుచుండిననే గాని ప్రజలతని పద్ధతులను కొనసాగింపరు. మహాత్ముని ఆభిప్రాయమును వారు సరిగా గ్రహించుటకుగూడ సత్తెట్ల లగుదురు.

కావున మహాత్ముడు నిరంతరమును రైల్వేలో మూడవ తరగతి బండ్లలోనే సంచారము చేయుచుండును. కావున స్త్రీ బాల వృద్ధు లందఱును సత్వమును మహాత్మునివలన గ్రహించుచుండును. అతనికిగల వశీకరణ శక్తి మరెవ్వరికిని లేదు. భారతీయులభావము లతనికి తెలిసినంత బాగుగా మరెవ్వరికిని తెలియవు. అతడు జాతీయ నిర్మాత. దౌర్జన్యమునకు ప్రబలశత్రువు. అతడు ప్రవేశింపని విషయమేది యు నుండను. అతడు లోకోత్తరుడనియే భావింపవలయుండును.

ఇప్పుడు ప్రపంచమునందు రాజకీయాది ఆందోళనములను చేయువా రెందరోగలరగాని మహాత్మునివంటి విమలవర్తను లెవ్వరును కనబడరు. తన సమస్యలతో నాతడు తన్మయుడగుచుండును. అతడు కష్టములనుకలిగించి మిన్ని కుండువాడుకాదు. కష్టములను తొలగించుటకే అతడు ప్రయత్నించుచుండును. అతడు జేయు సూచనలు తొన్ని సమయములలో చాల గులభముగా కనబడును. గాన అతడు పిచ్చివాడని పాశ్చాత్యులందురు. గాని యిట్టిపాల్లువాటలకు మహాత్ముడు తెక్కచేయడు. అతడు తన పద్ధతులను దీక్షతో కొనసాగించుచుండును.

లోకగురువు

ప్రపంచమునందు మహాత్ముడు గొప్ప ఉపదేశకుడుగా నున్నాడు. ఇతని బోధనలు అతిశ్రేష్టములు. అతని నృక్పథము విశ్వవిస్తృతము. అతడు స్వదేశాభివృద్ధికొరకే పని చేయుచున్నాడు. అతని ఉపదేశములు ప్రపంచమున కంతటికిని

గూడ హితకరములే. అమెరికానా రిపుడు చాల శ్రద్ధ వహించుచున్నాడు. అమెరికాలో స్వరింపడుచున్న భారతీయుల పేర్లలో మహాత్ముని పేరే ప్రబలముగా నున్నది. అమెరికా వారు మహాత్ముని పద్ధతులను చాల శ్రద్ధగా గమనించుచున్నాడు.

మహాత్ముల బోధనలు స్వదేశమునందే యిముడక ప్రపంచమునం దంతటనుగూడ వ్యాపించును. అట్టి వారిలో మహాత్ముడొకడు. మహాత్మునిగూర్చి కల్పిత కథలే న్నియో బడులుదేరినను చాలమంది కథని నిజసితి తెలిసియే యున్నది. గొప్ప బోధకుడగుట కొకడొక కళాశాలలో సుపాధ్యాయుడుగానే యుండవలసిన అవసరము లేదనిగూడ మహాత్ముని జీవితమువలన స్పష్టమగుచున్నది.

జాతీయ వీరుడు

మహాత్ముని పలుకుబడి భారతదేశమున కొంతతృప్తినదను వదంతి నట్టి కల్లయని గత వత్సరమున కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభలో బాగుగా స్పష్టమైనది. ఇతర హతముల రహస్యములనుగూడ మహాత్ముడు బాగుగా గ్రహించి వాని సారమును మాత్రమే స్వీకరించుచుండును వానిని అనుసరించునకు గూడ గొనివచ్చుచుండును. అతడు గొప్ప ఉపదేశకుడుగా నుండినను నిరంతరమును విద్యార్థిగానే యుండును.

మహాత్ముని మహదాత్యయములన్నియు దీనివలన కొనసాగింపబడుచునే యుండునుగాన అతడు నిష్క్రమణి యను నమ్మక మతనినిగూర్చి యొక్కసారి వినినంతనేగూడ కలుగును. ప్రపంచమున సన్మాదమున చరింపగోరువారి కందరికిని మార్గదర్శియగుటకు మహాత్ముడు భారతదేశమున జన్మించుట మానవుల మహాభాగ్యము.

భారతయువకు లిప్పుడు ప్రపంచమునందితర దేశముల యువకులవలెనే యోచించుచున్నారు. కాని భారత దేశమునకు 6000 డేండ్ల ప్రాచీన జీవితానభవము మూలాధారముగా నున్నది.

గాంధీమహాత్ముడవతరించిన యీ శకమును భావికములలో జనించువారు భక్తిపురస్కరముగా స్వరింపగలుగుదురు. మహాత్ముని ఆశయములను గ్రహింపజాలనిచో నవ్యభారతాశయము లగ్రాహ్యములే యగును. ప్రస్తుతకాలమునందు భార

తీయులు మాత్రమే మహాత్ము పథకము గౌరవించుచున్నారు. కాని భావికాలమున ప్రపంచవాసు లందఱునుగూడ మహాత్ము నత్యధికముగా గౌరవింపగలుగుదురు.

ఆంధ్రయువజన మహాసభ

యువకులందఱును వచ్చి సభను జయప్రదముగా చేయవలెను

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని ప్రార్థన
విజయవాడ నుండి ఆంధ్ర యువజన మహాసభాహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత వి. వెంకటరావుగారు మాట్లాడుతూ నిచ్చుచున్నారు. నవంబరు మాసన తారీఖున జరుగు ఆంధ్ర యువజన మహాసభకు సుప్రసిద్ధ బొంబాయి యువజన మహా నాయకుడగు నారిమెట్ గారు అధ్యక్షత వహించ నంగీకరించి వారు గమక ఆంధ్ర యువకులును, యువతీమణులును సభికుడయి చేసి, యథాశక్తి సభ జయప్రదమునట్లు చేయుదురుగాక యని కోరుచున్నాను. దేశ శ్రేయమానకును ముఖ్యముగా యువజనుల శ్రేయమునకును ఉపాయముల నరయుటకు వారు యథాశక్తి కోడ్పడుదురుగాక. (తంతి)

మోహినీతైలము

5 తుం॥ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీలు, ఉద్యోగిగణులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. కుండరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగమరులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రనుజితునుగు సువాసన చెప్పు నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకునుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాను. చేయేల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

రు. 5-8-0

రు. 500 లు.

రు. 6-8-0

రు. 500 లు.

మా "ఉచిత భీమాపద్ధతి" లో విరిరువుగను సభ్యులు కానిచో కలహాగూడ ఇంపు గనమును తమసంసారములకు సమకూర్చుకొనియుండరు. కాన ప్రతివాడును నేడే దీనినిగల సభ్యుడై తమసంసారమునకు అండకలుగ చేసికొనుడు.

1. 18 మొదలు 55 సంవత్సరములవరకు ఆరోగ్యవంతులైరును చేరవచ్చును.
 2. సభ్యుడగుటకు ప్రవేశదుసుము రు 5-8-0 లు మాత్రమే.
 3. డాక్టరుపరీక్ష, వయస్సు నిర్ధారణలేదు.
 4. తోటి సభ్యుడు చనిపోయిన చెల్లింపవలసినది నెలకు ఒకరూపాయమాత్రమే. చావులు లేనిచో యేమియు చెల్లింపవచ్చురలేదు.
 5. ఇట్లు చెల్లింపవలసినది 12 సంవత్సరములు మాత్రమే.
- కమిషన్ కొరకు గాని లేక నెల శీతములకు గాని పనిచేయు తాలూకా యేజిట్టు కావలయును. ఇతర వివరములకు.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జెనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., మద్రాసు.
బ్రాంచి డిక్షనులు:—బెజవాడ, ఏలూరు, నెల్లూరు, కాళహస్తి, గుంటూరు, బళ్లారి, తాడిపత్రి, నంద్యాల, కావలి, నగయరా.

విదేశవార్తలు

ఫ్రెంచి మంత్రివర్గము

నూతన ఏర్పాటులు

(రూటరు)

పారిస్, అక్టో 26:—పారిసువార్త లిట్లు దెలుపుచున్నవి:—1924, 1925, 1926 లో మంత్రిగ నుండి నిరుదయమయిపోయిన గారిని పోషింపు పక్షమునకు ఆగ్రహములైన డెల్టాయరు గారిని మంత్రివర్గము నేర్పాటు చేయవలెనని ఫ్రెంచి ప్రెసిడెంటు డొమింగూగారు గోరిరి. శనివారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు డెల్టాయరుగారు తమ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరు.

ముసల్మానుల హక్కులు

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 26:—భారత ముసల్మానుల హక్కులను ఆశయములను గూర్చి బ్రిటిషు అధికారులకు దెలియజేయుటకు లండన్ లోయన్న అఖిలభారత ముసల్మాను కాన్ఫరెన్సుల సంఘమువారు తీర్మానించిరి. ఆగాఖునుగా రఫ్తఖులుగను, జాల్షికరల్లీ ఖానుగా రుపాధ్యక్షులుగను డాక్టరు సుహృవాద్ గారు కార్యదర్శిగను నియమింపబడిరి.

బ్రిటనులో వర్షము, వరద

[వైరెస్]

గుగ్నీ, అక్టోబరు 25:—నిన్న మధ్యాహ్నము బ్రిటనులో చాలవోల్ట్ గొప్ప వర్షముకురిచెను. వరదలు వీర్చడెను. దేశమంతయు తుపానుచుయమైనది. ఉత్తరవేల్పుదేశములో కాన్వే లోయలో ఉపగ్రహకరసుగు వరదలేర్పడినవి. పెక్కువందల ఎకరముల సాగునీల నీటిమయమైనది. స్వాపర్వతమీద కొట్టుకపోయెను. మెరిక్వాంటీ, లంకాపర్వతములపై పోవుటకు వీలులేకుండెను. చాలవరకు రోడ్లు మునిగిపోయినవి. గొట్టెలు మునిగిపోయినవి. సముద్రముకట్టలముగ నున్నది. విమానములు త్రోవలో పెనుగాలి పెదుర్కొన్నను సాగిపోవుచున్నవి.

బ్రిటిషు ఆర్థికపత్రము పన్నులను తగ్గించదు

(వైరెస్)

స్పీడకొగారి ప్రకటనము

గుగ్నీ, అక్టో 26:—స్పీడ్ లో కాట్లరు పీట్లు విందుసం దర్శమున స్పీడ్ గా రిట్లు దెలిపిరి:—రాబోవు ఆర్థికపత్రములో పన్నులను తగ్గించుటకు వీలు కన్పించదు. కాని ఇదివరకున్న పన్ను నాకు మరింత భారమును ఆవసరమైనగాని గల్పించును.

పైనికవ్యయమును తగ్గించవలెను

పైనిక వ్యయమును తగ్గింపవలెనని ప్రజలు గోరుచున్నారు. ఆవిషయమై ఆయుధములను, మందుగుండు సాముగిని తయారుచేయువారు ఇతర వర్తకములలో ప్రవేశించవలెను. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల నభివృద్ధి జేయగోరుచున్నారు. పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయు మార్గములనరయుట కొక విచారణ సంఘమును నియమించెదము. కొద్దిరోజులలోనే ప్రకటించెదము.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున దంతలను మోటారు పరిశ్రమను వ్యాపించ జేసి యభివృద్ధి జేయుటకు ప్రాధాన్యములు భీమాకం పెనీవారు ఇంగ్లండులో 1000000 పౌనులను పెట్టుబడి పెట్టనున్నారు. బ్రిటిషు మోటారుబండ్లను విస్తారముగ తయారుచేసి గుమతి జేసెదరు.

అయితే వారివద్ద యుండవచ్చు!

ఈ యిత్తడి, రాగిపాత్ర లన్నియు యింత ప్రకాశవంతముగా నుండుట చూడ ఆశ్చర్యముగా నున్నది. బ్రాసోతో శుభ్రపరచబడి యుండనోవు. ఎల్లప్పుడు బ్రాసోతో శుభ్రపరచు రోజు నేడే. వారములో పాత్ర లన్నిటిని శుభ్రచుపరచు ఒకరోజు ఏర్పాటు.

BRASSO

చేసుకొనుడు. పాత్ర లన్నియు శుభ్రముగా నుండును.

బ్రాసో టీన్ను నొకటిని నేడే కొనుడు. 1

RECKITT AND SONS, LTD., HULL AND LONDON, ENG.

ఇండియాలో కెల్ల నవీనపద్ధతుల ననుసరించినది

ప్రజలకు ఎక్కువ అనుకూలమైనది

డివిడెండు గ్యారంటీగా యివ్వగలపద్ధతి—క్రొత్తవిశేషము

ప్రతి 5 వత్సరములకు నూటికి రు. 15 చొప్పున ప్రీమియములు తగ్గించబడెను

కామన్ వెల్తు అన్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, పూనా సిటీ

అధ్యక్షుడు:—యస్. సి. కేల్కారు, బి.ఎ., ఎల్.ఎల్.బి., ఎమ్.ఎల్.ఎ., ఎడిటర్: “కేసరి.”

అక్షరనియంతములు: (1) పూర్తిగా సొమ్ము చెల్లింపలేనివారలకు మాడ లాభములు.

(2) అన్యూరెన్సేషన్ మొత్తమువరకు యింట్లు కొనుక్కొనేనిమిత్తం అప్పులిచ్చుట.

దక్షిణ ఇండియా యం దంతలను ఏజెంట్లు కావలెను.

ఎస్. ఆర్. రావు అండు కో.,

మద్రాసురాజధానికి తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్ నకు, చీఫ్ ఏజెంట్లు, 98, గిడ్డంగిపేర్, మద్రాసు.

పలస్తయిను అల్లరుల విచారణ

(వైరెస్)

గుగ్నీ, అక్టో 26:—పలస్తయిను అల్లరుల విచారణసంఘమువారు విచారణను ప్రారంభించిరి. సర్ వాల్టరు మెగారు అధ్యక్షులుగ నున్నారు. పలస్తయిను ప్రభుత్వము అరబ్బులు, యూదుల తరపున న్యాయవాదులు పనిచేయుచున్నారు. మొదటి సమావేశమున బహిరంగముగా సభ్యులని యున్నదిగాన అందరును తమకు తోడ్పడవలెనని అధ్యక్షులు గోరిరి. ఇది న్యాయస్థాన విచారణగాదు. నిజానిజములను గనుగొని ప్రజలలో విశ్వాసమును పురిగొల్పుటయే ప్రధానోద్దేశ్యము, అట్లు విశ్వాస మేర్పడిన పలస్తయిను అభివృద్ధికి వీలు ఏర్పడుననిరి.

బొగ్గు పరిశ్రమ

పనిచేయుగంటలు

(వైరెస్)

గుగ్నీ, అక్టోబరు 26:—పచ్చెనంపత్తరము ఏప్రిలు నుండి బొగ్గుగనులలో పనిచేయుగంటలను తగ్గించెదరు.

భారత డొమినియను ప్రభుత్వము

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 26:—సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు ఇండియాకు బయలుదేరునపుడు రూటరు ప్రశ్నింపగా ఇట్లు దెలిపెను:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇప్పుడు చేయవలసిన దేమన:—భారతదేశములో బాధ్యతగల నాయకులందరి యభిప్రాయములను, సహకారమును, గౌరవప్రదమును సమాన ప్రతిపత్తిని వారిపట్ల జూపి బడయవలెను.

ఆయా సంఘములవారను, వ్యక్తులను భావి భారత రాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి తయారుచేసిన విషయములన్నిటిని అందరిని సమావేశపరచి పరిశీలించవలెను. అట్లొనర్చిన నాయకుల సహకార మేర్పడును. అదివడ డొమినియను ప్రభుత్వమును సాధించుటకు విధానమును తయారుచేయుటకు వీలగును. ఇండియాలో గొప్ప రాజకీయ నాయకులను, ఇతర నాయకులను సభకు ఆహ్వానింపవలెను. వీరి నందరిని, నాయకులను, సగౌరవముగ, సంకుచితభావము లేకుండ నిష్కాపట్యముగ ఆహ్వానించిన, భారత నాయకులు తప్పక సమావేశమగుటకు ఒప్పుకొనెదరు.

రాండు తేబిలు సభ్యుల యేర్పాటులు

పార్లమెంటువారు భారత నాయకులతో

సంప్రదించెదరు

ఇర్విను ప్రభుని కృషి ఫలితము

సైమనుగారి ప్రతిభుటన

(బీమునర్విను)

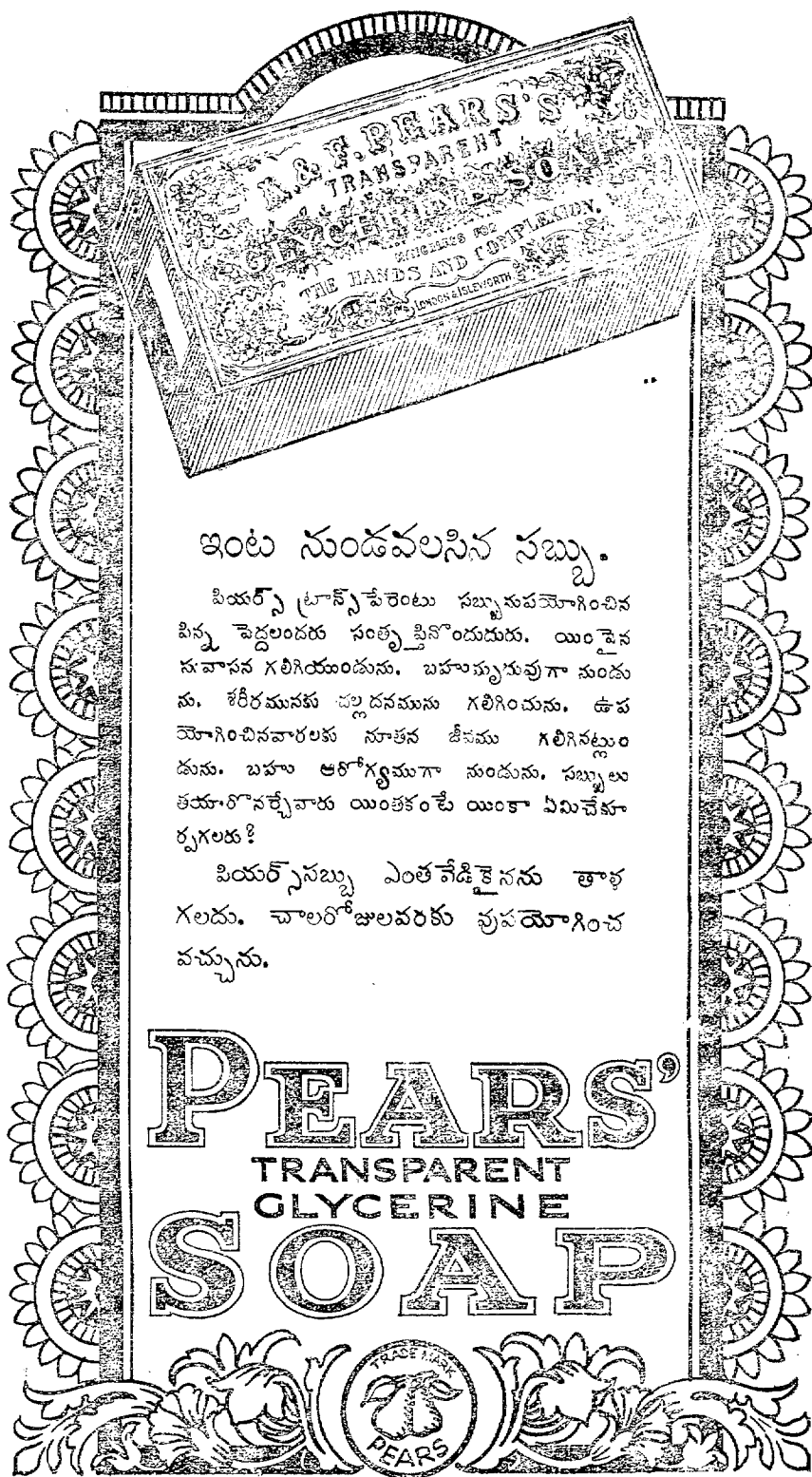
లండన్, అక్టోబరు 25:—కొంతవరకు ఇర్విను ప్రభుని ఇంగ్లండు పయనము ఫలప్రదంబైనది. భారత రాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి కొంతగా ఇవ్వ నిశ్చయించిన సంస్కరణములు ఒక్క నైమను బహిష్కరణ వాదుల మూలమునను, పెంట్రిలు కమిటీవారి నూచనలచేతనే గాక ఇతర భారత నాయకుల కృషివలన గూడ నీయనిశ్చయించితిమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము త్వరలో ప్రకటించవలెనని ఇర్విను ప్రభువు బ్రిటిషు మంత్రివర్గమునే గాక కన్సర్వేటివు పక్షమును గూడ ఒప్పింపగల్గెను. ఈవిషయమై ఒడంబడికను జేసికొని ఎట్టి ప్రకటనమును భారతనాయకులకు తెలుపవలెనో గూడ ఇర్విను ప్రభువు నిర్ణయించెను. ఇట్లు ప్రకటించెదరని శ్రీ పెన్ వార్తలు చెల్లవుచున్నవి. సైమనుకమిషను నివేదిక ప్రకటితమైన పిదప సైమన్ కమిషను నివేదికను జాయింట్లు పార్లమెంటు కమిటీకి పంపవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు పార్లమెంటుకు సిఫార్సు జేసెదరు. ఈ నివేదికను దీనితో బాటు ఇతర భారతనాయకులు, ప్రజాదరణను బడసిన నాయకుల యభిప్రాయమును గూడ ఉన్నచో, వాటినిగూడ ఆలోచించవలెననెదరు. భారతనాయకులు తమ యభిప్రాయములను జాయింట్లు పార్లమెంటు కమిటీకి చెల్లవునట్లు జేయుటకు బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుడు లేక జాయింట్లు కమిటీ అధ్యక్షుడు భారతనాయకులకు ఆహ్వానముల సంపుట. ప్రధానామాత్యుడే వీరి నాహ్వానించునని చెలియుచున్నది. దీనివలన పార్లమెంటు రెండుసభలవారును సైమను కమిషను నివేదిక సహజా నివేదిక అభిలషకు ముస్లిం సభవారి తీర్మానములను గూర్చి భారత నాయకులతో సంప్రదించి ఇదమిద్దమని స్పష్టముగా కొన్ని తీర్మానములను భారత రాజ్యాంగవిధానము విషయమై స్థిరపరచెదరు. ఇందులో పార్లమెంటు కమిటీకి భారతనాయక ప్రముఖులు తోడ్పడెదరు. సై నివేదిక లన్నిటిని ఒక మోస్తరుగానే ఆలోచించెదరు.

అప్పుడు బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారు సైమను కమిషను నివేదికనే ఎత్తుకొనుక జాయింట్లు పార్లమెంటు కమిటీనివేదికను ఆలోచించెదరు. మంత్రివర్గమువారు నిశ్చయించిన పిదప చిత్తు చట్టమును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టెదరు. ఈ బిల్లును గూర్చి తమ యభిప్రాయమును చెల్లవలెనని జాయింట్లు పార్లమెంటు కమిటీ కంపెదరు. ఆ బిల్లులో యున్న ప్రధానవిషయమునకు లోనై సిఫార్సులను చేయవలెనని గోరెదరు. రాండు తేబిలు సమావేశమును గావించుటలో ఇర్విను ప్రభువు నెగ్గలేక పోయినను సహజా నివేదికను సైమను నివేదికతో సమానముగ ఆలోచించునట్లు చేయగల్గెను.

అంత్యతీర్మానములను జేయునపుడు భారత నాయకులు తమ నూచనలను చెల్లవగోరుచో వాటిని శ్రద్ధగ వినునట్లుల ఏర్పాటు చేసిరి.

విర్విను ప్రభువు ఇండియా చేరగనే ఈ తీర్మానములను జన కార్యనిర్వాహక సభకు చెల్లు సమకొనుచున్నారు. పార్లమెంటు ప్రారంభమైనపుడు 29వ తేదీని సైమనుకమిషను నివేదిక ఎంతవరకు వచ్చినదనియు, కార్మిక ప్రభుత్వమువారు భారతపరిస్థితులను తృప్తిపరచుట కేమిచేయ దలచిరనియు పార్లమెంటులో ప్రశ్నించెదరు. అప్పుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనమును ఇండియాలోను, ఇంగ్లండు లోను ఒక్కకాలమందే జేతురు. కాని ఇట్టిప్రకటనములన తమ నివేదిక విలువ పోవుననుభయముతో, సైమనుగారు ఏ ప్రకటనమును ప్రభుత్వమువారు చేయరాదనుచున్నారు. అందరి యభిప్రాయములతోబాటు తమ నివేదికనుగూడ ఒకదానిగ నెంచి పార్లమెంటుకమిటీవారు ఆలోచించెదరను యభిప్రాయతో, ఆ ప్రకారము చెల్లుచున్నారు.

సో సైమనుగారు తమ నివేదికను ప్రధానముగ నెంచి దాని ననుసరించియే భావిభారత రాజ్యాంగవిధానమును తయారు

ఇంట నుండవలసిన సబ్బు.

పియర్స్ ట్రాన్స్ పేరెంటు సబ్బును పయోగించిన పిన్న పెద్దలందరు సంతృప్తికొందురు. యింతైన నువాసన గలిగియుండును. బహుశువుగా మండును. శరీరమునకు చల్లదనమును గలిగించును. ఉపయోగించినవారలకు నూతన జీవము గలిగినట్లుండును. బహు ఆరోగ్యముగా నుండును. సబ్బులు తయారొనర్చేవారు యంతకంటే యింకా ఏమిచేయగలరు?

పియర్స్ సబ్బు ఎంతవేడికైనను తాళగలదు. చాలరోజులవరకు వుపయోగించవచ్చును.

PEARS' TRANSPARENT GLYCERINE SOAP

వాసక షరబత్తు

దగ్గులకు, జిలుబుకు, సుప్రసిద్ధమైన నివారిణి

వాసక షరబత్తు మిక్కిలి కళహరమైనది, రోగములచే గలుగు ఈడ్పులకు గుణమును గలిగించును.

దగ్గును తగ్గించి, స్వచ్ఛగా కళమును త్రోసివేసి, రొమ్ము నందు గలుగు బాధను హరించును. రొమ్ముకడిశము న్యూమోనియా వ్యాధులకు ఇది ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చుచున్నది.

ఈ మాదిరిగానున్న అనుకరణములను చూచి మోసపోకుడు.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd.,
15, COLLEGE SQUARE, CALCUTTA.

రుచేయవలె ననుచున్నారు. కాని ఆయనమాటను త్రోసివేసిరి. ఒకవేళ అట్టిప్రకటనము సైమనుకమిషను నియమమునకు విరుద్ధముగాదన్నను, ఆ ప్రకటనమును తమనివేదిక వెలువడినపిదప జేయవలెనని సైమనుగారు రనుచున్నారు. ఇచ్చటగూడ సైమను గారిమాట సాగలేదు. దీనివలన సైమనుగారును, బరకాహం ప్రభువుగారును కన్సర్వేటివులను పురిగొల్పుటకు ఏర్పాటుజరిగెను. అందుకనే బర్మింగ్ హామ్ ప్రభువు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికలో దాడివాడవాడు అంటే కలెరును తోడ్పడలేదు.

సైమన్ ప్రభుజన విధానములను ప్రకటించుటకు కన్సర్వేటివుపక్షమువారు కార్మిక ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడెదరటం. తమ కష్టములేని భారతసంస్కరణమును నిరాకరించువారు కన్సర్వేటివు నాయకులే జెట్టుకొనిరి. కాని ఇర్విను ప్రభువు జెప్పిన

విషయములనుబట్టి ప్రకటనమునుగావించుట కెట్టి యభ్యంతరము లేదనిరి.

శ్రీప్రెస్

ఇంగ్లండులో మునిసిపలు ఎన్నికలు

కార్మికపక్షమువారి ప్రయత్నములు

(వైస్లెస్)

రగ్జీ, అక్టోబరు 25:—బ్రిటనులో మునిసిపలు ఎన్నికల రానున్నవి. బ్రిటిషు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో కార్మికపక్షము వారు విజయము గాంచినట్లులే మునిసిపలు ఎన్నికలలోగూడ అఖండవిజయమును కార్మికపక్షము వారు జేయుచున్నారు.

ఆంధ్రసాహిత్యము

నాదీరుఖాను ప్రభుత్వము

బాచా-నాదీరు సంధి రాయబారములు

పేషావరు, అక్టోబరు 25:—అమీరు నాదీరుఖానుగారు తమ విదేశరాజ్యాంగము (తిగా షేరోజు) గాని నియమించిరి.

ఈ షేరోజు ఖాను సహాయభూతులుగా మీర్జా మహమ్మదుఖానుగారు నియమింపబడిరి.

జూర్పుపరగజాల ప్రజలకు నాదీరుఖానుగారు అధ్యక్షులుగా ఉన్నప్పుడు తమ సోదరునే యొకనిని వారికి గవర్నరుగా పంపెదమని తెలియజేసిరి.

నాదీరుఖాను గారు తమ ప్రభుత్వము నకు కావలసిన యేర్పాట్లు చేయుటకై 10 లక్షల కాబూలీ రూపాయలు ప్రజలపైనుండి యిటుము కావలసిన ప్రకటన చేసిరి—ప్రజలు ఈ ఖానుతో యిటుము నిచ్చుచున్నారు. ఒక వర్తకుడు లక్ష రూపాయలు నిచ్చెను.

నాదీరుఖానుగా రింతవరకును కాబూలులోని తమ స్వంత భవనములో మకాము చేసియుండిరి. ఇప్పుడు ఆంగ్లో-ఇటాలిక్ ప్రవేశించగానే ఒక బాంబు ప్రేరేపించి దుర్మార్గులకు తమను ప్రకటించెను. అది బాంబుఒకటి ఆంగ్ల త్రగా పడియుండుటవల్ల అకస్మాత్తుగా ప్రేరేపించి 8 మందికి అపాయములు కలిగెను.

బాచాసాకూ

బాచాసాకూగారు కొహిదనులో నున్నాడు. వీరి సహాయార్థము నైయ్యగు హుస్సేనుగారు కొంత పట్టణముతో కొహిదను వచ్చిరి. నాదీరుఖానుగారి సోదరుడగు హుస్సేనుగారు బాచాసాకూను కిషింబి పట్టణమునకు వెళ్లినట్లు టాలముతో వెళ్లిరి. కొలది కాలము యుద్ధము జరిగెను. రెండువర్షముల వారిలో అనేకులు హతయిరి. అందువల్ల సంధి రాయబారములు అరంభమయెను. హుస్సేనుగారు బాచాసాకూచే జిక్కి బంధిలుగా నున్నారు. బాచాసాకూ తమ సోదరులగు హుస్సేనుగారిని, సయ్యదు హుస్సేనుగారిని రాయబారము చేయుటకై కాబూలుకు పంపిరి. వీరిద్దరును కాబూలులో నున్నారు. నాదీరుఖానుగారిచే సత్కరింపబడి సమర్థుల నొందుచున్నారు. త్వరలోనే తృప్తికరముగ సమాధాన పరచుట నిర్ణయింపబడునని వర్తమానము నున్నది.

ధిల్లీలో ఆంధ్రను ప్రతినిధి

ధిల్లీలోను, సిమ్లాలోను ఆంధ్రప్రతినిధిగా నుండిన సర్దారు ఉమరుఖానుగారి కేంద్రీయ ప్రతినిధియందు ఆంధ్రప్రతినిధిగా నాదీరుఖానుగారు నియమించిరి.

వీరిప్పుడు స్విట్జర్లాండులో నుండి మకాము ఎత్తివేసి గ్రాత్తిథిల్లీలో జైరంగజేబువిధిలో యిల్లు అద్దెకు తీసికొని యున్నారు. (అ. ప్రె.)

సాందర్భ హత్య కేసు

సవర్గోంకర్ అనుయచకునికి శిక్ష

పునా, అక్టోబరు 24:—ఉండుటకు ఒకతావును, బ్రదుకుటకు మార్గమును లేదని యోత్ ముక్ గ్రామకాపురస్తుడు సవర్గోంకరుగారు పంజాబు ప్రభుత్వమువారి వారంటప్రకారము అరెస్టుచేయబడి పునా సిటిహాజిస్ట్రేటు వారియెదుట హాజరు పెట్టబడెను. సాందర్భ హత్యగానించెనని అరెస్టుచేయబడిన రాజ్ గురుతో నీయునకుడుగూడ అరెస్టుచేయబడిననయు, ఈ బాలుడు రాజ్ గురుతో నుండెననియు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున చెప్పిరి. ముద్దాయి లాహోరుటిసికొని పోవడెను. కాని అతనిపై నేర మారోపింపవలసిన నేమియు కనబడకపోవుటవలన నతడు యిప్పటికి పంపబడెను.

తాను సహాయ నిరాకరణవాది కావుననేమియు చెప్పననియు, రాజ్ గురుతోగాని, లాహోరు కునీకేసుతోగాని సంబంధము లేదనియు అతడు చెప్పెను.

తన తండ్రి చచ్చిపోయినప్పటినుండియు తాను బాలని పోషకునిగా నుండెననియు అతడు కాశీలో సంస్కృతము చదువుచుండెననియు పాత్ర నెలనుండి అతనివిషయము తనకు తెలియలేదనియు సవర్గోంకర్ అన్న చెప్పెను.

మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయికి శిక్షవిధించి 5000 రూపాయల ఒకటి 5000 రూపాయల రెండు జామీనులు యివ్వలసినదని యడిగెను. ముద్దాయిజామీనుదారులను యిచ్చలేకపోయెను.

సాందర్భ హత్యగాని అపిలుచేయబడునని, (ప్రెస్)

సాహిత్యవార్తలు

ద. ఇ. బ్రహ్మసమాజము:— శేపు సాయంత్రము 6 గంటలకు నె 97 రు అన్నాపిల్ల వీధిమందు రా. సా. ఎం. వెంకటప్పగారు దైవ ప్రార్థన సలిపి ఆంగ్లమున మతబోధ గావించెదరు.

రాకపోకలు:— పి.ఆర్. రావు రైల్వేబోర్డు, హైదరాబాద్ కు వెళ్లెను. సి. బి. కామెరీల్ ఎక్స్ ప్రెస్ కమిషనరుగారు నేటి యువయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

కల్లులు మేకారిజన్ గారు నిన్నరాత్రి మద్రాసు నుండి మామూరుకు కేగిరి.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే ఉద్యోగుల అరెస్టు:—ఈ బ్యాంకునకు సయ్యద్ మధర్, సి. ఆర్. వేదగిరి మొదలియార్ గార్లు డైరెక్టర్లుగా పై రైల్వే ఉద్యోగుల సంఘమువారిచే నెన్నుకొనబడిరి.

మద్రాసు గవర్నరుగారిరాక

మద్రాసు ప్రభుత్వప్రధానకార్యదర్శి యాక్రిందిప్రకటన గావించిరి:—

మద్రాసు గవర్నరుగా నియమింపబడిన తల్పునెంట్ కర్నూలు రైలు ఆఫీసులో సర్ జార్జి ఫ్రెడెరిక్ స్టాన్లీ పి. సి. జి. సి. వి. వి. సి. ఎం. జి. గారు యిదివరలో ప్రకటించబడినట్లుగా అక్టోబరు 28 వ తేదీ సోమవారమునకు మద్రాసుకు రావాలరు. వారిచేత కేతెంచుతేది నిర్ణయముగా తెలిసిన విషయములను మరెంత ప్రకటన గావించబడును. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు కార్పొరేషను ఆధ్యక్షుని ఎన్నిక

జాతీయపక్ష నిర్ణయము

మద్రాసు, అక్టో 26:—మద్రాసు నేషనలిస్టు పక్ష కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యులగు నిన్న సాయంత్రము డా॥ పి.వరదరాజులునాయుడుగారి యధ్యక్షతక్రింద నాయుడుగారి స్వగృహమున సమావేశమై మద్రాసు కార్పొరేషను ఆధ్యక్షుని ఎన్నిక కొనుటలో యీపక్షసభ్యులు స్వతంత్రముగ పోటీచేయవచ్చునని నిర్ణయించిరి.

నీ మ క మ ల ము లు

బంగారు వెండి వస్తువులు

ఎలెక్ట్రో సామానులకు

బాపాలాల్ అండ్ కో,
216, చైనాబజారు మద్రాసు.

భోజనహోటలు గదిలో ఉరిపోసికొనియున్న శవము:— దేవరాజమొదలి వీధిలో నొక భోజనహోట లులో నొక మూలబడియున్న గదిలో ఉరిపోసికొని ప్రేలాడుచున్న యొకశవము నేడునయమున గాన్పించెను. ఉరిపోసికొనినవాని పేరు కరూరు వేణుకెట్టి, ఇతడు గత రెండు దినములనుండి గాన్పించ కుండెను. నేటి యువయమున ఆమూలబడియున్న గదినుండి దుర్వాసన వెడలుచుండుట హోటలుయజమాని కనుగొని, వెంటనే పోలీసువారికి రిపోర్టు చేయగా, పోలీసువారు వచ్చి, ఆగది తలుపులను తెరచిరి. అందున్న శవము కట్టి పోయియుండెను. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది.

సర్ స్కూటరుగారు నైమను కమిషనుతో

సంప్రదింప ఇంగ్లాండునకు వెళ్ళుచున్నారనుమాట సరికాదు

బొంబాయి, అక్టోబరు 26:—గోపనప్రభువు, గోపన ప్రభువీరి మామరు గౌ॥ మిస్టర్ బార్లుగార్లు యన్. యన్. రామ్మూరా అను స్టీమరునందు నేటి మధ్యాహ్నము ఇంగ్లాండునకు వెళ్లిరి.

ఇదే స్టీమరునందు వెళ్లిన ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థికసభ్యుడగు సర్ జార్జి స్కూటరుగారు పత్రికాప్రతినిధితో నిట్లు తెలిపిరి. ఇంగ్లాండునకు నేను వెళ్లుటకు కారణము కొంత మంది ఆపార్థి అభిప్రాయము పడియున్నారు. ఇంగ్లాండున నైమనుకమిషనుతో సంప్రదింపి వారితో భారతదేశ ఆర్థిక విషయములగుర్చి చర్చించుటకు పోవుటలేదు. ఈవిషయములగుర్చి కేటసుగారి తో మాట్లాడదలచి నేను వెళ్ళుచున్నాను. భారతదేశ పరిపాలనా విధానమునందు మార్పులు కలుగజేయు సమయమున భారత తేత ఆర్థికవిషయముల నిర్ణయించుటను, ఇట్టి సమయమున యీసమస్యలగుర్చి పూర్తిగ చర్చ జరుపబడి అందువలన కలుగు జ్ఞానము భారత ఆర్థిక సమస్య నిర్వహణయందు సహాయపడును. అని స్కూటరుగారు తెలిపిరి. డిశంబరు 6 వ తేదీన వీరు మరల భారతదేశమునకు వచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

For Wasting Diseases

శరీరమును క్షీణించు జేయు వ్యాధులకు

జీతముదంటకు క్షయసంబంధమైన వ్యాధుల మొదలైనవి కనిపించికి ఆంగర్స్ ఆనల్స్ ఈ విషయమును పొందుచుండిరి. ఆకలిని కల్పించునది, నేనియటకు చాలా విషయముగానగును. జీర్ణశక్తిమము ఎరిజిసి, శరీరమునకు బలమును గలిగించును. ఇది ట్రాస్కో ఆఫ్ ట్రాస్కో వాకండా క్యాంకోములందును, జీర్ణశక్తిమము యందును గలను బాధను నివారించును. ముఖ్యముగా క్షయ, గండములకాల్పి, రికెట్టు, అశమియా, తడితర జీర్ణశక్తిమముల గలను వ్యాధులకు ఆంగర్స్ ఆనల్స్ చాలా ఉపయోగకారి. ఇండియానుండు ప్రఖ్యాతి గాంచుచున్నది. చెడ్డ ఆగర్స్ కిటి యందును దొరుకును.

ఇంకా జంతువులందునకు నడుచు చేర్చబడలేదు. తిండి శుభ్రము కరుణతో నంటబడిన, అందునే వర్షములను లును, బిడ్డ వర్షములవాడన నేనించెదగును. (1581) 2

ANGIER'S EMULSION
Of all Chemists and Bazaars.

వి.యస్. శర్మగారి విదేశ పయనము

సెప్టెంబరు, 14:— మానాన సెప్టెంబరు 14 వ తేదీ సాయంకాలము అయిదున్నర గంటలకు పోర్టు సయ్యదు చేరెను. నావయొక్క స్థితి కాలమునుబట్టి చూచిన మానాన సయ్యదురేవును 12 వ తేదీనే చేరవలసియుండెను. కాని ఎట్టి సముద్రములో ఇంజనులు చెడిపోయెను. అంతకు ముందు గంట 8, 14 మైళ్లు నడచుచుండిన మా నావయొక్క నడక మందగించినది. గంటకు 7 మైళ్లు నడచుటయే ఆరుదయ్యెను. 14 వ తేదీకి సయ్యదురేవు చేరుదుమా అని నైతము సంశయము జనించినది. ఎటులయి తేనీమి సయ్యదురేవు చేరినది. గత ఆరుదిన ములనుండియు నీళ్లమీదనే యుండి, నేల ఎప్పుడు చూచెదమా, రేవు నెప్పుడు చేరదమా అన్న ఆశురత నిమిషనిమిషమును ఎక్కువగనుచు మాకు మాయజురేవు చేరవచ్చుటకే జనించిన ఆనందము పెద్దపడదు.

నూతనజురేవు చేరవచ్చుటకే 14 వ తేదీని వేకువజాము మూడు గంటలయి యుండును. అంతయు గాఢాంధకారము. రేవుదగ్గర మాత్రము విద్యుద్దీప్తములు వెలుగుచుండెను. రేవు చేంతను, నావ లంగరు వేసినంతనే, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ధికారులు-పోలీసు అధికారి-వైద్యాధికారి-తమ సిబ్బందితో మా నావలోనికి వచ్చిరి. ఈ రేవుతో ప్రాద్దేశముల సరిహద్దు పూర్తయినను, పాశ్చాత్యదేశముల హద్దులు ప్రారంభమగును. తూర్పు దేశములనుండి ప్రయాణికులు అంటురౌగములను యూరోపు దేశమునకు తీసికొనిరాకుండ చూచుటకైగాను ఇచ్చట ప్రభుత్వధికారులు తమ కట్టుబట్టములు చేయుట అలవాటు. విదేశములకు వెడలు బాటసారులందరు ఆరోగ్యవంతులనియు, అంటురౌగము లేనియు వారివెంట లేనియు నావలోని వైద్యాధికారి, నావను పరీక్షించుటకు వచ్చిన ఆంగ్లేయ వైద్యాధికారికి తమ సంజాయిషీ నీయవలయును. ఈ రేవును చేరు నావలలో ప్రయాణికులందరిని నోకప్రో చేర్చి, వైద్యాధికారి అందరు ఆరోగ్యవంతులగు నున్నారా యని పరీక్షించుట ఆచారము. కాని మా నావలో నటులకక, ఈరేవు చేరుటకు రెండు మాడు దినములకుముందే మా వైద్యాధికారి ఒక్కొక్కరిని తమ కార్యాలయమునకు ఆహ్వానించి, మాదగ్గరనున్న వాక్సినేషను సర్టిఫికేటును పరీక్షించి, తృప్తిపడియున్నందున, ఆనాడు మమ్ముల నెవరిని పిలువకనే మా పక్షమున అధికారులకు తమ సంజాయిషీ నిచ్చిరి. పోలీసు అధికారులు తమకు కావలసిన సంజాయిషీని నౌకాధికారియొద్ద నైకొనిరి. అంత మా నావ రేవునుండి నూతనజురేవువరకు పయనమయ్యెను అనుజ్ఞ ఈయబడినది. ఒక్క పడవకన్న నెక్కువగ, నోకే సారి యీ కాల్వలలో పయనము చేయగూడదు. కాలకు పాడవు 86 మైళ్లుండును. వెడల్పు దోవలో నాలుగు యిదుచోట్ల కాలవ లో కలియు సరస్సులలో తప్ప, సామాన్యులు 100 అడుగులుండును. కాలవమధ్య తప్ప, రేవు సమీపమున లోతు అంతగ లేదు. ఒడ్డు మట్టిని వనము ఒక్కొక్క గాంచుచున్నది. పడవలు ఇందు 5, 6 మైళ్ల వేగముకన్న నెక్కువగ ప్రయాణము చేయగూడదు. కొన్ని చోట్ల 8, 4 మైళ్ల రేటునకు వేగమును తగ్గించవలసి యుండును. కాలవకు ఈ వైపున ఆ వైపున చూడవలసిన దృశ్యము అంతగ లేదు. అందు ముఖ్యముగా వీసియా ప్రాంతమున, మోసెను ఉద్యానవనము తప్ప, అంతయు ఇసుక ఎడారులు. మనుష్యుల సందడి కానము. ఈ జిల్లా ప్రాంతమున నావల వేగమును నిర్ణయించునట్టి ప్రేవనులు కొన్నియు, వానికి సంబంధించిన అధికారుల ఇంట్లు తప్ప, అప్పుడప్పుడు ఆయొడ్డున పయనము చేయు ఒంటెలు తప్ప, మనకడ్డ కగపడునని యెమియు గాంచజాలము.

సాయంకాలము 5 1/2 గంటల సరికి, మా నావ, నూతనజురేవును చివరను, మధ్యగర సముద్రముఖమున నున్న సయ్యదురేవును చేసెను. దూరమునుండి రేవుదృశ్యమును కన్నులార చూచియే తీరవలయును. కాలవ కి వైపున, నా వైపున నగర భాగములు, కాలవలో పడలకొలిది నావలు, నావల గాంచుటకు వచ్చిన ప్రయాణికులు, ప్రేక్షకుల సమూహములు, అంతటను కలగజేసి. నూతనజురేవున మహాదేయగుండెను. అదృశ్యమును చూచియే తీరవలయును.

నావ లంగరు వేసినవెంటనే హార్బరు పోలీసు అధికారులు, వైద్యాధికారులు, నూతనజురేవునందున, మా నావను పరీక్షించుటకు వచ్చిరి. పరీక్ష ముగియవచ్చుటకే 6 గంటలయ్యెను. అప్పుడే భోజనముగంట కొట్టినందున, మేము వెంటనే భోజనము చేకొని, పూర్తి చేయవలసిన యుత్తరముల నన్నిటిని ముగించుకొని, సయ్యదు నగర సందర్శనార్థము బయలుదేరితిమి. అప్పటికి రాత్రి 8 గంటలయి యుండును. నగర మంతయు విద్యుద్దీప్తముచే కన్నుల పండువుగా నుండెను. రేవున నావలుండు రాత్రులలో పెద్ద పెద్ద దుకాణము లన్నియు తెరచియుండుట ఇచ్చట అలవాటు అయినందున, మా కిచ్చట కొనవలసిన వస్తువులు దొరకుట ఏమాత్రము కష్టముగ కన్పించలేదు.

నగరము ప్రాద్దేశములతో నిండియున్న పట్టణనిర్మాణము మాత్రము పాశ్చాత్యనగరపద్ధతిని కట్టబడినది. రేవుఒడ్డుననే ఈ నగరము కట్టబడినందున పట్టణదృశ్య మంతయు నొకటి రెండు గంటలలో చక్కగ చూడవచ్చును. అంగళ్లన్నియు చాలవరకు ఈజిప్టు దేశీయులని. గ్రీకు, ఇటాలియను వర్తకులకు వ్యాపారమున చాల పలుకుబడి గలను. హోటళ్లన్నియు చాలవరకు గ్రీకులచే నిర్వహింపబడుచున్నవి. ఈ జిల్లా దేశీయులు భోగపురుషులు. దోవలో మన కనుపడు ప్రతి హోటలులోను వీరిని వందలకొలిది గాంచుచున్నది. వీరి ఆదాయ మెంత యుండునో మనకు తెలియదు గాని, వీరు సారాయములకు ప్రతి నిమిషమును వ్యయపరచు సామ్రాజ్య చూచిన చూపలుల కెంతయు నాశ్చర్యము కలుగక మానదు. పాశ్చాత్య నాగరికతలోని దుర్మార్గపాఠము లన్నియు ఈ నగరమునకు నగర వాసులలోను ఒక్కొక్క చువచు చూడవచ్చును. ప్రేక్షకులు నగర వీధులలో సంచించు నపుడు అతిభాగదూకతతో ప్రవర్తించవలయును. ప్రేక్షకులు నావాసానమునుండి బయట పడితే లేదోగాని వెంటనే ఈగలు ముగరుకొనవలయు తాము నగరదృశ్యములను చూచెదమని, ఈ దేశీయులలో కొందరు మనవెంట చుట్టుదురు. వీరికి తెలియనిభావయే లేదని చెప్పవచ్చును. వీరివారే బడకుండ ప్రేక్షకులు నగరమును చూచిన దృశ్యము. లేకపోయిన నావాసిగమలను తిప్పలపాలు బడలని యుండును. ఈ పండాలోడును వదలించుకొని స్వతంత్రముగ నగరమును చూచుటకు బయలుదేరితిమి. అయిదారు వీధులను తిరిగితిమి. అచ్చటి జననివాసములను భాగదూకతతో పరీక్షించితిమి. తగనంతరము ఒక గ్రీకుహోటలులోనికి వచ్చి కొంతవరకు విశ్రాంతిబుచ్చుకొనుచు, జనులముకలను వీక్షించుచుంటిమి. అనేక జనాంగములచే ఈ నగరము మిశ్రితమైయున్నది. జనులలో సహకారసంపద అపరిమితముగా నున్నది. దేశభక్తియన్న నిజముగా ఈ నగరవాసులలోనే గాంచుచున్నది. రాజనిని, ప్రభుత్వమునిగాని యిచ్చటివారి కేమాత్రము భయము లేదు. ఈజిప్టురాజ్యలక్ష్మీ పరుల హస్తగతముగట వీరి కెంతమాత్రము ఇష్టములేదు. ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యరక్షకుడగు జగులు పాషాయన్న వీరికిగల భక్తిశ్రద్ధలు పెద్దపెద్దలవలె గాదు. నేడు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు తమ దేశమున కిచ్చిన స్వాతంత్ర్యమునకు ఈజిప్టు దేశీయులు ఎంతయు కృతజ్ఞులై మాపుచున్నారు. తమ స్వాతంత్ర్యమునకు నిరంతరము భంగముకలిగించుచు, తమ దేశీయులలో అనవరకకత్తులను కలిగించుచుండిన లాయకుప్రభువు తన ఉద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చినందులకు ఇచ్చటివారలకు ఆనందమునకు పరిమితి లేదు. కాని యీకొద్ది రాజ్యాంగసంస్కారములతో తృప్తిపడువారు కారు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము తమకు లభించునంతవరకు తమదీక్షను వదలమని వీరి పట్టుదల. నగరములో నెవరినైన కలిసికొని ప్రశ్నించుదు. మోటరు కారును నడుపు ద్రవ్యమున, దుకాణములో విల్లరసాము నమ్మ వర్తకుడు, 5 నెలలయి తనకాలమును హోటలులో హాయిగనుపు భోగపరాయణుని ప్రశ్నించుదు. నిర్భయముగా తమ స్వాతంత్ర్యపక్షము మనకు తెలుపును. ముసల్మానులని, క్రైస్తవులని, యూదులని పాశ్చాత్యులని, ప్రాద్దేశులని భేదము ఇచ్చటలేదు. అదరిని ఈజిప్టు రాజ్యదేశవేతనును నైలునదీమతల్లి పొషించుచున్నది. అట్టిల్లిని నేచి చుటతప్ప తమకొకొక తలంపులేదని యీ ప్రజల చర్చలవలన ఎనయు నుద్ధింపవచ్చును. ఇట్టిపరిస్థితులు మన కెప్పుడులభించినో, ఎప్పుడుమనము మనకత్తులను, నాదములను వదలి భారతమాతృదేవత సర్వస్వమును సమర్పించుటకు నోచుకొందుమా చూడవలయును. ఈ చిన్నినగరములోనే దేశభక్తి యంతగాఢముగ ప్రజలలోనుండ, ఇంక ఈజిప్టు రాజ్యాంగములోని ఇతర ప్రాంతముల సంగతి చెప్పవలయునా? ఇక్కటికన్నను ఇంకను దేశభక్తి ఎక్కువగనున్నదని చెప్పిన నొకవింతదారు.

మానావ ఆ రాత్రియే మార్నెబుకు బయలుదేరు నని ప్రకటించ బడి నందున నగర దృశ్యమును ఎక్కువ గాంచుటకు వలనపడినది గాదు. మేము మరల నావడవలోనికి చేరువచ్చుటకే 11 గంటలయి యుండును.

ఆ రాత్రి 2 గంటలకు మానావ రేవును వదిలి మరల ప్రయాణమును సాగించినది.

సెప్టెంబరు 18:—ఇప్పటికి మానావ 800 మైళ్లు పయనము చేసినది. కాని నడక అంత తృప్తిగ లేదు. మరల ఇంజనులు చెడిపోయినవి. మరమ్మత్తు చేసికొనుటకు దోవలో అనేక చోట్ల గంటల కొలిది నిలువవలసి వచ్చినది. ఎటులయి తేనీమి దినమునకు 230, 240 మైళ్ల వంతున పోవుచున్నది. పోర్టు సయ్యదు లోనకు మకన్నను వెనుక చేరకొనిన ఓరియంటు లైనువారి స్టీమరు, టి. ఆండు, ఓ. నావ మరికొన్ని పడవలు, మా నావను చాటి వెళ్లినవి.

మార్నెబు ఇంకను 650 మైళ్ల దూరమున్నది. ఇప్పుడే గ్రీకుదేశపు లంకలలో ముఖ్యముగ క్రీటుద్దీప్తమునుచాటి, ఇటలీ దేశ సరిహద్దులలోనికి వచ్చుచున్నాము. ఈ రాత్రికి మానావ పిసిలి చేంతకు వచ్చి, అచ్చటి జలభాగమును చాటును. సముద్రమునంత నరకు శాంతముగనే యుంకిననీగాని, ఇప్పుడెప్పుడు తన రాద్రమును మరల జూపుచున్నది. స శేవము

భారతదేశ వ్యాపారము భారతీయులచే

హాజీగారి బిల్లునుగూర్చి బిల్లాగారి అభిప్రాయము కలకత్తా, అక్టోబరు 21:—హిందూదేశ కోస్తావ్యాపారమంతయు భారతీయుల వశమైయుండవలెనే గాని, విదేశవర్తకసంఘములవారి వశమందుండరాదనియు, హాజీగారు, తయారు చేసిన కోస్తావ్యాపారముబిల్లును గంగర్జు మెంటువారు ఆమోదించరాదనియు అట్టిచట్టమును బ్రిటిష్ కాపసభలు అనుమతపరచుటా చేయవలసినదనియు పార్లమెంటు వారిని కోరుచు నొక విజ్ఞానపత్రమును అసాన్సియేటెడు నర్తకప్రతినిధి సంఘమువారు ప్రకటించిరి. ఈ విజ్ఞానపత్రమును ఢిల్లీ కాపసభ్యులు భారతదేశ పారిశ్రామిక సమితి ఆధ్వర్యమున అను జి.డి. బిల్లాగారు విమర్శించుచు యీక్రిందరీతిగా సూచించిరి. ఈ దేశ కోస్తావ్యాపారము ప్రజలక్షేమాధ్యక్షులను గూడ భంగపరచి వర్తక వ్యాపారసంఘముల లాభమునే పెంపొందించుటకు విఠిత్తమైన పరిపాలనా పద్ధతుల వల్ల దేశములో అవలంబింపబడుచున్నది. భారతదేశములోని ప్రజలు తమ స్వదేశ వ్యాపారమును తమ దేశేత్యర్యమును కాపాడుకొనుటకును, అవసరమైన రెండల విదేశీయులనుండి ఎక్కువ అభివృద్ధిను పెంపొందింపకును పాశ్చాత్య కలిగియున్నారు. ఈ మాత్రపు హక్కునారికి లేకున్నందున భారతదేశమునకు స్వతంత్రపరిపాలనము మాట కలలోని వార్త.

భారతీయులయెడ వాత్సల్యము సానుభూతి పరామర్శ బ్రిటిష్ వారు కనుపరచి భారతీయుల క్షేమమునకే పరిపాలన చేయుచున్నామని చెప్పుట యేగాని క్రియలో బ్రిటిష్ పరిజలక్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచి పనులను చేయుచున్నారు. హాజీగారి కోస్తావ్యాపారపు చట్టములో యీక్రింది ముఖ్యవిషయములు గమనించవలెను.

పరస్పర జాతివిభేదముల ననుసరించి న్యూనాధికృతల యీ చట్టములో ఉద్దేశింపబడలేదు.

విదేశముయొక్క కోస్తావ్యాపారము ఆదేశజనులయొక్క హక్కుభుక్తములలో నుండవలసియున్నది. ఇట్టి వ్యాపారావకాశములందు అన్యదేశీయులను వాక్విగృహముచేసిన నను భాగస్వాములుగా చేర్చుకొనవలసిన పనిలేదు.

ఆంగ్లేయదేశమునందును, ఇతర అధినిదేశములందును అమలమన్న నిబంధనలే యీ దేశమునకు వర్తింపజేయవలసియున్నది. (ప్రీ ప్రెస్.)

పండ్ల డాక్టరు హెచ్. యం. రావుగారి దంత వైద్యాలయం

గుంటూరు (హైదరాబాద్) జిల్లావారి (హైదరాబాద్) రామచంద్రరావుగారి వేదలో వైద్యబజారు భోజన పదార్థములను బాగుగా నవలంబుకు అనుకూలముగా నుండు ఆర్టిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును. డెడ్లనోప్పికిమందు భాద 1 నిమిషములో తగ్గిపోవును వెల 1-4-0

కేదరిన్ గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీ గ్రంథమున కనదుము. లోక ప్రసిద్ధమును ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందడుము తగినది. నులభేతలలో వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్మీనారాంగతి అమూల్యమును పీఠిక గలదు. ధర 0-4- ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.

పచ్చయప్పకళాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిసంఘము

(శ్రీ) సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద
సభజరుగుట

(శ్రీ) పింజల సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారి

ప్రారంభోపన్యాసము

పచ్చయప్పకళాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిసంఘమువారి
యాజమాన్యమున నిన్నటిసాయంత్రము కళాశాలాభవనముం
లో సభ జరుపబడెను. శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు సభ
కార్యక్రమమును ప్రారంభించిరి. "సమదర్శిని" పత్రికాసంపాదకులు శ్రీ
పింజల సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారు ప్రారంభోపన్యాసము జరిపిరి.
ప్రాధాన్యము పి. సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీ సంగం శేషచల
కాస్తులు, శ్రీ మోటుపల్లి రామానుజరావు, బి. ఏ. విద్యాన్
జోగి సోమయాజులు యమ్, ఏ. గార్లను మరొకరినను సభ
కరుడెంచిరి.

శ్రీ పర్యాయ సుందరవరదులుగారు వైప్రార్థన మొన
రించిరి. పిదప శ్రీ పింజల సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారి రీతిగన
ప్రచురింపబడిన యుపన్యాసమును జరిపిరి.

ప్రారంభోపన్యాసము

ఈ దినమున మీ రందరకు నన్ను బిలిచి మీయాంధ్ర
భాషాభివృద్ధి సమాజము తరపున ప్రారంభోపన్యాసము
జేయవలసిందిగా కోరినందుల కెంతయు గృతజ్ఞుడను. ఇట్టి సమా
జములు సంఘములను నూతన యుగమున కొక యలంకారమై
ప్రస్తుత విద్యావిధానమున కెంతయు రామజయకమును గూర్చిన
విషయమును వి. ఇట్టి సంఘములమున విద్యార్థులకు నితరుల
యాశయములను పెద్దలయభిప్రాయములను తెలియుటయేగాక
వారియం దొకసంఘభావము ఒకవిధమైన ఐక్యతయునుగలు
గును. ఇట్లు చెప్పినందువలన పూర్వకాలమున నున హిందూదేశ
మునందు విశ్వవిద్యాలయములుగాని వానియం దుపన్యాసములు
గాని లేవని నాయభిప్రాయముగాదు. నలందా, తత్వశిలా, నవ
ద్వీపము మొదలగు స్థలములందుండి విశ్వవిద్యాలయములు జగ
త్ప్రసిద్ధములుగావా? బౌద్ధ యుగమునందు మతసభలు ఆచార
ర్యులుచేయు సాంఘిక బోధనలు నిట్టి స్వభావముగలవిగావా?
ఉండినవి. ఉన్నను వానిస్వరూపమువేరు. వానియాశయము
వేరు. ఈ నాటి సంస్థల యాశయములు వేరు. ఆ నాడు బాల
కుడు గురుకులవాసముచేసినతరువాత గుర్వను జ్ఞుడై పెద్దది
పోవుచున్నపుడు గురుదాసునికి జేయుబోధనమును నిట్టి లక్షణ
ములున్నవి. ఉన్నను ఆ సంబోధనము నాశయము వేరు.

నవీనయుగము

మన ప్రస్తుతయుగమునందు నాగరికత మాత్రమే, నూత
నపద్ధతులు నూతనాశయములు మానవుల మనోబీధిని బరుగెత్తు
చున్నవి. విద్యావిధానమునందు క్రొత్తక్రొత్త పద్ధతు లవలం
బించుచున్నారు. అనాటి హిందూదేశపు నాగరికత సర్వదేశ
ములకు నాదర్శప్రాయముగా నుండినట్లు మనకు తెలియుచున్న
ది. కాని కాలక్రమమున నా నాగరికత క్షీణించినది. మధ్య
కాలమునందు పెరిగిన నాగరికత విరిగినది. దేశమునందు సర్వభే
దములు హెచ్చినవి. శరీరమున ముఖ్యభాగమైన దేహస్వయం
మునందో ఏయూపిరితిత్తులయందో బ్రవేశించినవ్యాధి యెట్లు
తన సర్వతోముఖమైన శక్తిని శరీరమునందంతయు వ్యాపింపజే
సి సర్వధాతులయొక్క యుత్పత్తి విశాళములనుమాట్టి నాడు
ల కేవిధముగా నాందోళనము కల్పించునో అదేవిధముగా మ
ధ్యకాలమునందు పెరిగిన వర్ణవిభాగమును కేబాయింపు భారత
దేశము నాగరికతయం దెల్లయెడల వ్యాపించి వైజ్ఞానిక సర్వస్వ
మును సాంఘిక సాకల్యతయును నైతిక సంపూర్ణతయునుగూడ
తొర్మొదలచేసి సంఘమును మీదుక్రిందుజేసింది. కాని యీ నవీ
నయుగము మఱి మనల నున్నట్టిస్థితికి దెచ్చునను నమ్మకము
గలుగుచున్నది. మన విజ్ఞానప్రభ పాశ్చాత్య నాగరికతాజ్యోతిచేత
పునరుజ్జీవింపై నూతనాత్మోన్మయ్యుతో విజృంభించుచున్నది.
అనూతన నాగరికత సాహాయ్యమున మనము మన యాధిక్యము
ను మనశక్తినిగూడ సంపూర్ణముగా దెలిసికొనుచున్నాము.
ఈనవీన వైజ్ఞానిక జ్యోతిని పెంపొందించు భారము మీయం
గున్నది. భావికాలమునందు కార్యభారము వహించి దేశమును
సంఘమును గమ్యస్థానమునకు నడుపుటకు కర్ణధారులు కావలసి
చ్చరు మీరు.

"సారస్వతాభివృద్ధి"

ఈనవీన దృక్పథములన మన సారస్వతమునందు మొద
ట మార్పులగలిగినవి. ఒక జాతియొక్క నాగరికతాభివృద్ధి మం
గు సారస్వత పెట్టిపానము నవలంబించుచున్నదో మానవ వైజ్ఞా
నిక పరిణామ చరిత్ర నెఱిగిన మీకు క్రొత్తగా నుడువనక్కర
లేదు. సారస్వతమే మానవునకు ఆశ, ఉదేకము, శాంతి మొదల
గునవి కలిగించి ఆతని స్వభావమును ఆతని జీవనమును మార్చగ
లిగియున్నది. అన్నిటికిని మూలగుయిన సారస్వతము సభివృద్ధి
చేయవలసిన పని మీది. ప్రాచ్యుద్వాసారముచే బోషింపబడి
పాశ్చాత్య విద్యాభ్యాసంధి దరచి తీసిన యన్యుతముచే వికాసము
బొందిన విద్యాభ్యాసము మీఱు మీయాత్మక శక్తిని సారస్వతము
నం దన్ని వైపులను వ్యాపింపజేయవలయును. ఆంగ్ల సారస్వత
మేవిధమున నవ్యవేళ విజ్ఞానప్రసాదములను తనతో జేర్చికొని
మనోసమద్రమై విరాజిల్లుచున్నదో, అటువలెనే మన సారస్వతము
ను అభివృద్ధిపొంది యున్న భవిష్యత్తి రావలసినదిగానున్నది. వైకా
ర్యమును సాధించుట మీ భారము. ఈకాలమునందలి మానవుల
కు స్వకృతియందు నమ్మకము ప్రత్యేక స్వకృతియు భావికాలము
నం దభివృద్ధి కలుగగలదను నమ్మకమును కలుగజేయుటయు మన
యాంధ్రసారస్వతము వికాసము జెందవలయును. ఉదయకాల
మునందలి మలయానిలముయొక్క వైర్మల్యమును సాయంత్ర
నవమల్లికా కుసుమములయొక్క సువాసనయు మధ్యాహ్న
కాలమునందలి మార్మనియొక్క పవిత్రీకరణశక్తియు మన సార
స్వతమునందు నెలకొల్పవలయును.

"సంఘసంస్కరణము"

ఇక సాంఘికస్థితిని అభివృద్ధి జేయవలసిన భారము మీప
యియున్నది. మన సంఘమునుబట్టి పీఠి పీఠిజేయుచున్న ఆస్పృ
శ్యత, అతిబాల్యవివాహములు మొదలగునానిని నిర్మూలించి నూ
తనమై నిజముగా సారజనినవై, సర్వసమమై, సర్వసహృద
గలిగి విరాజిల్లునీతిని నెలకొల్పుభారము మీయందున్నది. ఆపనిని
చేయుటకు మీ సారస్వతము విశేషముగా తోడ్పడగలదు.

"నైతికపరిణామము"

ఇక మనప్రస్తుత నైతికస్థితిని గఠించి కొంచెము చెప్ప
వలసియున్నది. వేదకాలమునందును నూత్రకాలమునందును వర్తిం
చుచుండిన మానవుల నైతికాశయములువేరు. ఈనాటి నైతికాశ
యములువేరు. ఆయాకాలమునందలి ఆర్థిక రాజకీయ సాంఘిక
వైజ్ఞానిక క్షితులనుబట్టి దేశమునందలి నైతికస్థితియును మారుచు
న్నది. దేశసంస్కారము, ద్వంద్వవిధపుత్రులు, నియోగము, నర
బలి మొదలగు సంస్థలుగల యానాటి నైతికస్థితికి నేటి నైతిక
స్థితికి భేదమున్నదని వేరొచ్చింపవలయునా? కొందఱు మనమంత
నవీనయుగమునం దభివృద్ధిని దొరికియున్నామని యభిప్రాయ
పడుచున్నారు. గాని యట్టి యభిప్రాయ మెంతవఱకు యుక్తి
యుక్తమో మీకే తెలియగలదు.

సర్వతోముఖమైన నవీన యువపరిణామమును మీరు చ
క్కగా గమనించి దానికి ప్రోత్సహించుచేసి మీరు మీ భారత
దేశమును ఆంధ్రభాషను అభివృద్ధికి దెత్తురుగాక. నవీన యుగ
దృక్పథము ఆంధ్రజాతియెడల ఆంధ్రుల యొక్కమును కల్పించు
టకు చాలా పాటుపడుచున్నది. అట్టికార్యమునకు మీరు
తోడ్పడి చక్కగా నాభారమును నిర్వహించుటకుగాక.

అధ్యక్షులు

శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు పిమ్మట ఉపన్య
సించుచు ఆంధ్రమున తాము వ్యాకరణసమృద్ధముగ ముచ్చటప
జాలనందులకు తునాపణ గోరేకగాని ఉపన్యాసమున కుపక్ర
మించినపిదప మాత్రము సరసముగ, చక్కని తెలుగునందే
మాట్లాడిరి. శ్రీ శ్రేష్ఠిగారు ప్రభుమున శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం
శ్రేష్ఠిగారి యుపన్యాసము నుగ్గడించుచు వారి యుపన్యాస
ము సంగ్రహముగనున్నను భావగర్భితముగ నుండెననియు,
వారికి ఉపన్యాసములు గావించుటయందు దక్షతకొరవడినందున
నే కార్యదక్షత అధికముగా కలిగియున్నారనియు, అట్టి
శెట్టిగారి యుపన్యాసమునకు తాము భాష్యకారులు గావలసి
యున్నారనియు, అందులకు ఇతరులేగాని, తాము సమర్థు
ము గామనియు పల్కిరి.

"మీ సమాజమునకు నూతన సంవత్సరమున నేడు ప్రథ
మసమావేశమును గావించుచున్నారు. ఈమధ్య విద్యార్థికి
సంబంధించిన నా మిత్రులు కొందరతో మాటాడునపు డొక
సమస్య వచ్చినది. నపూర్వకాలమునందు భారత దేశమునం
దేప్రాంతమునందు నివసించువారైనను భారతీయు లెల్లరయం
దొక ఐక్యభావ ముండెడిది. అట్టి ఏకీ భావ మీ నాడు
క్షీణించుటకు హేతు వేమి " యను
ప్రశ్న ఉదయించినది. నేనందులకురకుండక ప్రాయశః మతసం
బంధమును హేతువై యుండవలెనంటిని. మన మత మనేక విధ
ములుగ భేదింపబడుచు వచ్చినందున నునల లెల్ల ర నొకటిగ
బంధించి వైచిన్ అభిమాన రజ్జువులు వీడిపోయి యుండవచ్చు
నని నేనంటిని. మతమెటులో ప్రజల ఐక్యమత్యమునకు భావ
గూడ అటులే శక్తిసమన్వితమని నాభిప్రాయము వ్యాపించి

యున్నది. ఆ కారణముచేతనే జాతీయవాదులందఱు భారతవర్ష
మందు నివసించువారందఱకును హిందీ సామాన్యభాషగాజేయ
బడవలెనని కోరుచున్నారు.

ప్రస్తుత మాండ్రదేశమునుగూర్చి మాటాడునపుడు మనల
నొకటిగా బంధించునట్టిది ఆంధ్రభాషయే. మనలో బ్రాహ్మణు
లు, బాహ్యజాతియు, వివిధ సంఘములు, వేర్వేరు మతములకు
జెందినవారండవచ్చును. కాని ఆంధ్రదేశము ఆంధ్రులు అనిపిలు
వబడుటకు ఎల్లరకు సామాన్యభాషయే ప్రధానకారణము. కాని
నేటి కాలమునందు మన భాషయందు మనము మాట్లాడు
మన భాషలో మనము యోచించుట గూడ మా
యభిప్రాయమును ఆంగ్లములోనే యోచించుటకు ప్రయత్నిం
చున్నాము. అందులకు కారణము ఆంగ్లభాషయందు సార
తాభివృద్ధి అధికముగా జగుగు నని యుట ట్టి సార స్వ
మి త ర భా ష లం దభివృద్ధి యై న గా ని యి త ర భా
లందు యోచించుట కనికారము లేకను బాదన యొందుగలద
కాని స్వభాషయగు ఆంగ్లమును మాత్రము ఆలక్ష్యము
జేయుటకు వీలులేదు. ఆంగ్లములోని విషయముల కెంతలక్ష్య
ము, గౌరవము గన్పరతుమో ఆంధ్రమునకును సమధిక గౌరవ
శ్రద్ధల నొసంగవలెను.

ఉపన్యాసకులు నుడివినట్లులు యువకులకు మీ రేవిధ
ముగ మీజీవితములందు నడచుకొనుదరో ఆవిధానముచైననే
దేశమయొక్క పురోభివృద్ధి అధారపడియున్నది. నేటికాలపు
యువకులను పెద్దవారు అనేకు లనేకవిధములుగ తమతమము
నకు ద్రిష్టుకొనుట కవకాశములు పెక్కులుగలవు. ప్రతివారును
యువకులు తమ మును సరించుటకై స్థల
పురాణము వలె తమ విధాన మే మం చి ద ని యు,
తనితరము దేశాధికారమునియు చెప్పుచుందురు. ఏవిధానము
మంచిదో ఎయ్యది చెడ్డదో నిర్ణయించవలసిన పూచీ మీపై
అధికముగా గలదు. మీకంటెను మాకుటులు బోధించు వారిపై
నెక్కువగా నా బాధ్యతగలదు. నారు తమ మతముపై మూఢ
విశ్వాసముతో జెప్పినను, మరొక యుద్దేశముతో జెప్పినను మీ
రా వివిధాభిప్రాయములను చక్కగా విమర్శించి మీ పెద్దవార
లను కనుగొని వారి ననుసరించి చేయవలయునేగాని ప్రతివారిని
నమ్మి త్వరపడవలదు.

ప్రపథమును మీరు భాష సభివృద్ధిపరచుకొనవలెను.
పిదప సాంఘికాది సమస్యవిషయములను నేర్పుకొనవచ్చును.
భాష సభివృద్ధిపరచుకొనిన త ద్వా రా ని ష ష ట్ట
పా త మ గు స్వ తం త్ర తా భి ప్రాయ ము
లేర్పడగలవు. నేటి యుపన్యాసములో పూర్వకాలపు ఆచార
ములు, సాంప్రదాయముల జేర్పొని అవి నేడు లేవని నుడివి
యున్నాడు. దానివలన మీరు గ్రహించవలసిన దేమనగా మన
నడవడికి ఆయాకాలములను బట్టి మార్పుకొను టావశ్యకమును,
ఉచితమునై యున్నది. కాని ఆమార్పునందలి యుక్తాయుక్త
ముల నెరుంగుటయే కష్టవిషయము. ప్రస్తుతము మీరు
సర్వవిషయములను గ్రహించుచునే యుండవలెను. అనంతరము
మీకు విచక్షణజ్ఞున ములంపిన పిదప యుక్తాయుక్తముల నెరిగి
నడచుకొన వల గు ను. అంత నర కు ను మీ కు టుం
బ ము లో ని పెద్ద వారు చెప్పు రీతి నే
నడుచుకొనుట మంచిది. ప్రతికుటుంబములోని ప్రతిపెద్దవారును
మంచినలహోనే యుసంగదరని నా యభిప్రాయము. ఐనను
వారి ననుసరించుటవలన, యితరుల ననుసరించుటవలన కలుగు
చేటుకంటె తక్కువచేటు మూడును.

ప్రస్తుతము ప్రతివిద్యార్థిసభయును దేశమును ఆందో
ళనగావించుచున్న ప్రధానవిషయములను చర్చింపబూనుచున్నది.
భాషాసమాజము పేరునహించి కారదాచట్టమును చర్చించు
టనావశ్యకము. మీకు సంబంధించిన భాషావిషయములో మీ
రెంత పరిశోధన గావించిన మీ కంత ప్రయత్నిరమును, మా
బోంట్ల కంతటి సంతోషప్రదము నగుననిరి. (పూర్వధ్వనులు.)

ప్రాధాన్యము పి. సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారు అధ్యక్షులను,
ఉపన్యాసకులను ప్రశంసించుచు పెద్దల వాక్యముల ననుసరించి,
ఆంధ్రమాత నేనయెనర్చి, ఆంధ్రభాషామత్తనిని పోషించి, "ఆం
ధ్రులము, ఆంధ్రదేశము మాజనని" యనుమాటను విస్తరింపక
ఐకమత్యము సభివృద్ధి జేసికొని దేశసేవ జేయుచు పాటుబడ
వలెనని ప్రబోధించిరి.

పిదప ప్రధాన తెలుగుభాషాపన్యాసకులు శ్రీ మోటు
పల్లి రామానుజరావుగారు అధ్యక్షులకు, ఉపన్యాసకులకును
వందనము లర్పించిరి. పిదప సభ ముగింపబడెను.

వర్ష పాతము

పూనా, అక్టోబరు 26:-దక్షిణమున విరులుముగ వర్షము
పడినది. కొలత :-విక్టోరియాపాయింటు, మెర్స, కావోయి
1/4 అం. కొచ్చిను 2, మానూరు 1 1/2 కొయంబత్తూరు, కడ
లూరు 1, కొడయక నాలు 3/4, పాలంకోట 1/2, మదరాసు, తిరు
నంతపురం, పంబం, 1/2 అం. నూన:-దక్షిణమున యింకన
యెక్కువగా వర్షము పడగలదు. (అ. ప్రె.)

రహస్యకూటముల చరిత్ర

కుట్రకేసులో అపూర్వమైన సాక్ష్యము

జయగోపాలు కూటములో చేరినవిధము

లాహోరు, అక్టోబరు 25:—పైమలు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో నేడు జయగోపాలు ఆనుఅపూర్వమైన సాక్షిగా రప్పించబడినాడు. గత సోమవారమునాడు యీతడు సాక్ష్యముచెప్పుచుండ ప్రేమదత్తు చెప్పుచున్నట్లుచే నాటికి విచారణనిలుపుచేయబడినది. నేడు అనేకమంది పోలీసుఉద్యోగులు జవానులు కోర్టున నిండియుండిరి. జయగోపాలనకు యిరువైపుల యిద్దరు జవానులు కాపలాయుండిరి.

విచారణ ప్రారంభించుటకు పూర్వము భగత్ సింగు యిట్లు నుడిచెను:—ముద్దాయిలందరూ 22 వ తేదీని జరిగినచర్యకు పశ్చాత్తాపము తెలిపినపుడు అంతమృత్యుము వారి కోసంగ బడిన సాక్ష్యములు అన్నియు తిరిగి ఒసంగబడునని అధికారులు చెప్పియుండిరి. కాని అట్లుచేయక దౌర్జన్య మొనర్చిరను నేరమున జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలను విచారించుటకు బోర్డును కైలునకు వచ్చిరి. నడుకూలెనని కోరుటచే మాత్రము నేను వాయిదావేయబడినది. ప్రాసిక్యూషనువారు నమ్మించి దగాకేసిరిని భగత్ సింగుగారనిరి.

ముద్దాయిలకు తగిలిన గాయములను వైద్యునిపెట్టి పరీక్షింపనలెనని విజాయికుమార్ సిన్హాగారు కోరిరి. ముద్దాయి గయూప్రసాదు రక్తమునే మాత్రముగా విడుచుచుండెనియు టివారీగారు నడువలేకున్నారనియు యితరులు అమితభాధనొందుచున్నారనియు తెల్పిరి.

జయగోపాల్ సాక్ష్యము

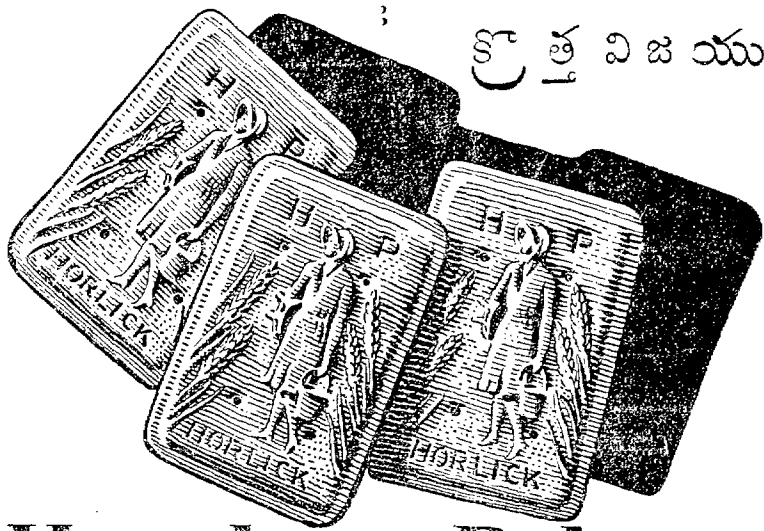
అపూర్వమైన జయగోపాలు యీ దిగువవిధమున సాక్ష్య మొసంగెను:—1926 సం॥ సాక్షి జాతీయపాఠశాలలో చదువుచుండెను. ఒకనాడు ఉపాధ్యాయుడు యస్మెల్ గారు (ప్రస్తుతము పారిపోయిన ముద్దాయి.) తనన్నే హితుడగు సుఖదేవుని టికివచ్చిన భోజనముపట్టి తాను లేననిచెప్పి పంపవలసినదిగా సాక్షిని కోరియుండెను. సాక్షి అట్లానచ్చెను. సుఖదేవు భోజనాంతరము సాక్షిని పికారితినికొనిపోయి మెట్రిక్యులేషను ప్యాసు అయినపిదప డేమిచేయుదునని ప్రశ్నించెను. దేశమునకు నేవజేయుటనుగూర్చి యేమైన ఆలోచించితివా యనిగూడ ప్రశ్నించెను. సాక్షి ఖద్దరు ధరించి నెచునని చెప్పగా అంతమాత్రమున దేశమునకు వెళ్ళు తంత్రము లభింపదని సుఖదేవు నుడిచెను. మనకు రహస్యకూటము లుండవలెను. వానిద్వారా స్వాతంత్ర్యమునకై పోటుపడవలెను అనిచెప్పి సుఖదేవుగారు రహస్య ప్రాసన్నమున్ను నదేవరి త్రలనుండి ఉడచారింది. వేరు గత్యంతరములేదనిరి.అతని హెచ్చరికనుసరించి సాక్షివారితోచేరి పవిత్రోద్యమమున పాటుపడ నంగీకరించెను. ఈ సంభాషణగూర్చి ఎవరికీ తెలుపకుండ అతిరహస్యముగా నుంచునలెనని సుఖదేవుచెప్పిపోయెను. నవంబరులో పాఠశాల ముగిసినపుడు సుఖదేవు మరలవచ్చి ప్రస్తుతప్రభుత్వమును పడగొట్టు నుద్దేశ్యముతో విప్లవసంఘము స్థాపించునని చెప్పెను. ధనము ఆయుధములు ఎట్లునుంచునని చేర్చినలెననితెలిపెను. ధనమునకై పోరాడేటట్లు ప్రభుత్వబాంకీలు దోపిడిచేయునలెననియు, యిట్టిపవిత్రోద్యమమునకై దోపిడిచేయుట సాపకముకా నేరచరియ చెప్పెను. ఆయుధములనుగూడ ఉన్నవారిని చెబరించియో దొంగిలించియో సంపాదించవచ్చుననెను. దోపిడిచేయుటకును, తమనుతాము సంరక్షించుకొనుటకును, అడ్డుగా నుండు ప్రభుత్వోద్యోగి గులను తొలగించుటకును, ఆయుధములు పనికివచ్చును. నిరంకుశముగ నుండు ప్రభుత్వోద్యోగులను తొలగించుటనైన ప్రజల సానుభూతిని బడయవచ్చునని సుఖదేవు తెలిపెను. సంఘసభ్యులు అవివాహితులగుండి త్యాగసంసిద్ధులు గావలెను. సంఘ నిబంధనలనుగూర్చి చెప్పుచు చాల కట్టుదిట్టములతో నుండవలెననియు ప్రతి ఉత్తరపును శిరసాహింపవలెననియు సుఖదేవు కోరికనుకాడించెను. సాక్షికి అజనరముగు సమాచారములే తెలియజేయబడును అని చెప్పినపిదప యిరువురు విడవడిరి. ఇది యంతయు 1926 సం॥ నవంబరులో జరిగెను.

జయగోపాల్ శిక్షణము

అపూర్వమైన యింకను యిట్లు తెలిపెను:—ప్రభుత్వము సారి మర్యాదను పోగొట్టుటకై ప్రజలను తామభయపెట్టుచుండవలెనని సుఖదేవు వేరొకనాడు నుడివియుండెను. అందుకొరకై విద్యార్థి వసతిగృహమునందు బాంబులు తయారుచేయవలసినదిగా నూచించెను. సాక్షి అప్పుడు తెలకున్నట్లు లైబ్రరీకి వారెను. ప్రేమదత్తు బ్రామదత్తు అతని సహపాఠులుగా నుండిరి. మృనిసిపలు తోటలో సుఖదేవు సాక్షినికలుసుకొని ఒక తాళమువేసియున్న తోటనుంచిన యిచ్చి దాని భద్రపరచి తాను చూపినమాదిరి రెండు బీగములను ఎవరుచూపిన వారి కొసంగవలెనని చెప్పిపోయెను. సంఘనిబంధనల ననుసరించి సుఖదేవుని సంచిలో నేపాడునని సాక్షి ప్రస్థావించెను. కొంతకాలము గడచినపిమ్మట జాతీయకళాశాల ఉపాధ్యాయుడుగానుండిన బయ్యండ్ విద్యాలంకారీగారు సాక్షినిజూడవచ్చి సుఖదేవుని

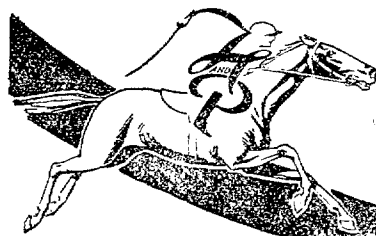
ప్రజా మోదమును బడసిన

క్రొత్త విజయుడు

Huntley & Palmers
HORLICK
BISCUITS

క్రొత్త విజయములు
ప్రజల హృదయాలను

ప్రపంచఖ్యాతిగాంచిన హార్లిక్స్ మాల్టెడ్ మిల్కు యొక్క విశేషగుణములు గలిగి హంట్లీ అండ్ పాల్ మర్స్ బిస్కెటుగా తయారైనది. తినుటకు బహుమత్యముగా నుండును. ఇది మరియొక విజయ అన నొప్పును.

గూర్చి ప్రశ్నించెను. సాక్షి సుఖదేవుని ఎరుగననిచెప్పగా జయచంద్రుడు రెండు బీగములనుచూపెను. వెంటనే సాక్షి తోలు సంచించి నాతినికచ్చి అతని ఉత్తరపుప్రకారము గేటువద్ద కాపలాయుండెను. కొలసి నిమిషములు గడిచినపిదప జయచంద్రుడు సాక్షిని విలిచినచిని ఒప్పగించెను. సుఖదేవు వచ్చినపిదప యీ వృత్తాంత మంతయు సాక్షియెరిగించెను. ఒకనాడు సాక్షి యింటికి వచ్చునరికి తనగదిలో సుఖదేవు భగత్ సింగు కూర్చొనియుండిరి. వారిప్రక్క న ఆరు లేక డొండు అంగుళములు పొడవుగల కత్తులు ఆరువుండెను. కోర్టులోనున్న ఒకకత్తిని సాక్షి గుర్తుపట్టెను. సంచిని తాళమునుకూడ అతడు గుర్తుపట్టెను.

సాక్షి తన పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయునివద్ద ఫోటో గ్రాఫీ నేర్చుకొనుచుండెను. పాఠశాల తాళము లన్నియు ఆతని పద్ధతే యుండెను. సుఖదేవు కోరినందున పాఠశాలనుండి ఆతడు రెండు ధర్మాబుట్లను, రెండు విద్యుత్తులకేములు, ఒక నీసాపాదరసము మందు నుండ్లుతయారుచేయుట డొంపు గ్రంథముకటియు తెచ్చెను. తమకు బాంబులు తయారుచేయువారు కావలసియున్నందున సాక్షిని కమ్మరిపని నేర్పుకొనవలసినదని సుఖదేవు నూచించెను. ఆ సమయమున బన్సీలులుగారి పరిచయము కలుగజేసికొనెను. జయచంద్రు ఒసంగినలేఖను, అతనికోర్కెపై ఫోటోగ్రాఫులనున్న నూతనస్వర్ణ కిరీటం నెచ్చెను. ఇమయపని నేర్పుకొనుటకై సాక్షి ఎండ్రెరు ఇంజనీరింగునరక్కల్లో చేరెను. సుఖదేవు తనకు వచ్చినలేఖలు సాక్షి వైవిలాసమునకు వచ్చుననియు అవి చదువకుండ తనకు ఒసంగవలెననియు సాక్షితో నేర్పాటుచేసికొనెను.

చదివిన గ్రంథములు

జయగోపాల్ మరియు నిట్లుచెప్పెను:— నెప్టెంబరు నూనములో సాక్షి నాంట్యుగొమరి పోయి మాడునాలుగురోజులుండి టిశరాలోపున తిరిగివచ్చెను. సుఖదేవు నూచనప్రకారము బసమార్చి లక్ష్మీవిగ్నలియంవొకగది అడ్డవతిసుకొని యుండెను. గదితాళము సుఖదేవువద్దమాడ నుండెను. సెలవులయంతరము సాక్షి ఇక్విట్యాట్టులతో చేరి విద్య నభ్యసించుచుండెను. సుఖదేవు తెచ్చియిచ్చిన గ్రంథములను చదువుచుండెను. “హంబుద్జిజనన్” “స్వాధీనప్రకే పుంజానీ” “రషియా విప్లవము” “మాజినీవితము” “విర్లాండు స్వాతంత్ర్యచరిత్ర” యియన్నియు చదువునరికి సాక్షికి తల్లిదండ్రులను విడిచి దేశసేవచేయుటకై పోన కుతూహలము కలిగెను. సుఖదేవు తనతో నుండెను. భగత్ సింగు, హన్సరాజ్ అనువారలు అప్పుడప్పుడు తనబసకువచ్చుచుండిరి. సుఖదేవువద్ద యెల్లప్పుడును ఆరుతోటల రివాల్వరులు ఉండెడిది. కోర్టులో రివాల్వరును సాక్షిగుర్తుపట్టెను. సాక్షికి

సంఘమునకై నెక్కువసేవ జేయ నుత్సాహముకలిగి. తన్నెచటికైన పంపవలసినదిగా సుఖదేవుని కోరియుండెను. అందుపై శంధువులతో అమెరికా పోవుచుంటినని చెప్పి పోవలసినదిగా సుఖదేవు నూచించుటచే సాక్షి అట్లానచ్చెను. రావల్పిండిలో జిల్లా సంస్థాపకునిగానున్న హన్సరాజ్ గారివద్దకు సామూహిచెప్పి సాక్షికి సుఖదేవు యాదిగున మాచనగావించెను (1) ఈ పక్షముల సభ్యులు ఒండొరులను కలుసుకొనినప్పుడు తమనేర్పను నివాసములను బయటికిచెప్పరాదు. (2) సాక్షి లంగీయు “బుల్లూ” యుధరించవలెను. (3) హర్షస్సులూలు అనుపేరుపెట్టుకొనవలెను. (4) అనుమానమును పోగొట్టుటకై ఉద్యోగమునకు ప్రయత్నించవలెను. (5) క్రొత్త ప్రదేశమునకు పోవునపుడు ఆయూరి సరిహద్దులను గూర్చి తెలుసుకొనవలెను. (6) సాక్షి బొంబాయి యనుప్రదేశములో నూడవతరగతి అఖిరుపెట్టియుండెక్కవలెను. ఈనూడవల ననుసరించి సాక్షి వసంతోత్సవమునకు రెండుదినములకు ముందురోజున లాహోరులో కైలెక్కెను. బానూబాగ్ లో భగత్ సింగు కలుసుకొనెను. ఇరువురు రావల్పిండిపోయిరి. హన్సరాజ్ వారిని అటు సన్మానించెను. భగత్ సింగు రెండురోజులుండి వెడలిపోయెను. హన్సరాజ్ అటు త్రెలోక్కుండు అను నామమున మెలకుచుండెను. సుఖదేవుతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచుండెనుగాని ఆవిషయము సాక్షికి తెలుపలేదు. ఫిబ్రవరి 11 వ తేదీన హన్సరాజ్ రావల్పిండి విడిచెను. ఈలోపుగనే సాక్షిని పండిత సత్యపాలుగారికి ఎంకంపరచెను. సత్యపాలుగారు మాడ యీ పార్టీలో సభ్యులని సాక్షికి తెలియచెప్పెను. సుఖదేవువచ్చి సాక్షిని తన బసవిడిచి సత్యపాలుగారింట నుండునుని చెప్పెను. సుఖదేవు డిల్లీ యొచ్చి విలువగల రవలు పారసిన గాలి ఫిస్టల్ ఒకటి కొనెను. దానిని సాక్షి కోర్టులో నుర్పించెను. సాక్షి సత్యపాలుగారితో అర్యసమాజము పనిమీద పిసాకునకు, వైబరు నకు పోయియుండెను. తిరిగి వచ్చినపిదప సత్యపాలు కోరగా వారికొక గాలిఫిస్టాలిని సాక్షి కొని యిచ్చెను. దానితో సత్యపాలుగారు సరినేర్చుకొనిరి.

సాక్షికి రావల్పిండిలో చీకాకుగా నుండుటచే విడచివచ్చెను. మింబో పార్కులో సుఖదేవు వేరొకగడ్డునువాటితో వచ్చి సాక్షిని చూచెను. ఆ నూతన వ్యక్తిపేరు డా॥ నిగ్ హాము అనియు త్వరలో నొక మందుల దుకాణము పెట్టునున్నారనియు సుఖదేవు చెప్పెను. సాక్షి తన నేనకుడుగా నుండినవలెనని అడ్డార్థుల కోరినందున సాక్షి అట్లానచ్చెను. అడ్డార్థరే గయూప్రసాదు సాక్షి తరువాత గుర్తుపట్టెను. వానికి విచారణ ముగిసెను.

(ప్రే)

ఏలూరు-దీపావళి

గాంధీమహాత్ముని ఉపదేశము

దీపావళి హిందూపండుగలలో నొకటి. హిందూ పండుగలలో గొప్ప సంస్కరణయు క్షము లైనవి. కాని ఈ దీపావళి మాత్రము సంస్కరణమునకు విశిష్టముగ పరిణమించుచున్నది. ప్రతి దీపావళి సమయమున ఈ నేక నేల రూపములను జములు పెచ్చించుచు నివృత్తయోజనమునర్పించుచుంది. ఈపండుగయొక్క నిజాభిప్రాయము సామాన్యప్రజల కెవ్వరికిని అంతగా తెలియదు. పూర్వాచారమున గ్రుడ్డెడు చేలోపడినదీని, ఆనవా యితి ననుసరించుచు, చేయవలసినదీగాని, ఏది పవిత్రమయినదో, ఏది ప్రయోజనకారియో, ఏది సంఘమునకు భేదమునకు శ్రేయోదాయకమో, తెలిసికొనజాలకున్నాడు. ఇట్లు నిర్వృత్తిచుట అనివార్యము. ఈ దీపావళికి వ్యయపరచుదబ్బును, దరిద్రవారా యజులకొరకు వినియోగింపవలసినదనియు, దేశవారిద్రవ్యమును బాపనలసినదనియు, క్రిందటి సంవత్సరము శ్రీయశ్రీ యం జోటయ్యనాయుడుగారు ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించి కొంత ప్రచారము సలిపిరి. ఈవిషయము, నటే నారు, దొరంతయు, ప్రచారము సల్పుచుండిరి. ఈదీపావళికి నెలపుచేయు ధనమును, జాతీయ పాఠశాలలకును, బీదలకు సంరక్షణము చేయుటకు గోసంరక్షణకు విద్యాలయములకును వినియోగించి, జ్ఞానమును, సంపాదించి, ప్రేమాభ్యుదయమునకు పాటుపడవలసినదిగా మహాత్మా గాంధీగారు తమ యంగు యిండియా పత్రికలో ప్రచురించుచున్నాడు. కాబట్టి దేశహితమును గోరు దేశీయులు, వారిద్రవ్యమును, అగ్నిహోత్రుని కాహుతి చేయక సద్వినియోగపరచి, పుణ్యమును గట్టుకొనుటకు పూనుకొనవలెను.

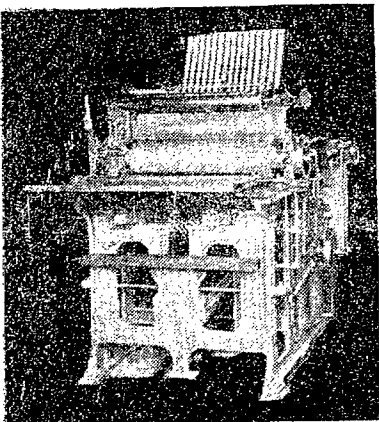
ప్రతిదేవుడు, ఈదీపావళిసమయమున, గడ్డికాములు, తాటిపాకలు, మొదలగునవి, భిక్ష్యకృతయి, జనులకు మిక్కిలి భయోత్పాదమును, ధనవృద్ధియు, ప్రాణవృద్ధియు, గలగజేయచుంటు ప్రతివారికిని అంభినేక వేస్వమే! కావున సోదర సోదరమణులందఱు, దీక్షపడించి దీపావళిని ఆగ్నిహోత్రుని హాలుచేయక దీరదాత్తుడగు మహాత్మాజీ బోధనల నాలకించి ధనమును సద్వినియోగపరచెదదగాక, తల్లితండ్రులు తమబిడ్డల యొక్క ముష్టచెల్లించుకొరకు, బాణసంచాలకు ధనమునెచ్చించక, వారిదుస్తులకుగాని, విద్యకుగాని, ధర్మమునకుగాని వెచ్చించుట శ్రేయోదాయకము; ఈబాణసంచాలకు వ్యయపరచుచునంతయు విదేశముల పాలించుచున్నది. ఇది విదేశోస్తు బహిష్కారతీర్మానమునకు కేవలము వ్యతిరేకము. దేశభ్యుదయమునకు జలయు నిట్టిసామాన్యసంస్కరణలే చేయలేనివనకు స్వరాజ్యకాంక్ష ఉన్నను నేమిలాభము?

దీపావళినాడు క్రిందటిసంవత్సరము నేనొక, విప్రుగాని గాంచితిని. అతనిపై, చకస్మాత్తుగా నొక అవ్వాయువువచ్చుచు కెల్లిన పడినది. అప్పుడు నాడు నిలవించినవిధము “అయ్యో! నానంటి నిరుపేదకు ఒక మెతుకైన పెట్టినదని, నిర్భాగ్యులు, దీపావళికి ధనమును, విస్తరించుకొని నిట్లు వ్యయపెట్టుచు, నైగా అవ్వాయువువలన నడలి, నానంటి దరిద్రునిసహితము బాధ పెట్టుచున్నావే? అయ్యో! ఎంతభగోరము! ఎంతనిరీతియు ఎంత అవ్వాయము-అని మొరలిడెను.

దీనినిబట్టి దీపావళినాడు కాల్యబాణసంచాలలన బీదలకు మిక్కిలి యపకారము గల్గుచున్నదని నేరగ చెప్పవలయునే? ప్రతియూరియందును, యువకులు బయలుదేరి, దీపావళికి, ధనమును, ప్రజలు వ్యయపరచుటచే, తగిన ప్రచారముసల్పి ఆధనమును సద్వినియోగమునకు తెచ్చుటల చేయుదురుగాక మని కోరుచున్నాను.

జివ్యాజి అప్పారావుగూడ, ఏలూరు.

అచ్చయంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము ఆమెరికాలో కనిపెట్టబడినది

కె. ఎం. సి. నూతనమోడల్ డబుల్ రెయిన్, ఆంధ్రుడబుల్ కాగ్ చక్రములు, వైకి ఎక్సనట్టి స్పెసిలిండరు, ఆమెరికన్ అచ్చయంత్రములు, నిష్పాదెట్టెలు చేయు మెషినులు దయచేసి పచ్చి పరిశీలించ కొరెదము.

ప్రదర్శనగదులు, నెం 123/124 మూర్ వీధి నూన్మద్రాసు మాచ్ ఫ్యాక్టరీ, జి. టి. మద్రాస్

కృషన్ సాల్టులు

ఐరోపాఖండములో ప్రతి సంవత్సరమును వేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులు పోయి భూమినుండి ఉద్భవించు జలమును త్రాగు ప్రదేశములు కొన్ని కలవు. ఈ జలమునందు కొన్ని అమూల్యములైన ఖనిజములనుండి రోగుల కారోగ్యము నొసంగును. అమితభాగ్యవంతులు, యువరాజులు, వర్తకులు మున్నగు వారు మాత్రమే సుప్రసిద్ధములైన యీ చెలము లున్న స్థలములకు పోగల్గుదురు.

కృషన్ సాల్టులందు గూడ యీ చెలములందలి జలమునకువలెనే లోహసంబంధమైన ఉష్ణులు కలిసియున్నవి. ప్రతిరోజును ఉదయమున కృషన్ సాల్టులకు కొంచెము వేడినీరు చేర్చి త్రాగుచుండినచో ఐరోపాలో నట్టిజల ముండుస్థలములకు వేలకొలదిరూప్యములు ఖర్చుచేసి వెళ్లినపుడు కలుగునంత లాభమును పొందగలరు.

కృషన్ సాల్టులు దాటు విధములైన ఉష్ణులు కలియును. అవి ఉదరమునకు, కాలేయమునకు, కిడ్నీలకు, పేగులకు, నరములకు మేలు కల్పించును. మలబద్ధమునకు, అశక్తతకు, తలనొప్పికి, అజీర్తికి, తిమురువాయువులకు, తుంటిలోని నొప్పిలకుగూడ వానిని నేవింపవచ్చును.

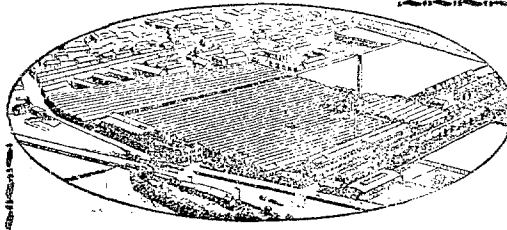
మీరు వ్యాధి గలిగియున్నట్లు తోచినచో వేడినీటిలో కృషన్ ను కొంచెముగా కలిపి త్రాగుడు. కొలదిదినములలో మీరు సుఖమును, ఆరోగ్యమును పొందగలరు.

ఎగుమతి చేయనపుడు చేతితో తాకబడదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ గ్రీస్ లో హ్యాగ్స్ లిమిటెడ్. స్థాపనము 1916. హంబర్గ్, జర్మనీ.

రాలే

పైకిల్పులేయూయ్యే నే శ్రేయస్థుల మూకు

మాసింకనలచెలిమి

RALEIGH

THE ALL-STEEL BICYCLE

మీరు రాలేను చూసిన

పైకిల్పులేయూయ్యే నే మంచి ఉత్పత్తి తయారుకాబడినది రాలేయొక్క పై అని మాత్రం వ్యాపకముచుకొనుట ఎప్పటికీ గ్యారంటీ. ఏజెంట్లు నెల్లింగటన్ పైకిల్ మోటారు కంపెనీ తిర్పాత కొనుటకు ఎంతమాత్రం ఆలసింపకును. చూడటం రోడ్డు మీద్రాసు. మీకు దగ్గరగానున్న ఏజెంట్లవద్దను నెల్లి మోకు కావలసినమాదిరి విరుకొనుడు.

సాలామి త్రి సంజో వి

1 శేరు రూ 1-12-0 2 శేరు రూ 7-8-0
84 చెట్ల దినుసులు ఆవునేయి కలిసిన తేనెయ్యము. మేహసాదలకు సనాయి, స్త్రీలకునువ్యాధులకు అమోఘము. దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్లనప్తము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ. జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.